Proletari din toate țările, uniți-vă!

Tribuna școlii

Revistă editată de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură

Anul VII (XXVIII) Nr. 182-183 (1268-1269)

Sîmbătă 3 septembrie 1977

16 pagini — 2 lei

ANUL ȘCOLAR 1977-1978

Începem noul an școlar beneficiind, pentru întregul nostru sistem de învățămînt, de o organizare corespunzătoare cerințelor de dezvoltare ale etapei pe care societatea noastră socialistă o străbate în prezent.

Ne sînt puternic întipărite în minte cuvintele rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale din 28—29 iunie a.c., prin care secretarul general al partidului ne arată că „Se poate spune că prin măsurile adoptate acum încheiem de fapt activitatea de așezare pe o bază nouă, în concordanță cu prevederile programului partidului, a întregului învățămînt. Viața va mai impune probabil unele mici corecturi, dar apreciem că organizarea la care am ajuns corespunde pe deplin etapei actuale, orientărilor Congresului al XI-lea și trebuie să considerăm încheiată activitatea de reorganizare a învățămîntului."

Pe baza hotărîrilor Plenarei C.C. al P.C.R. din iunie a.c. s-au materializat pentru liceu, pentru școlile profesionale și pentru învățămîntul superior, structuri organizatorice care asigură fiecărui absolvent — începînd cu absolvenții anului II de liceu și terminînd cu absolvenții facultăților — pregătirea corespunzătoare încadrării într-un loc de muncă productiv sau în alt sector de activitate socială utilă.

Activitatea eficientă și încărcată de răspundere, ce se cere desfășurată anul acesta la catedră, se înscrie ca o valoroasă contribuție la înzestrarea tinerelor generații cu pregătire, cultură și motivația necesară spre a se forma ca oameni de nădejde ai societății noastre, cadre apte să traducă însuflețite de devotament politica internă și internațională a Partidului Comunist Român.

Anul școlar 1977—1978 presupune, din partea tuturor cadrelor didactice organizarea activității fiecărei educatoare și a fiecărui învățător și profesor în raport cu obiectivele formative ale pregătirii elevilor pentru muncă și, cu precădere, pentru muncă și profesii productive. Aceasta impune ca, așa cum ne-a cerut tovarășul Nicolae Ceaușescu, „Să asigurăm ca predarea disciplinelor pentru fiecare ramură să corespundă celor mai moderne cuceriri ale științei și tehnicii, să permită formarea unor cadre cu un înalt nivel de cunoștințe."

Încheierea activității de reorganizare a învățămîntului ridică în fața fiecărui educator necesitatea intensificării străduințelor de perfecționare continuă. În învățămînt — activitate socială utilă care se înscrie ca una dintre cele mai importante investiții cerute de sarcinile prezente, dar și de cele ale viitoarei dezvoltări a națiunii noastre socialiste — a rămîne pe loc în privința pregătirii politice, pedagogice și de specialitate înseamnă a da tot atîta lumină cîtă poate da o flacără stinsă.

Noul an școlar, în care ridicarea calitativă a nivelului predării învățării a devenit obiectiv central, solicită cadrele didactice să depună o muncă rodnică în rezultate, atît cu fiecare elev în parte, cît și cu clasele întregi ce le sînt încredințate. Sînt, din acest punct de vedere, întrunite toate condițiile pentru a extinde cooperarea și întrajutorarea dintre cadrele didactice, consolidarea spiritului de echipă al colectivelor didactice, nu numai pe specialități ci, mai ales, pe clase și pe întreaga instituție școlară, ca expresie a perfecționării continue a relațiilor de muncă din școală.

Să privim cu profundă înțelegere faptul că activitatea pe care o desfășurăm la catedră, oră cu oră de curs și trimestru cu trimestru înseamnă pregătirea forței de muncă necesară cerințelor prezente și de perspectivă ale tuturor ramurilor de activitate, precum și formarea, în același timp, a personalității comuniste complex și armonios dezvoltate. Să deslușim în propria noastră muncă didactică pregătirea elevilor noștri pentru meserii utile și necesare societății noastre. Treptele și profilele de învățămînt devin, în această perspectivă, trepte și profile care conduc pe fiecare elev spre un loc sigur și necesar de muncă.

COSTIN ȘTEFĂNESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

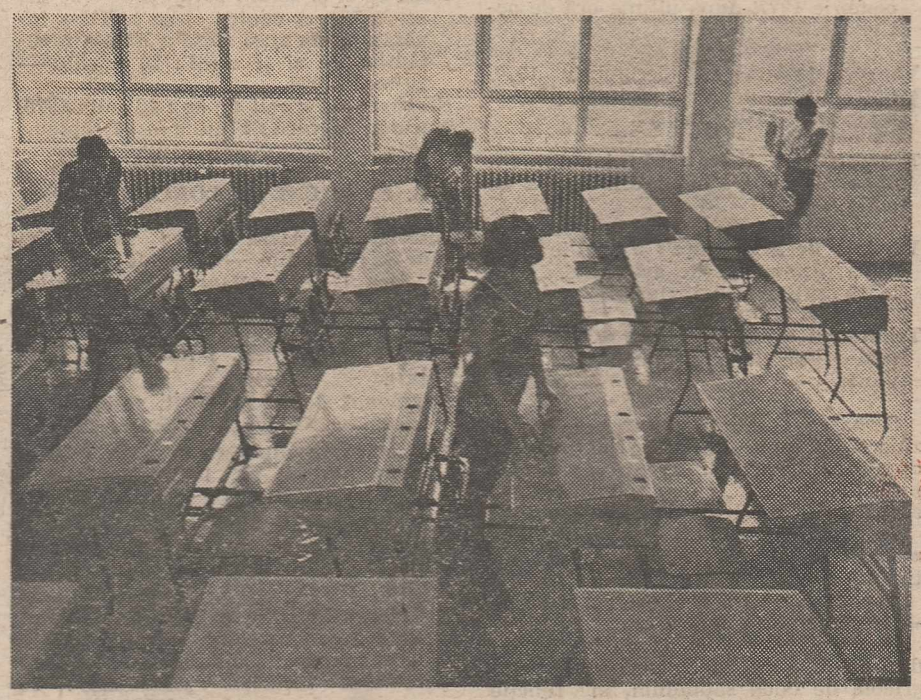

Ultimele pregătiri înainte de începerea cursurilor

Coordonatele perfecționării cadrelor didactice

Convorbire cu VIRGILIU RADULIAN, rector al Institutului central pentru perfecționarea personalului didactic și director al Institutului de cercetări pedagogice și psihologice

Intrăm într-un nou an școlar, avînd un sistem de învățămînt deplin corespunzător dezvoltării actuale a societății noastre socialiste. Au fost luate de către Ministerul Educației și Învățămîntului și de către alte foruri interesate, toate măsurile necesare pentru traducerea în viață a hotărîrilor Plenarei C.C. al P.C.R. din 28—29 iunie a.c. astfel că activitatea școlară pe toate nivelurile și profilele de învățămînt se va putea desfășura eficient încă din prima zi de cursuri.

Vă rugăm să ne prezentați cîteva dintre principalele preocupări din domeniul perfecționării cadrelor didactice, al înarmării acestora cu pregătirea corespunzătoare creșterii continue a rolului școlii în viața și activitatea societății noastre.

După încheierea procesului de reorganizare a învățămîntului, în condițiile de așezare a acestuia pe baze moderne de revoluționare, așa cum a fost el statornicit de recenta Plenară a C.C. al P.C.R., problemele de conținut și metodologie, de perfecționare și eforturile de ridicare calitativă neîntreruptă a procesului de învățămînt devin obiective primordiale. În acest cadru fundamental, se așează și ridicarea neîntreruptă a nivelului calitativ al acțiunii de perfecționare a cadrelor didactice, element hotărîtor al progresului învățămîntului.

În noul an școlar, în acțiunea de perfecționare a personalului didactic ne propunem ca obiective prioritare unele cum ar fi: sporirea competenței didactice și educative a tuturor cadrelor didactice; ridicarea nivelului lor de pregătire științifică și multilaterală, politică-ideologică, de specialitate și psihopedagogică; integrarea învățămîntului cu cercetarea și producția la toate nivelurile și în condiții optime de eficiență formativă-educativă; intensificarea acțiunii de modernizare a învățămîntului prin cuprinderea în procesul instructiv-educativ a celor mai noi tehnologii didactice; promovarea mai susținută în întreaga activitate de învățămînt, a spiritului novator, practic, autentic revoluționar și creator; adîncirea cunoașterii de către fiecare cadru didactic a obiectivelor muncii sale educative, a diversității mijloacelor și metodelor de înfăptuire a acestora, a strategiilor moderne ale învățării și educației, înțelegerea și aprofundarea cît mai temeinică de către fiecare profesor a as-

(Continuare în pag. a 15-a)

Grijă părintească pentru copiii și elevii noștri

Noi, miile de oameni ai școlii din orașele și satele patriei, trăim acum, în pragul deschiderii școlilor sentimentul tonic de bucurie, de încredere și optimism pentru faptul că noul an școlar, începe sub semnul grijii deosebite pe care partidul nostru, secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, o poartă școlii, dezvoltării și perfecționării continue a învățămîntului, tuturor oamenilor școlii, precum și tinerei generații pe care o pregătim pentru schimbul de mîine.

Grija pentru tînăra generație, preocuparea consecventă pentru instruirea și educarea sa, pentru crearea celor mai bune condiții de învățătură și de viață, străbate ca un fir roșu întreg Programul partidului.

Zilele acestea, după o serie de majorări succesive ale alocației de stat pentru copii și de îmbunătățire a regimului de acordare a acesteia, prin măsurile adoptate în 1969, 1971, 1972, în ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din mai a.c. s-a hotărît o nouă și substanțială majorare atît a alocației de stat pentru copii, precum și a ajutoarelor ce se acordă mamelor cu mai mulți copii, a altor ajutoare. Astfel, prin decretul recent stabilit alocațiile de stat pentru copii se majorează cu 30 la sută în două etape: la 1 septembrie a.c. (prima etapă) și în cursul anului 1979 (cea de a doua etapă).

În acest scop, s-a prevăzut alocarea suplimentară în actualul cincinal a circa 2,2 miliarde lei. Prin măsurile stabilite de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., alocația majorată se atribuie tuturor categoriilor de personal — muncitori, maiștri, ingineri, tehnicieni, personal operativ, medici, economiști, cadre didactice și celorlalte categorii de angajați, care vor primi alocație de stat pentru toți copiii aflați în întreținerea familiei în vîrstă de pînă la 16 ani și cu respectarea plafoanelor prevăzute în Decret.

Toate aceste măsuri demonstrează încă o dată faptul că în centrul preocupărilor partidului nostru stă grija față de om, față de cerințele sale.

Prof. VIORICA LEONTIEȘ
Școala generală din Boldești, jud. Prahova

ÎN ACEST NUMĂR:

În paginile 4—11: articole și adnotări tematice pe discipline de învățămînt, în sprijinul participanților la Consfătuirile cadrelor didactice din 9 și 10 septembrie 1977.

Pregătirea elevilor pentru muncă și viață

Măsurile stabilite de Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 28—29 iunie a.c. pentru organizarea și funcționarea învățămîntului liceal și profesional, corespund mersului dinamic al economiei și culturii, al întregii societăți și creează condiții optime pentru pregătirea tinerei generații, pentru muncă și viață, pentru însușirea celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. Pentru aplicarea fermă a profundelor transformări privitoare la organizarea și desfășurarea învățămîntului liceal și profesional, inspectoratul școlar, sub îndrumarea permanentă a Comitetului județean de partid — Galați, a conceput un program complex de măsuri.

Astfel, la stabilirea rețelei liceale, s-a avut în vedere pregătirea cadrelor calificate solicitate de întreprinderile economice din județul nostru. Fostele licee real-umaniste vor califica tineri pentru profesiile din domeniul mecanic, al industriei ușoare, construcții și agricultură, profesii mult solicitate la nivelul județului datorită ritmului rapid de dezvoltare a industriei, modernizării și industrializării agriculturii. Avînd în vedere transformările radi-

Prof. CATINCA SIMION
inspector școlar general al județului Galați

(Continuare în pag.a 3-a)

Structura anului şcolar 1977-1978

Anul şcolar începe la 15 septembrie 1977. Cursurile şcolare şi instruirea practică se eşalonează după cum urmează :

I. ÎNVĂŢĂMÎNTUL PREŞCOLAR, PRIMAR ŞI GIMNAZIAL

Trimestrul I : 15 septembrie — 21 decembrie 1977, după ultima oră de activitate.

Vacanţa de iarnă : 21 decembrie 1977, după ultima oră de activitate, pînă la 9 ianuarie 1978, inclusiv.

Trimestrul al II-lea : 10 ianuarie — 5 aprilie 1978, după ultima oră de activitate.

Vacanţa de primăvară : 5 aprilie 1978, după ultima oră de activitate, pînă la 19 aprilie 1978, inclusiv.

Trimestrul al III-lea : 20 aprilie — 15 iunie 1978, după ultima oră de activitate.

Serbarea de sfîrşit de an are loc în ziua de 21 iunie. Între 15 şi 21 iunie se organizează excursii, vizite şi se fac pregătiri pentru „Ziua pionierilor" şi serbarea de sfîrşit de an.

În perioada 16 iunie — 30 iunie promovaţii clasei a VIII-a se înscriu în treapta I de liceu.

Vacanţa de vară a elevilor : 22 iunie — 14 septembrie, inclusiv.

Elevii claselor V—VIII de la şcolile din mediul rural efectuează practica agricolă de două săptămîni, în funcţie de calendarul muncilor agricole. În aceste zile cursurile claselor respective vor fi suspendate.

În ultima săptămînă a trimestrului al II-lea sau prima săptămînă a trimestrului al III-lea, elevii din clasele I—VIII participă la „Săptămîna primăverii", organizată de Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor şi „Şoimii patriei". Pe această perioadă nu se întrerup cursurile. În perioada vacanţei de vară pionierii şi şcolarii, din mediul rural, vor fi antrenaţi, cînd este nevoie, să efectueze activităţi agricole la unităţile socialiste. Aceste activităţi sînt echivalente cu obligaţia de muncă patriotică şi nu vor depăşi o săptămînă pentru elevii claselor a V şi a VI-a şi două săptămîni pentru cei din clasele a VII-a şi a VIII-a.

II. ÎNVĂŢĂMÎNTUL LICEAL (ZI ŞI SERAL)

A. CURSURI ŞCOLARE

Trimestrul I : 15 septembrie — 21 decembrie 1977.

Vacanţa de iarnă : 22 decembrie 1977 — 9 ianuarie 1978.

Trimestrul al II-lea : 10 ianuarie — 5 aprilie 1978.

Vacanţa de primăvară : 6 aprilie — 19 aprilie 1978.

Trimestrul al III-lea : a) **pentru clasele a IX-a şi a XI-a, învăţămînt de zi şi seral precum şi clasa a XII-a învăţămînt seral :** 20 aprilie — 15 iulie 1978 ; b) **pentru clasa a X-a învăţămînt de zi şi seral :** 20 aprilie — 30 iunie 1978 ; c) **pentru clasa a XII-a învăţămînt de zi şi clasa a XIII-a învăţămînt de zi şi seral :** 20 aprilie — 20 iunie 1978.

Serbarea de sfîrşit de an : 16 iulie 1978.

Vacanţa de vară : 17 iulie — 14 septembrie 1978.

B. EXAMENE ŞI CONCURSURI

Înscrierea în clasa a IX-a învăţămînt de zi : 16 iunie — 30 iunie 1978.

Examenul de bacalaureat, sesiunea de vară : 21 iunie — 30 iunie 1978.

Concursul de admitere în clasa a XI-a, învăţămînt de zi : 1 iulie — 15 iulie 1978.

Examenul de bacalaureat, sesiunea de toamnă : 15 august — 25 august 1978.

Concursul de admitere în clasa a XI-a, învăţămînt de zi, la liceele la care nu s-au ocupat toate locurile : 25 august — 5 septembrie 1978.

Înscrierea în clasa a IX-a, învăţămînt seral : 25 august — 5 septembrie 1978.

Înscrierea în clasa a XI-a, învăţămînt seral şi concursul de admitere acolo unde numărul candidaţilor depăşeşte numărul locurilor planificate : 25 august — 5 septembrie 1978.

III. ÎNVĂŢĂMÎNTUL PROFESIONAL (ZI ŞI SERAL)

A. CURSURI ŞCOLARE

Semestrul I şi al III-lea: 15 septembrie 1977 — 31 ianuarie 1978.

Vacanţa de iarnă : 22 decembrie 1977 — 9 ianuarie 1978.

Semestrul al II-lea : a) **pentru meseriile cu durata de un an :** 1 februarie — 30 iunie 1978 ; b) **pentru meseriile cu durata de 1½ an :** 1 februarie — 15 iulie 1978.

Vacanţa de primăvară : 6 aprilie — 19 aprilie 1978.

Serbarea de sfîrşit de an : 16 iulie 1978.

Vacanţa de vară : 17 iulie — 14 septembrie 1978.

B. EXAMENE ŞI CONCURSURI

Înscrierea în şcoala profesională (înscrierea, concursul de admitere, acolo unde numărul candidaţilor depăşeşte numărul locurilor planificate) : 1 iulie — 15 iulie 1978.

Examen de absolvire : a) **pentru meseriile cu durata de 1 an :** 1 iulie — 10 iulie 1978 ; b) **pentru meseriile cu durata de 1½ an :** 1 februarie — 10 februarie 1978.

IV. ÎNVĂŢĂMÎNTUL DE MAIŞTRI

A. ÎNVĂŢĂMÎNTUL DE ZI

Semestrul I : 15 septembrie 1977 — 20 martie 1978.

Semestrul al II-lea : 21 martie — 6 august 1978.

Examen de absolvire : 7 august — 21 august 1978.

Concursul de admitere (înscrierea şi susţinerea probelor de concurs) : 25 august — 10 septembrie 1978.

Efectuarea concediului legal de odihnă : 22 august — 14 septembrie 1978.

B. ÎNVĂŢĂMÎNTUL SERAL

Semestrul I : 15 septembrie 1977 — 31 ianuarie 1978.

Vacanţa de iarnă : 22 decembrie 1977 — 9 ianuarie 1978.

Semestrul al II-lea : 1 februarie — 30 iunie 1978.

Vacanţa de primăvară : 6 aprilie — 19 aprilie 1978.

Examenul de absolvire : 1 iulie — 15 iulie 1978.

Vacanţa de vară : 1 iulie — 14 septembrie 1978.

Concursul de admitere (înscrierea şi susţinerea probelor de concurs) : 25 august — 5 septembrie 1978.

V. ÎNVĂŢĂMÎNTUL SUPERIOR

Anul universitar începe la 15 septembrie 1977 şi se încheie la 12 iulie 1978.

Semestrul I — activitate didactică şi activitate productivă sau activitate de cercetare-proiectare : 15 septembrie — 21 decembrie 1977.

Vacanţă : 22 decembrie 1977 — 4 ianuarie 1978.

Activitate didactică şi activitate productivă sau activitate de cercetare-proiectare : 5 ianuarie — 25 ianuarie 1978.

Sesiune de examene : 26 ianuarie — 15 februarie 1978.

Vacanţă : 16 februarie — 22 februarie 1978.

Semestrul al II-lea — activitate didactică şi activitate productivă sau activitate de cercetare-proiectare : 23 februarie — 14 iunie 1978.

Sesiune de examene : 15 iunie — 12 iulie 1978.

Vacanţă : 13 iulie — 14 septembrie 1978.

Sesiune de examene : 25 august — 10 septembrie 1978.

Admiterea în învăţămîntul superior : 15 iulie — 30 iulie 1978.

Pe baza structurii generale, institutiile de învăţămînt superior îşi desfăşoară activitatea didactică, activitatea productivă şi activitatea de cercetare-proiectare în funcţie de profil, specializare şi ani de studii, conform structurilor aprobate.

Acţiuni de perfecţionare

● Între 25 august — 8 septembrie a.c. în mai multe judeţe ale ţării, sub egida inspectoratelor şcolare, se desfăşoară cursuri de perfecţionare pentru profesorii care predau în şcoli discipline înrudite specialităţii lor.

● Între 5—14 septembrie a.c., la nivelul inspectoratelor şcolare judeţene, se vor organiza cursuri de pregătire psihopedagogică pentru ingineri, maiştri şi alţi specialişti proveniţi din producţie, care predau la catedră.

● Societatea de ştiinţe geografice : organizează în luna septembrie, la Constanţa, un simpozion naţional al geografilor, pe teme ca : geografia mediului înconjurător ; organizarea şi sistematizarea teritoriului ; zonarea producţiei agricole etc.

Se află într-un stadiu avansat culegerea „În ajutorul profesorilor de geografie" (vol. V), cuprinzînd teme cerute la examenele de definitivat şi de grade didactice. Volumul mai cuprinde lucrări privind geografia mediului înconjurător, precum şi materiale care vin în ajutorul profesorilor de geografie de la liceele de specialitate.

În prezent, se lucrează intens la pregătirea Conferinţei Societăţii de ştiinţe geografice care va avea loc în luna septembrie la Bucureşti.

De cîteva zile se află la chioşcuri primul număr pe anul în curs al revistei „Terra".

● Societatea de ştiinţe filologice : Peste 120 de profesori de limba şi literatura română au participat la cea de a IX-a ediţie a cursurilor de vară (de informare şi documentare) care s-au desfăşurat la Piatra Neamţ. Cursurile au fost concepute pe două secţiuni : I. Aspecte ale evoluţiei limbii şi literaturii române (1840-1977) ; II. Limba latină în formaţia profesorului de limba română. Majoritatea cursanţilor participanţi sînt profesori la şcoli din mediul rural. Societatea semnalează apariţia, pentru profesori, a vol. I de „Limbă şi literatură", iar pentru elevi, a revistei „Limba şi literatura română" nr. 3.

● Societatea de ştiinţe matematice : Printre numeroasele acţiuni întreprinse în vara acestui an, în vederea perfecţionării cadrelor didactice, amintim cursurile de reciclare organizate pentru învăţători (100 de participanţi) la Sighetul Marmaţiei.

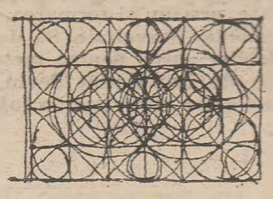

„La revedere, tabără dragă!"

Trompetele suflate cu soare ale taberelor de pionieri şi şcolari au răsunat, şi-n această vară, din toate colţurile ţării, îndreptînd spre cunoscute, bănuite sau nevisate locuri pitoreşti trenurile vacanţei, încărcate, în gările mari sau mici, cu amatorii de excursii şi drumeţii, de cîntece noi şi de veselie.

Însoţitorii — educatoare, învăţători, profesori — şi-au oferit, pe lîngă binemeritatele momente de relaxare, ocazii noi, neaşteptate de a descoperi, la copilul blajin din penultima bancă, un dezvoltat simţ al orientării turistice, exuberanţă ori umor, energie sau iniţiativă, stimulate de briza mării, de ozonul montan şi chiar de „cealaltă faţă" a... tovarăşei educatoare, învăţătoare sau profesoare!

Vizitînd, cum ai răsfoi doar cîteva file dintr-un album al ţării, taberele de odihnă pentru pionieri şi şcolari şi o colonie de preşcolari din judeţul Vîlcea, am fost, pentru cîteva zile, observatorul cotelor înalte la care pot ajunge atenţia şi sprijinul permanent din partea Inspectoratului şcolar judeţean, îndeosebi a inspectorului general, prof. Gheorghe Simeanu, pasiunea şi spiritul organizatoric (directorul taberelor din judeţ, învăţătorul Constantin Lăzăroiu), grija părintească faţă de copiii aduşi în tabără (grupul de educatoare de la Grădiniţa „Integrata" din Constanţa — la colonia de preşcolari Comanca-Olăneşti sau prof. Ioan V. Stoica, directorul Şcolii generale din comuna Ovidiu-Constanţa, în tabăra de la Cozia), iniţiativa şi tactul pedagogic (prof. Ilie Papa, director, pe durata unei serii, al taberei de la Păuşa).

Preşcolarii, pionierii şi elevii găzduiţi de taberele din judeţul Vîlcea s-au bucurat din plin de ospitalitatea gazdelor, au savurat frumuseţea Văii Oltului, au inspirat ozonul din vîrful Coziei, au făcut turul staţiunilor balneoclimaterice, au vizitat locuri istorice, mănăstiri. „Nici un moment de amorţeală pe platourile taberelor, iată deviza noastră", mi-a mărturisit inspectorul general adjunct, prof. Ion Dumitrescu.

Pionierii şi şcolarii din judeţul Gorj, veniţi în tabăra de la Ocniţa, au beneficiat de o întîlnire cu prof. univ. dr. docent Dumitru Berciu la „Buridava dacica", unde renaşte, cu fiecare piatră, o epocă istorică. Au stat, apoi, de vorbă cu primarul oraşului, despre dezvoltarea economică-socială a localităţii şi cu fruntaşi în producţie de la ocnele de sare, despre munca în saline.

„Şoimii" din colonia de la Comanca s-au împrietenit cu muncitorii care forau, în căutarea unor noi izvoare de apă minerală, în vecinătatea coloniei, copleşindu-i pe sondori cu „de ce"-urile lor, urcîndu-li-se în braţe, pentru a li se arăta „ursul dintre brazi".

S-au făcut drumeţii (elevii de la liceele din judeţul Ilfov, aflaţi în tabăra de la Rîul Vadului, au mers pe jos, într-o singură zi, pînă la Sibiu şi înapoi ; obiectivul drumeţiei : Muzeul Brukenthal), vizite la ţărani acasă, pentru a le cunoaşte munca şi viaţa, ştafete aplicative şi aruncări la ţintă (elevii din tabăra de la Lotru), nenumărate competiţii sportive (redutabile cele de fotbal şi volei dintre „Tabăra Cozia" şi „Tabăra Păuşa") şi, bineînţeles, emoţionante focuri de tabără, în jurul carora s-a dănţuit şi s-a cîntat, s-a rîs în epigrame de cei care, în primele zile de tabără, aşteptau să vină mama sau sora să le facă patul, să-i dădăcească.

Investiţiile educative ale vieţii de tabără au fost, ca pretutindeni în ţară multiple. Odihna pînă-la-vatoare. Soarele şi aerul prietenice. Grijile — mai puţine. Nu întîmplător, la toate focurile de tabără, s-a cîntat, în încheiere: „La revedere, tabără dragă !" din tot sufletul !

DRAGOMIR MAGDIN

În competiţie : „Tabăra Cozia" şi „Tabăra Păuşa"

Consfătuirile cadrelor didactice

— 9-10 septembrie 1977 —

Tribune de analiză amplă a activităţii anului şcolar încheiat şi de dezbatere a sarcinilor şcolii în noul an de învăţămînt, Consfătuirile cadrelor didactice din acest an vor avea drept principal obiectiv analiza sarcinilor care revin şcolii, cadrelor didactice, din măsurile adoptate de Plenara Comitetului Central al Partidului din 28—29 iunie a.c. privind dezvoltarea şi perfecţionarea învăţămîntului general, liceal, profesional şi superior. Cadre didactice de la toate disciplinele, vor analiza modul în care, în lumina noii concepţii organizatorice şi structurale a învăţămîntului îşi vor organiza activitatea la catedră, astfel încît să asigure elevilor o temeinică pregătire pentru munca productivă, pentru integrarea lor într-o activitate social-utilă, să-i formeze ca buni specialişti ai economiei şi industriei noastre în plină dezvoltare.

Consfătuirile cadrelor didactice din învăţămîntul preşcolar, primar, gimnazial, liceal, profesional şi tehnic vor avea loc în zilele de 9 şi 10 septembrie a.c. Întreaga acţiune privind organizarea şi desfăşurarea consfătuirilor anuale se va desfăşura într-un spirit de înaltă exigenţă şi principialitate, analizîndu-se cu responsabilitate rezultatele obţinute în anul şcolar 1976/1977 pentru înfăptuirea sarcinilor stabilite de hotărîrile de partid, de secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu.

Consfătuirile cadrelor didactice se vor organiza, ca şi în anii trecuţi, pe centre (municipii, oraşe, grupe de comune) sau la nivelul judeţului şi se vor desfăşura în şedinţe plenare şi pe secţii. La consfătuiri vor participa toate cadrele didactice care funcţionează în unităţile de învăţămînt şi educaţie de pe raza judeţului. Ele se vor desfăşura după următorul program : În prima zi, dimineaţa, se va prezenta, în şedinţe plenare, referatul : **„Principalele concluzii desprinse din activitatea şcolilor în anul 1976/1977, direcţiile perfecţionării învăţămîntului şi sarcinile care revin personalului didactic din Programul de măsuri adoptat de Plenara C.C. al P.C.R. din noiembrie 1976 şi din documentele Plenarei C.C. al P.C.R. din iunie 1977“.** Vor participa toate cadrele didactice, inclusiv cele care predau ştiinţele sociale.

Pentru profesorii de ştiinţe sociale se va prezenta referatul **„Activitatea profesorilor de ştiinţe sociale pentru înfăptuirea obiectivelor stabilite de Programul de măsuri adoptat de Plenara C.C. al P.C.R. din noiembrie 1976, Sarcinile ce revin cadrelor didactice în noul an şcolar în vederea îndeplinirii hotărîrilor adoptate de Plenara C.C. al P.C.R. din iunie a.c.“.** În continuare se vor organiza dezbateri pe 2 sau 3 secţii, din care una de istorie. La aceste secţii vor participa numai cadrele didactice care au majoritatea orelor de predare la ştiinţe sociale.

Referatul şi discuţiile vor fi axate pe problemele îmbunătăţirii conţinutului predării ştiinţelor sociale, pe realizarea unei mai strînse legături a învăţămîntului cu viaţa, pe aplicarea noilor programe şcolare, pe creşterea contribuţiei profesorilor la educarea politico-revoluţionară a elevilor.

Profesorii care predau celelalte discipline de învăţămînt, precum şi maiştrii-instructori vor continua dezbaterea, pe secţii (discipline de învăţămînt) a problemelor cuprinse în referatul prezentat în şedinţa plenară.

În cadrul acestor dezbateri inspectorii şcolari sau responsabilii cercurilor pedagogice vor prezenta principalele concluzii desprinse în anul şcolar 1976/1977 cu privire la rezultatele obţinute de profesori în legarea învăţămîntului de practică, de producţie, în pregătirea şi educarea elevilor, în organizarea şi folosirea laboratoarelor, atelierelor şi a bazei didactico-materiale a şcolii şi vor sublinia sarcinile ce revin profesorilor (la disciplina pe care o predau) şi maiştrilor-instructori din documentele de partid privind perfecţionarea învăţămîntului.

Atît referatul cît şi discuţiile vor trebui să sublinieze modalităţile concrete de sporire a caracterului practic-aplicativ al fiecărei discipline de învăţămînt, creşterea contribuţiei acestora la educarea patriotică, revoluţionară a elevilor.

La secţiile pentru învăţători se va prezenta referatul: **„Rezultatele obţinute în înfăptuirea măsurilor aprobate de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din decembrie 1975 cu privire la creşterea nivelului de pregătire al elevilor şi lichidarea repetenţiei la ciclul primar şi sarcinile care revin cadrelor didactice“**, după care vor urma dezbateri.

La secţiile pentru educatoare se va prezenta referatul : **„Contribuţia activităţii instructiv-educative din grădiniţe la pregătirea copiilor pentru şcoală“**, urmat de dezbateri.

Dezbaterile care vor avea loc în cadrul secţiilor cu învăţătorii şi educatoarele se vor referi atît la problemele cuprinse în referatul prezentat în plenară, cît şi la cele prevăzute în referatul expus în cadrul secţiei.

În cea de a doua zi a consfătuirilor, profesorii de la învăţămîntul gimnazial şi liceal (cu excepţia celor de ştiinţe sociale), maiştrii-instructori, învăţătorii şi educatoarele vor dezbate, pe secţii — discipline de specialitate — planurile de învăţămînt, programele şi manualele şcolare, modalităţile de planificare a materiei, metodele de muncă folosite etc., în vederea cunoaşterii temeinice a acestora şi aplicării lor corecte în practica şcolară. Se va acorda o atenţie deosebită dezbaterii problemelor care rezultă din aplicarea măsurilor privind organizarea şi desfăşurarea învăţămîntului liceal şi a învăţămîntului profesional.

Cadrele didactice care funcţionează în casele de copii şi şcoli speciale vor dezbate problemele specifice ale acestor instituţii de învăţămînt.

Profesorii de ştiinţe sociale vor audia expuneri făcute de lectori ai C.C. al P.C.R. şi alte cadre din aparatul de partid şi de stat în legătură cu politica internă şi externă a partidului şi statului nostru şi vor pune întrebări în legătură cu aceste probleme. De asemenea, vor fi informaţi cu principalele aspecte social-economice ale judeţului şi perspectivele de dezvoltare ale acestuia. Se vor prezenta de asemenea problemele legate de deschiderea cursurilor de perfecţionare pentru profesorii de ştiinţe sociale în anul şcolar 1977/1978.

În vederea cunoaşterii temeinice a documentelor privind organizarea şi funcţionarea învăţămîntului liceal şi a învăţămîntului profesional, se va organiza, în perioada 1—7 septembrie, pe unităţi de învăţămînt (grupuri şcolare, licee, şcoli profesionale), dezbaterea acestor documente, cu participarea tuturor cadrelor didactice din aceste unităţi, inclusiv a celor care predau la filialele liceelor.

★

În paginile 4—11 ale acestui număr de revistă, prezentăm articole şi adnotări tematice, pe discipline de învăţămînt, în sprijinul colegilor participanţi la consfătuiri.

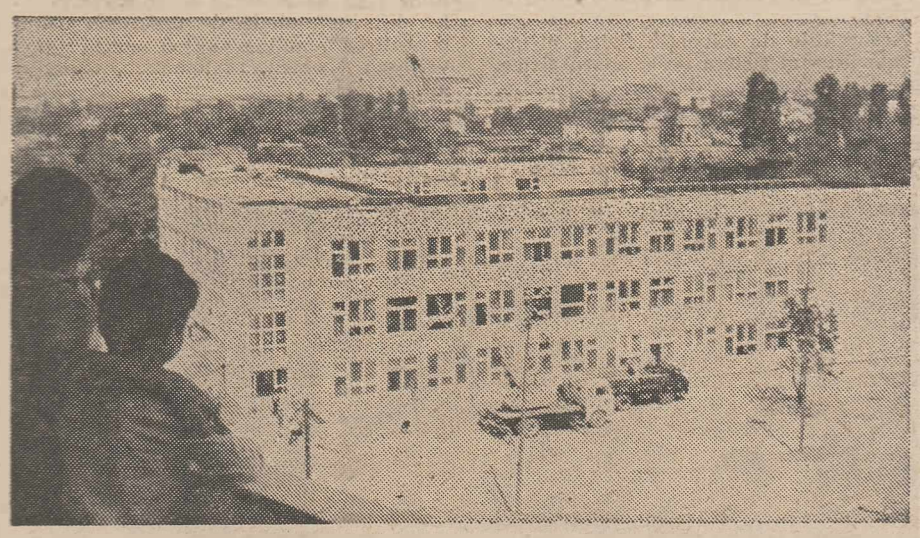

O nouă şcoală în cartierul nostru

ANUL ŞCOLAR 1977-1978

(Urmare din pag. 1)

Şcoala noastră înseamnă şi e necesar să însemne, din ce în ce mai mult, nu numai tradiţionala relaţie cadre didactice şi elevi, ci şi organizaţii politice revoluţionare de tineret şi aport al părinţilor la rezolvarea unora dintre numeroasele aspecte pe care le ridică spre neîntreruptă rezolvare, educarea tinerelor generaţii. Şcoala noastră este nu numai orientată către ţelurile socialiste ale societăţii noastre, dar ea însăşi constituie o parte a acestei societăţi, în care tinerii trăiesc şi învaţă o bună parte din viaţă, de la cel puţin 10 ani de studii, pînă la cîte 14—16 ani de învăţătură.

Datorînd în întregime partidului nostru dezvoltarea fără precedent la care a ajuns pînă în prezent şcoala românească, aceasta are, la rîndul ei, înalta îndatorire de a sădi cu dragoste şi cu căldură fiecărui copil, elev şi student, sentimentele de ataşament profund şi de devotament nepărmurit faţă de politica Partidului Comunist Român, faţă de patria noastră socialistă şi faţă de creşterea neîntreruptă a bunăstării poporului nostru, ca o contribuţie la progresul întregii omeniri muncitoare.

Difuzarea manualelor şcolare

Avînd de tipărit un număr mai mare de titluri de cărţi şcolare, decît în anii precedenţi, cu un tiraj ce ajunge aproape la 30 milioane de exemplare, Editura didactică şi pedagogică a depus toate eforturile pentru a asigura tipărirea tuturor manualelor şcolare, înainte de începutul anului şcolar.

Datorită tirajelor foarte mari, a faptului că foarte multe dintre manuale apar cu aparat ilustrativ (fotografii, planşe, hărţi ş.a.) în mai multe culori — iar procesul poligrafic al acestora este mai complex — tranşe din unele manuale vor apărea în prima decadă a lunii septembrie. În aceste condiţii, unele dintre ele se vor difuza în preajma deschiderii anului şcolar.

În această situaţie se vor afla manualele : Constituţia Republicii Socialiste România, Noţiuni despre stat şi drept pentru clasa a VII-a, Istoria României pentru clasa a VIII-a, Literatura română pentru clasa a IX-a, Cunoştinţe social-politice pentru clasa a X-a, Acţionări şi automatizări, Rezistenţa materialelor ş.a.

Inspectoratele şcolare şi centrele de difuzare a cărţii şcolare vor lua toate măsurile necesare să accelereze procesul de difuzare a manualelor. Este datoria directorilor de şcoli să asigure atît recuperarea manualelor transmisibile, cît şi preluarea rapidă a manualelor noi.

Pregătirea elevilor pentru muncă şi viaţă

(Urmare din pag. 1)

cale înregistrate în structura învăţămîntului liceal, inspectoratul şcolar a iniţiat acţiuni de popularizare a acestora pentru cunoaşterea de către toţi tinerii judeţului a noii reţele şcolare, a profilului noilor unităţi de învăţămînt. Prin laboratorul de orientare şcolară şi profesională şi profesori-diriginţi s-au organizat cu elevii dezbateri pe marginea Hotărîrii Comitetului Central pentru a-i ajuta pe aceştia să înţeleagă semnificaţia majoră a noilor reglementări. Elevii au vizitat mari întreprinderi economice şi unităţi industriale, au participat la întîlniri cu specialiştii din industrie la dezbateri privind specificul unor profesii cu mare necesar de forţă de muncă la nivelul judeţului, la consultaţii pe teme de orientare şcolară şi profesională. Părinţii au fost cuprinşi şi ei în sfera de influenţă educativă a şcolii, organizîndu-se expuneri, mese rotunde pe probleme referitoare la reţeaua şcolară, noile profile ale liceelor, perspectivele ce se deschid tinerilor după absolvirea cursurilor.

În asigurarea spaţiului de şcolarizare, organizarea atelierelor, a cabinetelor şi laboratoarelor pe care noile profiluri le solicită, dotarea acestora potrivit cerinţelor s-a primit sprijin din partea ministerelor şi întreprinderilor patronatoare. Baza didactică materială va spori în acest an, prin noile construcţii, cu 300 de locuri în ateliere, 622 de locuri în internate, 360 locuri în grădiniţe, la care se vor adăuga amenajări în localurile existente ce vor duce la creşterea funcţionalităţii spaţiului de şcolarizare. Cu concursul real al întreprinderilor economice beneficiare ale forţei de muncă calificate, s-au găsit soluţii unei probleme care la prima vedere ni se părea de nerezolvat : încadrarea în şcoli a celor 187 de posturi de specialişti, ingineri şi maiştri cu pregătire corespunzătoare.

Cu toate că preocuparea prioritară a colectivului nostru a constituit-o organizarea învăţămîntului liceal, nu am pierdut din vedere nici învăţămîntul preşcolar, primar şi gimnazial. La repararea localurilor de şcoli, recondiţionarea mobilierului şcolar şi a materialului didactic au participat toate colectivele didactice şi peste 40 000 de elevi constituite în echipe de lucru, precum şi unii dintre părinţii acestora, depunîndu-se o muncă susţinută.

Acum, în prag de nou an şcolar, şcolile din judeţul Galaţi sînt gata să-şi primească elevii pentru care cadrele didactice, elevii şi părinţii acestora au pregătit sălile de clasă, laboratoarele, atelierele şi uneltele. Toate eforturile noastre sînt orientate în direcţia asigurării conţinutului ştiinţific şi caracterului practic-aplicativ al învăţămîntului, spre modernizarea şi perfecţionarea tehnologiilor didactice, într-un cuvînt spre sporirea eficienţei întregii munci instructiv-educative.

Sîntem convinşi că şi prin modul de organizare şi desfăşurare a Consfătuirii cadrelor didactice, prin dezbaterile ce se vor purta cu acest prilej pe marginea programelor şi manualelor şcolare, se vor stabili modalităţi concrete de acţiune pentru formarea profesională şi educarea cetăţenească a elevilor, pentru traducerea în viaţă în mod exemplar a obiectivelor ce stau în prezent în faţa şcolii, pentru pregătirea elevilor din toate şcolile judeţului nostru în vederea viitoarelor lor încadrări socio-profesionale.

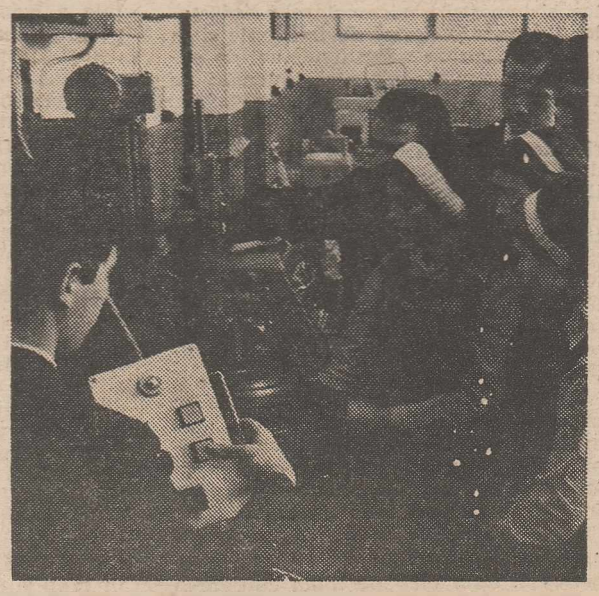

La practică în atelier

Pregătirea copiilor preşcolari pentru şcoală

Pe fondul general al dezvoltării şi perfecţionării învăţămîntului preşcolar potrivit Directivelor Congresului al XI-lea al P.C.R., una din sarcinile prioritare o constituie cuprinderea copiilor de 5 ani în grădiniţe, unde se asigură, printr-un sistem de activităţi instructiv-educative specifice, stimularea dezvoltării generale a copiilor şi pregătirea acestora pentru o mai bună integrare în viitoarea activitate de învăţare în şcoală, îndeosebi în clasa I.

Ca urmare a Hotărîrii Plenarei C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie 1973, a fost elaborată şi aplicată în practică o programă a activităţii instructiv-educative în grădiniţele de copii, structurată pe grupe de vîrstă şi pe nouă categorii de activităţi, în care, un loc important îl ocupă problematica educativă privind copiii din grupa mare în vederea pregătirii acestora pentru şcoală.

În sistemul activităţilor instructiv-educative din grădiniţă se desfăşoară **activităţi comune cu întreaga grupă,** în cadrul cărora copiii îşi însuşesc, în mod sistematic, cunoştinţe, priceperi şi deprinderi, activităţi care, în forme specifice vîrstei copiilor, anticipează viitoarele lecţii din şcoală ; **jocuri şi alte activităţi la alegerea copiilor,** care se desfăşoară în clasă sau în aer liber, în mod individual sau în grupuri mici de copii, precum şi o serie de **plimbări, vizite, excursii** în mediul înconjurător, în natură.

Un loc important ocupă în munca practică a educatoarelor, **tratarea diferenţiată a copiilor,** individual sau în grupuri mici, în vederea compensării unor rămîneri în urmă şi sprijinirea dezvoltării armonioase a fiecărui copil în raport cu posibilităţile sale. Acest mod de lucru s-a impus atît ca urmare a rezultatelor cercetărilor în psihologia dezvoltării copilului, cît şi a structurii eterogene a colectivelor de copii din grupele mari. Unii copii au mai frecventat grădiniţa (1—2 ani) alţii vin pentru prima dată la 5 ani în grădiniţă şi alţii, copii de 6 ani, amînaţi de la şcoală.

Conţinutul programei învăţămîntului preşcolar este structurat pe 9 categorii de activităţi pentru fiecare grupă de vîrstă şi pe fondul dezvoltării generale a copilului se realizează şi calităţile psiho-fizice favorabile activităţii ulterioare din şcoală, potrivit obiectivelor educaţiei preşcolare.

Prin ansamblul **activităţilor de cunoaştere a mediului înconjurător** se asigură în mod sistematic contactul direct al copiilor cu diferite obiecte, fiinţe, fenomene din natură şi societate, pe care le observă, le cercetează, „le învaţă", cultivîndu-le spiritul de observaţie, sensibilitatea, atenţia, memoria, gîndirea, limbajul, inteligenţa şi mai ales interese de cercetare a realităţii, sentimente de ocrotire a naturii şi a mediului ambiant. Totodată, observînd cu copiii o serie de fenomene naturale simple în evoluţia şi cauzalitatea lor, contribuim la formarea germenilor concepţiei ştiinţifice despre lume şi viaţă.

În **activităţile de dezvoltare a vorbirii** se practică o serie de exerciţii şi jocuri de pronunţie corectă şi de diferenţiere a sunetelor dificile de pronunţat, de despărţire a cuvintelor în silabe şi sunete sub forma jocurilor ritmice care contribuie direct la pregătirea copiilor pentru învăţarea citirii şi scrierii în clasa I.

Un loc important ocupă şi activitatea sistematică de corectare a defectelor de vorbire destul de frecvente şi la copiii din grupa mare (omisiuni de sunete, din cuvînt, înlocuiri, inversări de silabe etc.).

Prin toate observaţiile şi convorbirile desfăşurate cu copiii, prin lecturile după imagini (tablouri, fotografii, cărţi, ilustrate, filme, diapozitive, televiziune etc.), prin jocuri didactice, povestiri, poezii, teatru de păpuşi etc. se asigură copiilor îmbogăţirea vocabularului şi exersarea vorbirii corecte, coerente, clare, auzul fonematic şi expresivitatea vorbirii, calităţi necesare în comunicarea verbală din procesul învăţării în şcoală, în viaţă.

În mod deosebit, la grupa mare se practică povestiri create de copii, ca mijloc de antrenare a creativităţii copiilor, a independenţei în vorbire, ca mijloace de pregătire a acestora pentru viitoarele compuneri în şcoală.

În grădiniţele cu limba de predare a naţionalităţilor conlocuitoare (maghiari, germani, sîrbi etc.) pe lîngă cultivarea limbii materne, se aplică o programă unitară cuprinzînd o serie de activităţi menite să sprijine copiii în învăţarea limbii române şi se obţin foarte bune rezultate acolo unde educatoarele stăpînesc limba română.

Prin **activităţile cu conţinut matematic** (exerciţii, jocuri didactice şi sisteme logico-matematice), copiii sînt antrenaţi în acţiuni operatorii cu diferite materiale ca : gruparea după culoare, formă, mărime ; clasificare, scriere, comparaţii globale şi prin punere în corespondenţă a elementelor din două mulţimi, observarea echivalenţei „tot atîtea" sau a diferenţei între mulţimi, „mai multe" sau „mai puţine", ajungînd la ordonarea în şir crescător, de la mulţimea cu cele mai puţine obiecte, la mulţimea cu cele mai multe obiecte în limita (1—10), paralel cu asocierea numărului la cantitate şi familiarizarea cu cifra corespunzătoare (fără să o scrie). În felul acesta, prin contactul sistematic al copiilor cu obiecte, cu imagini şi simboluri, li se formează operaţiile mintale, li se cultivă inteligenţa, gîndirea, imaginaţia, spiritul de ordine, necesare învăţării aritmeticii în şcoală şi la dezvoltarea intelectuală generală a copilului.

Educaţia moral-politică şi patriotică a copiilor preşcolari s-a constituit pentru prima oară în capitol distinct în programă şi se urmăreşte ca întreaga organizare a mediului de viaţă şi activitate a copiilor să favorizeze cultivarea sentimentelor de dragoste faţă de familie şi locul natal, faţă de patrie şi partid, faţă de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretarul general al P.C.R.

Prin variate activităţi (observări, plimbări, vizite, excursii, vizionări de filme, emisiuni TV, albume, cărţi, ilustrate etc.) se asigură contactul copiilor cu variate aspecte ale vieţii şi activităţii oamenilor muncii (pe şantiere, în fabrici, în magazine, ateliere etc). În acest fel se asigură familiarizarea cu şcoala şi cu copiii mai mari — elevi, pionieri, precum şi cu alte instituţii culturale, valorificînd impresiile lor în convorbiri, în lucrările expresive de creaţie colectivă (desen, modelaj, povestiri, serbări etc.)

Antrenarea copiilor din grupa mare în activităţi de cooperare cu şcolari din clasa I sau cu pionierii mai mari în cadrul organizaţiei „Şoimii patriei" valorifică pe un plan social-politic mai complex rezultatele educaţiei moral-politice, calităţile artistice formate copiilor din grădiniţă, cînd nu se exagerează cerinţele faţă de nivelul posibilităţilor copiilor mici.

Activităţile practice, care cuprind jocurile de construcţii şi lucrul manual, contribuie, în primul rînd, la formarea la copii a unor deprinderi tehnico-practice ca : îndoirea, tăierea, lipirea, bobinarea, răsucirea, înşirarea, îmbinarea (prin diferite procedee), prin care se exersează mobilitatea normală, coordonarea senzorio-motrică a ochilor cu acţiunea mîinilor, necesară însuşirii scrierii şi citirii.

Totodată, prin aceste activităţi, alături de autoservire şi munca în grădiniţă, se realizează sistematic educaţia prin şi pentru muncă a copiilor, cooperarea între ei în realizarea unor lucrări colective, ajutorul reciproc, hărnicia, spiritul de ordine şi spiritul critic în aprecierea lucrărilor, precum şi sentimentul de preţuire a produselor muncii omului.

Exerciţiile de formare a deprinderilor practice se efectuează realizînd o serie de obiecte din materiale variate (deşeuri) sau materiale din natură, copiii avînd prilejul să-şi exprime imaginaţia creatoare.

Desenul, pictura, modelajul şi exerciţiile grafice antrenează copiii în mod plăcut în jocul cu culorile, în însuşirea unor mijloace şi tehnici de exprimare artistică-plastică, utilizînd variate materiale (acuarele, tempera, plastilină, hîrtie, lemn, ceramică etc.) şi mînuind diferite unelte (creion, cretă, pensulă etc.), ceea ce contribuie direct la coordonarea motrică, pregătirea mîinii, orientarea spaţială în vederea învăţării scrierii.

Modelînd în nisip, în lut, în plastilină, copiii îşi exercită mobilitatea manuală, iar prin exerciţiile grafice ei fac un antrenament al scrierii elementelor grafice, componente ale scrierii literelor, pe care le aplică în structuri decorative pe costume naţionale, pe vase etc. şi apoi în caiete.

Stimularea creativităţii copiilor în aceste activităţi, ca în multe altele din grădiniţă, s-a dovedit în practica educatoarelor ca fiind deosebit de eficientă, prezentînd părinţilor sau în expoziţii publice, în concursuri de desene pe asfalt, nebănuite calităţi expresive, intelectuale şi artistice ale copiilor.

Activităţile muzicale, prin învăţarea de cîntece, prin jocuri ritmice şi muzicale, prin audiţii (discuri, radio, televizor), contribuie, pe lîngă educaţia artistică muzicală, şi la dezvoltarea sensibilităţii auditive a copilului, în vederea perceperii corecte a valorii, a sunetelor în cuvînt, în vederea învăţării citirii şi scrierii.

Activităţile de educaţie fizică, structurate într-un sistem de exerciţii fizice, jocuri de mişcare, dansuri populare, gimnastică ritmică etc., contribuie la dezvoltarea armonioasă a organismului copiilor, la perfecţionarea coordonării motrice şi la orientarea spaţială în desfăşurarea mişcărilor de bază, precum şi la cultivarea unor trăsături de voinţă şi caracter, ca stăpînirea de sine, curajul, perseverenţa, spiritul de colaborare în acţiuni colective.

De asemenea, jocurile şi exerciţiile fizice sporesc capacitatea de efort a organismului, pregătind copilul pentru alte eforturi în activitatea şcolară.

Jocurile şi alte activităţi la alegere favorizează antrenarea copiilor în acţiuni colective de joc, cultivînd relaţiile de comunicare, prietenie şi colaborare între copii, pregătindu-i afectiv pentru integrarea socială în colectivităţile şcolare.

Jocurile de creaţie ale copiilor reflectă, în conţinuturile şi rolurile asumate de copii, o sferă largă de aspecte din viaţa şi activitatea social-productivă a adulţilor.

Educatoarele au manifestat deosebită iniţiativă creatoare în a găsi metode şi procedee potrivite pentru o mai largă deschidere a grădiniţei spre viaţă, spre societate, prin vizite, plimbări, excursii, serbări, expoziţii etc.

În urma constatărilor făcute cu ocazia acţiunilor de îndrumare şi control în diferite judeţe, s-a apreciat că prevederile programei la grupa mare se aplică corespunzător indicaţiilor, iar în alte judeţe s-au remarcat şi unele iniţiative privind perfecţionarea activităţii instructiv-educative din grădiniţe şi, mai ales, în pregătirea copiilor pentru şcoală.

În tematica comisiilor metodice ale educatoarelor şi învăţătorilor au fost programate acţiuni comune pentru cunoaşterea reciprocă a specificului activităţii în grădiniţă şi în şcoala primară, cît şi pentru cunoaşterea copiilor pe care urmează să-i primească învăţătorul în clasa I.

În cercurile pedagogice ale educatoarelor s-au dezbătut şi demonstrat practic diferite metode şi procedee vizînd pregătirea copiilor pentru şcoală (dezvoltarea vorbirii, matematică, exerciţii grafice etc.).

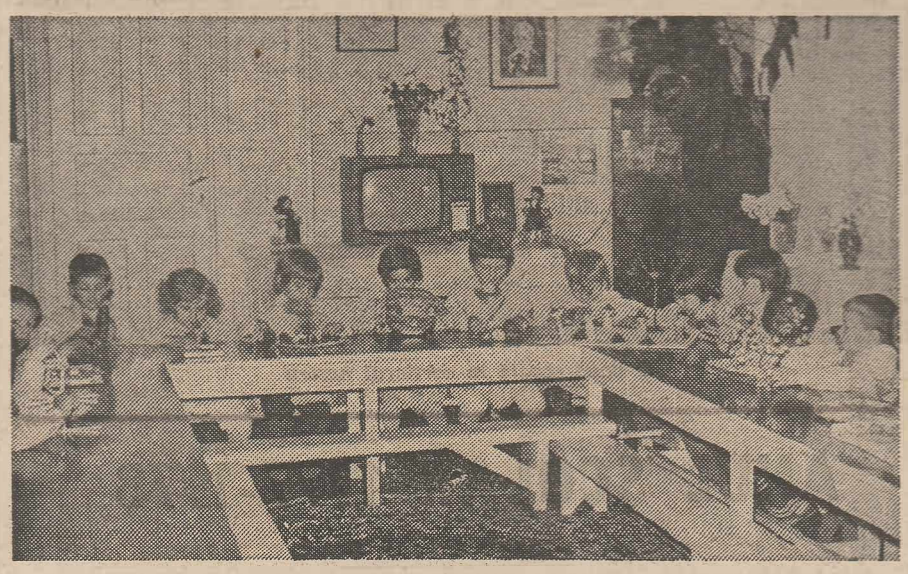

Aspect din activitatea preşcolarilor din Zlatna, judeţul Alba

Tematica orientativă pentru consfătuiri

1. Sarcinile trasate de conducerea partidului privind pregătirea copiilor pentru şcoală : cuprinderea cu prioritate a copiilor de 5 ani în grădiniţe ; perfecţionarea conţinutului şi a metodologiei învăţămîntului preşcolar.

2. Principalele cerinţe psiho-pedagogice privind pregătirea copilului preşcolar pentru viitoarea activitate şcolară ; feluri de activităţi comune, jocuri şi exerciţii individuale sau cu grupuri mici ce se desfăşoară sub conducerea educatoarelor sau la alegerea copiilor, care contribuie la pregătirea copilului pentru şcoală, îndeosebi sub următoarele aspecte :

— **dezvoltarea senzorială** (văz, auz, gust, miros, tactilkinestezic etc.) şi a **motricităţii generale** (abilitatea manuală, lateralitatea etc.), în vederea însuşirii scrierii şi citirii în şcoală. Exemple de exerciţii senzoriale, jocuri didactice, observaţii, desen, pictură, modelaj, construcţii, l. manual, gimnastică şi educaţie ritmică, muzică, vorbire etc.

— dezvoltarea unor procese şi calităţi intelectuale necesare procesului învăţării în şcoală : **percepţii şi reprezentări** (formă, culoare, mărime, orientare în timp şi spaţiu) ; spiritul de observaţie, atenţia, memoria, unele operaţii ale gîndirii (analize, sinteze, comparaţii, generalizări etc.). Exemple de activităţi de observare, lectură după imagini, jocuri didactice şi exerciţii cu conţinut matematic, jocuri logico-matematice.

— dezvoltarea vorbirii corecte, coerente şi expresive în vederea pregătirii pentru învăţarea scrierii şi citirii, precum şi pentru comunicarea verbală în procesul de învăţare în şcoală ; corectarea defectelor de vorbire (exemple de activităţi, metode şi procedee eficiente utilizate în grădiniţă în acest scop) ;

— dezvoltarea creativităţii copiilor îndeosebi în activităţile expresive (desen, pictură, modelaj, l. manual, construcţii, povestiri, dans etc.) ;

— pregătirea socio-afectivă a copiilor în vederea integrării în colectivitatea şcolară.

3. Sarcinile educatoarei în cunoaşterea particularităţilor dezvoltării psihofizice a copiilor în vîrstă de 5 ani, precum şi cele individuale ; modalităţi de tratare diferenţiată a copiilor în vederea sprijinirii dezvoltării fiecăruia în raport cu posibilităţile sale.

4. Principalele concluzii ce pot fi desprinse pentru grădiniţă din rezultatele examinării psiho-pedagogice şi medicale a copiilor în vederea şcolarizării, îndeosebi a celor amînaţi cu un an de la şcoală.

5. Principalele experienţe pozitive în ceea ce priveşte :

— legătura grădiniţei cu familiile copiilor pentru a realiza o influenţă corespunzătoare, într-o concepţie unitară ;

— legătura între grădiniţă şi şcoală, în vederea cunoaşterii reciproce a muncii educatoarelor şi a învăţătorilor, pentru familiarizarea preşcolarilor cu unele aspecte ale activităţii elevilor în clasa I ;

— contribuţia activităţilor comune ale organizaţiei „Şoimii patriei" şi organizaţia de pionieri, la pregătirea afectivă a celor mici pentru şcoală.

6. Propuneri de măsuri în vederea îmbunătăţirii muncii instructiv-educative cu copiii din grupa mare şi cu cei amînaţi de la şcoală.

Pagină realizată de ELEONORA POP şi RODICA ŞOVAR, inspectori principali în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului

Activitatea diferenţiată desfăşurată cu grupe de elevi

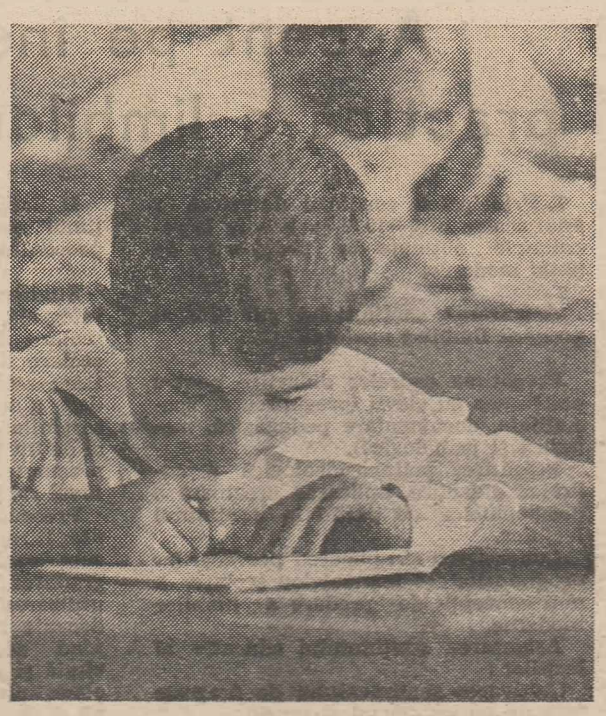

I. Practica şcolară a demonstrat faptul că tratarea diferenţiată a elevilor, ţinindu-se seama de particularităţile lor de vîrstă şi individuale, reprezintă calea cea mai eficientă de formare şi dezvoltare a personalităţii lor, de ridicare a nivelului pregătirii, de prevenire şi combatere a eşecului şcolar.

Potrivit concepţiei de ansamblu promovate în şcoala noastră, principalele trăsături ce definesc organizarea, desfăşurarea şi conţinutul activităţii diferenţiate pot fi prezentate concis astfel :

— activitatea diferenţiată se desfăşoară în condiţiile organizării procesului de învăţămînt pe clase — vîrstă şi lecţii ;

— ea cuprinde întregul colectiv de elevi, vizîndu-i atît pe cei care întîmpină dificultăţi la învăţătură, cît şi pe cei cu posibilităţi deosebite ;

— procesul de învăţămînt se desfăşoară pe fondul unui conţinut unitar şi comun, concretizat în programe şcolare unice ;

— tratarea diferenţiată a elevilor se realizează prin adaptarea tehnologiei didactice la particularităţile lor individuale, folosindu-se metode, procedee şi mijloace adecvate, forme corespunzătoare de organizare a activităţii în fiecare situaţie concretă, relaţii stimulative între învăţător şi elevi, modalităţi eficiente de evaluare a progresului şi randamentului şcolar ;

— obiectivele şi sarcinile instructiv-educative stabilite se înfăptuiesc, în principal, prin activitatea din timpul lecţiei — ca formă de bază — şi se continuă prin rezolvarea temelor pentru acasă — ca formă complementară acesteia ;

— prin diferenţierea activităţii se urmăreşte atît îmbunătăţirea pregătirii tuturor elevilor, cît şi stimularea dezvoltării multilaterale a personalităţii acestora prin procesul de învăţămînt, prin acţiunea propriu-zisă de învăţare ;

— activitatea diferenţiată implică îmbinarea şi alternarea judicioasă în toate momentele lecţiei — în funcţie de obiectivele specifice urmărite, de cerinţele materiei de studiu, de condiţiile concrete de lucru etc. — a muncii frontale cu cea individuală şi cea pe grupe de elevi.

Aceste trăsături, în corelaţia lor organică, conferă activităţii diferenţiate eficienţa scontată în raport cu sarcinile trasate şcolii referitor la ridicarea nivelului de pregătire a elevilor din ciclul primar şi la dezvoltarea lor armonioasă psiho-fizică, astfel încît lichidarea repetenţiei să se realizeze prin măsuri pedagogice, şi nu administrative.

II. Mulţi învăţători a căror experienţă a fost analizată reduc tratarea diferenţiată a elevilor la activitatea desfăşurată cu ei în cadrul unor grupe, deşi aceasta este doar una din formele posibile. În condiţiile învăţămîntului de masă, activitatea frontală, desfăşurată cu întregul colectiv al clasei, oferă mari posibilităţi de tratare a elevilor potrivit particularităţilor psiho-individuale, contribuind, totodată, în mod hotărîtor, la stimularea emulaţiei şi întrajutorării, la integrarea socială a elevilor etc. Cu toate acestea, învăţătorii respectivi lucrează diferenţiat aproape exclusiv cu grupe de elevi, constituite frecvent numai după rezultatele la învăţătură, exprimate fie în notele medii, fie în notele sau punctele obţinute la probe de control date special în acest scop, la începutul anului şcolar. În funcţie de acest criteriu exterior actului învăţării, elevii sînt repartizaţi în trei-patru grupe cu note între 10—8 ; 7—6 ; 5—4 şi, respectiv, între 10—9 ; 8—7 ; 6—5 ; 4.

Asemenea grupe se constituie, de regulă, la limba română şi aritmetică, fiind extrem de rare cazurile cînd se au în vedere celelalte discipline, deşi nu este negat faptul că în raport cu fiecare, copiii ar necesita o tratare nuanţată ca să poată obţine rezultate la nivelul disponibilităţilor reale pe care le au, în sensul stimulării unor predispoziţii pentru cînt, desen sau lucru manual, al formării şi cultivării interesului pentru anumite domenii etc.

Grupele au o structură precis determinată de către învăţător, fie prin aşezarea elevilor în bănci, pe rînduri de „foarte buni", „buni", mediocri", „slabi" sau numerotate cu 1, 2, 3, 4, fie prin atribuirea unor însemne distinctive, fiecare grupă avînd o anumită culoare pe fişele de lucru sau legitimîndu-se cu jetoane de aceeaşi formă şi culoare etc. Pentru delimitarea cît mai tranşantă a formelor organizatorice respective, unii învăţători recurg chiar la desemnarea cîte unui responsabil de grupă.

Această organizare a clasei este menţinută, cu rare excepţii, de-a lungul întregului an şcolar, fără să se urmărească şi să se analizeze consecinţele pe care le are asupra evoluţiei copiilor şi implicaţiile în ceea ce priveşte relaţiile şcolii cu familia.

Conţinutul activităţii cu grupele nu este, nici el, suficient de stimulativ pentru dezvoltarea intelectuală a elevilor şi progresul lor la învăţătură, întrucît sarcinile de învăţare sînt diferenţiate în permanenţă fie numai după volum, fie numai după gradul lor de complexitate, în sensul că elevii „foarte buni" şi „buni" primesc mereu spre rezolvare teme mai multe sau mai dificile, iar cei „mediocri" şi „slabi", teme mai puţine, respectiv mai uşoare. O asemenea practică în diferenţierea conţinutului activităţii în clasă şi pentru acasă nu poate asigura valorificarea optimă a instruirii, a învăţării pentru dezvoltarea elevilor. Ea duce inevitabil la coborîrea nejustificată a cerinţelor faţă de unii dintre ei, iar în cazul altora, limitează posibilităţile de antrenare şi de exersare tocmai în direcţiile deficitare în care copiii resimt nevoia sprijinului pentru a se ridica la un nivel superior de pregătire.

III. Pentru ca activitatea învăţătorului cu grupe de elevi în cadrul colectivului clasei să contribuie în mod efectiv la realizarea obiectivelor urmărite prin tratarea diferenţiată, este necesar ca ea să corespundă anumitor exigenţe de ordin psiho-pedagogic.

Astfel, la baza acestei activităţi trebuie să stea **criterii interne actului învăţării**, în funcţie de care poate fi explicat eşecul sau succesul şcolar. În acest sens, organizîndu-şi activitatea cu grupe de elevi, **învăţătorul trebuie să pornească** nu de la nota care reflectă rezultatele lor la învăţătură, ci **de la cauzele** care au determinat obţinerea acestora, respectiv să aibă în vedere, în primul rînd, nivelul dezvoltării diferitelor procese psihice pe care se sprijină învăţarea, ritmul individual de lucru, stadiul formării priceperilor şi deprinderilor, calitatea şi cantitatea cunoştinţelor, greşelile tipice, dificultăţile întîmpinate etc. Cunoaşterea particularităţilor elevilor în dinamica lor şi a progreselor la fiecare disciplină şcolară constituie temeiul alegerii de către învăţător a modalităţilor celor mai adecvate de tratare diferenţiată în forme colective şi individuale de muncă.

Deşi fiecare copil are o individualitate distinctă şi o traiectorie proprie de dezvoltare psiho-fizică, totuşi în colectivul clasei există elevi care, la un moment dat, manifestă caracteristici comune în procesul învăţării. Cadrul didactic îi tratează ca fiind grupe omogene sub anumite aspecte ale pregătirii sau nivelului dezvoltării diferitelor procese psihice. Pentru a asigura eficienţa unui asemenea mod de activitate cu elevii în cadrul clasei, este absolut necesar ca învăţătorul să aibă o imagine foarte clară, şi la zi, a evoluţiei copiilor.

Astfel concepute, grupele dobîndesc un **caracter funcţional şi deschis**, învăţătorul fiind determinat să le asigure **mobilitate, supleţe, permeabilitate**, pentru a permite regruparea la timp şi fără dificultăţi a elevilor, împletirea formelor de activitate colectivă şi individuală, în funcţie de rezultatele înregistrate şi de noile cerinţe ce apar în legătură cu situaţia fiecărui copil.

Activitatea învăţătorului cu grupe, constituite după anumite criterii, trebuie să se desfăşoare astfel încît această formă de organizare a procesului de învăţămînt, inclusiv apartenenţa copilului la o grupă sau alta, să fie aproape imperceptibilă pentru el şi părinţi, dominant fiind scopul urmărit — acela ca toţi elevii să înveţe din ce în ce mai bine, ca fiecare să poată deveni fruntaş la învăţătură. Folosirea temporară şi în scopuri didactice a activităţii pe grupe intră în competenţa exclusivă a învăţătorului, pe care acesta o face cu discreţie şi tact, pentru a nu crea complexe în rîndul copiilor, a nu da loc la etichetări şi categorisiri, ce contravin atît legităţilor dezvoltării psihice, cît şi principiilor educaţiei din şcoala noastră.

Caracterul funcţional şi deschis al grupelor — date fiind dinamica proceselor ce au loc, schimbările continui ce se produc în viaţa şi activitatea fiecărui elev — atrage după sine restricţii în ceea ce priveşte **durata grupelor.** Experienţa multor învăţători arată că, faţă de elevii care, timp de 2—4 săptămîni — cu tot ajutorul primit — nu au reuşit să depăşească dificultăţile ce au determinat integrarea lor într-o anumită grupă, este necesar să se modifice modul de tratare, sistemul de lucru, fie regrupîndu-i după alte caracteristici, fie acordîndu-le mai mult sprijin individual, pe baza unor investigaţii aprofundate pentru a descoperi cauzele primare ale insuccesului. În acelaşi fel se lucrează şi cu elevii care manifestă posibilităţi deosebite.

În ceea ce priveşte **conţinutul activităţii** în cadrul grupelor, subliniem faptul că sarcinile de învăţare date elevilor trebuie să se diferenţieze continuu, atît sub aspectul volumului, cît şi al gradului de dificultate, corespunzător obiectivelor specifice urmărite şi situaţiei concrete a fiecărui elev. În final, trebuie să se ajungă la realizarea prevederilor programelor unice ce se aplică în şcoala noastră, la atingerea, la cel mai înalt nivel, de către un număr cît mai mare de elevi, a obiectivelor instructiv-educative urmărite prin studiul fiecărei discipline. Aceasta implică în mod necesar abordarea creatoare din partea învăţătorului, a conţinutului programelor, pentru ca, prelucrîndu-l din punct de vedere metodic, să-l facă pe deplin accesibil posibilităţilor de asimilare ale tuturor elevilor. În acest sens, valorificarea conţinutului unic al învăţămîntului în cadrul activităţii diferenţiate vizează, printre altele, stabilirea adecvată a sistemului de lecţii pentru studiul diferitelor teme şi capitole, alegerea căilor şi modalităţilor de abordare a noilor cunoştinţe planificate pentru fiecare lecţie — liniară, concentrică, inductivă, deductivă — alegerea exemplelor potrivite, a metodelor de predare-învăţare, a formelor de organizare a procesului de învăţămînt etc. În activitatea pe grupe, folosindu-se programe unice, este necesar să se ţină seama şi de faptul că acestea sînt alcătuite astfel încît, respectînd particularităţile de vîrstă ale elevilor, să aibă, totodată, o puternică influenţă stimulativă asupra lor.

Activitatea desfăşurată cu grupe de elevi ridică o serie de probleme specifice referitoare la **evaluarea progresului şi randamentului şcolar.**

Singurul **criteriu** la care trebuie raportate rezultatele la învăţătură ale elevilor, indiferent de forma de activitate desfăşurată — frontală, individuală, pe grupe — sînt **obiectivele instructiv-educative prevăzute în programele şcolare.** În consecinţă, elevii vor primi note numai în cazul cînd au avut sarcini de lucru unice sub aspectul volumului şi dificultăţilor. Pentru a da însă, posibilitatea fiecărui copil de a demonstra nivelul pregătirii sale, sarcinile unice, adresate întregii clase, trebuie formulate în ordinea crescîndă a dificultăţilor. Rezultatele obţinute de elevi în cazul rezolvării unor sarcini de învăţare date în scopul depăşirii anumitor dificultăţi, al remedierii unor greşeli etc. pot fi apreciate de către învăţător prin alte mijloace, în afara notelor care să fie luate în calculul mediei.

Ca una dintre formele în care poate fi organizată activitatea diferenţiată cu elevii, **munca pe grupe îşi vădeşte eficienţa numai în condiţiile împletirii strînse şi alternării cu celelalte forme.**

Prof. VALENTINA FILIPESCU
cercetător ştiinţific principal la Institutul de cercetări pedagogice şi psihologice
Prof. VASILE MOLAN
inspector principal în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului

NOTE TEMATICE

PENTRU DEZBATERILE CONSFĂTUIRILOR LA SECŢIILE PENTRU ÎNVĂŢĂTORI

I. Se propune să se evidenţieze importanţa sarcinilor de creştere a nivelului de pregătire al elevilor şi lichidarea repetenţiei în ciclul primar.

II. Să se prezinte cît mai concret măsurile luate în vederea creării condiţiilor necesare îndeplinirii acestei sarcini, atît pe plan central cît şi pe plan local.

III. Analiza rezultatelor obţinute în anul şcolar 1976/1977 de către şcolile din judeţ privind creşterea nivelului de pregătire al elevilor şi lichidarea repetenţiei. Se vor avea în vedere, în principal, următoarele aspecte : cum au înţeles învăţătorii din şcolile din judeţ spiritul măsurilor stabilite prin Studiul privind creşterea nivelului de pregătire al elevilor şi lichidarea repetenţiei în ciclul primar; aspecte concludente din activitatea învăţătorilor privind felul cum lucrează cu elevii pentru prevenirea şi combaterea rămînerii în urmă la învăţătură ; cunoaşterea de către învăţători a particularităţilor de vîrstă şi individuale ale elevilor, a greutăţilor pe care le întîmpină unii elevi în munca de învăţătură ; metode şi procedee pe care le folosesc învăţătorii pentru tratarea diferenţiată şi individuală a elevilor, în funcţie de particularităţile lor, pentru a asigura fiecărui elev posibilitatea de a se pregăti şi a se dezvolta la nivelul capacităţilor sale ; căi şi mijloace folosite pentru stimularea progresului şcolar al tuturor elevilor, pentru asigurarea sprijinului necesar celor care învaţă mai greu şi prezintă unele rămîneri în urmă la învăţătură ; preocuparea învăţătorilor pentru formarea la elevi a deprinderilor de muncă independentă ; însuşirea orientărilor cuprinse în „Îndrumările privind predarea citirii la clasa a III-a" aprobate de Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului cu nr. 49545/1977 şi difuzate în toate şcolile din ţară.

IV. Sarcinile ce revin învăţătorilor în noul an şcolar pe baza documentelor de partid şi a măsurilor din Studiu : în domeniul activităţii instructiv-educative, al sporirii eficienţei privind creşterea nivelului de pregătire al elevilor, al formării deprinderilor de muncă independentă, al cultivării interesului faţă de muncă şi învăţătură, al educării politice şi patriotice a elevilor ; în domeniul colaborării şcolii cu familia, cu organizaţiile de copii şi obşteşti ; în domeniul perfecţionării continue a pregătirii şi a activităţii învăţătorilor potrivit cerinţelor actuale.

PROGRAME ŞI MANUALE

Pentru clasele I—IV în acest an şcolar sînt valabile **programele ediţia 1977.**

MANUALELE VALABILE ÎN ACEST AN ŞCOLAR :

Clasa I : Abecedar ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.
Aritmetică ; ediţiile : 1976, 1977.

Clasa a II-a : Limba română — partea I ediţiile : 1975, 1976, 1977.
Limba română — partea a II-a ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.
Aritmetica ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.
Limba engleză ; ediţiile : 1976, 1977.
Limba franceză ; ediţiile : 1976, 1977.
Limba germană ; ediţiile : 1974, 1975, 1976, 1977.
Limba rusă ; ediţiile : 1974, 1975, 1976, 1977.
Limba italiană ; ediţiile : 1974, 1975, 1976.
Limba spaniolă ; ediţiile : 1976, 1977.

Clasa a III-a : Citirea ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.
Gramatica ; ediţiile : 1976, 1977.
Aritmetica ; ediţiile : 1976, 1977.
Cunoştinţe despre natură ; ediţiile . 1975, 1976, 1977.
Muzică ; ediţiile : 1976. 1977.
Geografia judeţului respectiv ; ediţia : 1976 (Pentru judeţele Bistriţa-Năsăud, Constanţa, Dîmboviţa, Hunedoara, Ialomiţa, Ilfov, Mureş, Sălaj, Sibiu, Teleorman şi Vaslui este valabilă şi ediţia 1974, iar pentru judeţul Covasna, ediţia 1972).
Geografia municipiului Bucureşti ; ediţiile : 1975, 1977.
Limba engleză ; ediţiile : 1976, 1977.
Limba franceză ; ediţiile : 1976, 1977.
Limba germană ; ediţiile : 1976, 1977.
Limba rusă ; ediţiile : 1976, 1977.
Limba italiană ; ediţia 1977.
Limba spaniolă ; ediţia 1977.

Clasa a IV-a : Citirea ; ediţiile : 1976, 1977.
Gramatica ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.
Aritmetică ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.
Istoria patriei ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.
Cunoştinţe despre natură ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.
Geografia ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.
Muzica ; ediţia 1977.
Limba engleză ; ediţiile : 1973, 1974, 1975, 1976, 1977.
Limba franceză ; ediţiile : 1973, 1974, 1975, 1976. 1977.
Limba germană ; ediţiile : 1973, 1974, 1975, 1976, 1977.
Limba rusă ; ediţiile : 1973, 1974, 1975, 1976, 1977.
Limba spaniolă ; ediţiile : 1973, 1974, 1975, 1976 1977.
Limba italiană ; ediţiile : 1973, 1974, 1976.

Accent pe însuşirea practică a limbilor moderne

I. Principalele concluzii desprinse în anul şcolar 1976—1977 cu privire la rezultatele obţinute de profesorii de limbi moderne.

Asigurarea conţinutului ştiinţific al predării limbilor moderne.

Pregătirea cadrelor didactice pentru activitatea cu elevii (pregătirea de specialitate, documentare pedagogică, metodică şi psihologică).

Pregătirea politico-ideologică a cadrelor didactice, aplicarea creatoare a documentelor de partid în conţinutul lecţiilor.

Cunoaşterea şi aplicarea prevederilor programelor şi manualelor şcolare, a noii concepţii de predare a limbilor moderne.

Asigurarea conţinutului educativ al lecţiilor :

Cultivarea sentimentului de dragoste faţă de patrie, partid şi popor ;

Dezvoltarea unor trăsături morale caracteristice omului nou ; crearea de convingeri trainice, de sentimente patriotice ;

Realizarea educaţiei estetice a elevilor ;

Orientarea activităţii elevilor în direcţia dezvoltării gîndirii creatoare a observaţiei, a imaginaţiei şi a spiritului de inventivitate.

Preocuparea profesorilor pentru însuşirea procesului de predare-învăţare a limbilor moderne.

Folosirea metodelor active de predare-învăţare, cu accent pe însuşirea practică a limbii.

Împletirea elementelor clasice valoroase de predare cu cele moderne ; adaptarea metodei de predare la specificul colectivelor de elevi, la particularităţile de vîrstă ale acestora, la stadiul achiziţiilor de la limba română şi în momentul dat al învăţării limbi moderne la personalitatea profesorului.

Folosirea mijloacelor active de predare : antrenarea tuturor elevilor ; angajarea efectivă, motivată a elevilor la fiecare activitate din clasă.

Asigurarea caracterului practic, aplicativ al predării limbilor moderne.

Preocupări pentru desfăşurarea unor activităţi diferenţiate cu elevii, pentru individualizarea procesului de învăţămînt.

Grija pentru stimularea activităţii elevilor ; folosirea sistemului de notare în scopuri educative.

Metode şi procedee folosite pentru achiziţionarea elementelor prozodice pentru formarea deprinderilor de pronunţare corectă ; pentru imprimarea intonaţiei şi a ritmului corespunzător de vorbire ; formarea deprinderilor de citire corectă, conştientă şi cursivă.

Metode şi procedee folosite pentru îmbogăţirea vocabularului activ al elevilor şi introducerea lui în circuitul limbii vorbite şi scrise. Măsura în care se cunoaşte tehnica explicării materialului lexical nou.

Metode şi procedee folosite pentru explicarea şi înţelegerea fenomenelor gramaticale, pentru însuşirea modelelor structurale ; utilizarea unei varietăţi de exerciţii aplicative.

Metode şi procedee folosite pentru formarea deprinderilor de exprimare corectă, oral şi în scris ; folosirea diverselor forme ale conversaţiei, rolul compunerilor organizate cu elevii în clasă ; folosirea orelor la dispoziţia profesorului.

Folosirea şi îmbogăţirea bazei didactico-materiale ; utilitatea folosirii tehnologiei didactice moderne ; locul şi rolul activităţilor recreative desfăşurate cu elevii, îndeosebi cu elevii din clasele II—IV ; funcţionalitatea laboratoarelor şi cabinetelor de limbi străine.

Conţinutul activităţii metodice desfăşurate în colectivele de catedră, în cercurile pedagogice ; contribuţia acesteia la perfecţionarea procesului de învăţămînt.

Nivelul de pregătire al elevilor.

Studiul deprinderilor de citire şi scriere, de exprimare corectă în limba străină, oral şi în scris (pe cicluri de învăţămînt) ; volumul achiziţiilor lexicale, raportat la cerinţele programelor şcolare.

Rezultatele obţinute de elevi la : lucrări cu subiect unic, tezele trimestriale, sondajele orale şi scrise, olimpiadele de limbi moderne etc.

Principalele lipsuri în pregătirea elevilor ; cauzele acestora.

II. Sarcinile ce revin profesorului de limbi moderne pentru perfecţionarea procesului de predare-învăţare.

Studierea, aprofundarea şi aplicarea integrală a conţinutului programelor şcolare, asigurîndu-se în toate unităţile şcolare de către toate cadrele didactice ; realizarea noii concepţii de predare a limbii moderne, a obiectivelor şi sarcinilor stabilite pentru fiecare treaptă de învăţămînt şi pentru fiecare clasă, precum şi parcurgerea ritmică şi la un nivel ridicat a materiei.

Preocuparea permanentă pentru o pregătire psiho-pedagogică şi metodică superioară, pentru sistematizarea şi gradarea activităţilor din clasă pentru utilizarea metodelor şi procedeelor adecvate realizării scopului lecţiei, ţinînd seama de particularităţile de vîrstă şi psihice ale elevilor, de stadiul cunoştinţelor dobîndite la limba română şi de cel al achiziţiilor lingvistice la limbile pe care ei le învaţă.

Perfecţionarea continuă a metodelor de predare-învăţare cu accent deosebit pe introducerea metodelor active de îmbinare armonioasă a metodelor clasice cu cele moderne, adaptîndu-le obiectivelor predării limbilor moderne în ţara noastră, specificului colectivelor de elevi cu care se lucrează.

Preocupări constante în direcţia individualizării procesului de învăţămînt a sporirii eficienţei lecţiei prin activizarea tuturor elevilor în cadrul orelor de clasă, accentuarea caracterului practic-aplicativ al cunoştinţelor, desfăşurarea unei munci diferenţiate cu elevii, cunoscîndu-le lacunele, ajutîndu-i şi încurajîndu-i pe cei care întîmpină greutăţi şi stimulîndu-i pe cei cu înclinaţii deosebite în studiul limbilor moderne, atît la orele de clasă cît şi în afară de clasă.

Interes permanent pentru valorificarea conţinutului educativ al lecţiilor şi folosirea acestuia pentru formarea şi dezvoltarea personalităţii elevului, pentru educarea sentimentului patriotic, al dragostei faţă de muncă, al colectivismului, pentru dezvoltarea trăsăturilor morale şi de caracter.

Eforturi susţinute şi continue pentru însuşirea elementelor prozodice ale limbilor moderne care se învaţă, prin utilizarea unor exerciţii fonetice variate a lecturii model, a modelelor de citire oferite de vorbitori nativi cu ajutorul înregistrărilor pe discuri şi benzi de magnetofon sau de voci autohtone cu o pronunţie aleasă corectă.

Eforturi susţinute şi continue pentru îmbogăţirea vocabularului activ al elevilor şi introducerea lui în circuitul limbii vorbite, pentru explicarea şi fixarea materialului lexical nou prin folosirea materialului didactic auxiliar, a sinonimelor, antonimelor şi a altor mijloace care facilitează utilizarea cuvintelor în contexte situaţionale variate.

Explicarea şi înţelegerea fenomenelor gramaticale pentru însuşirea modelelor structurale şi introducerea lor în practica limbii, prin combaterea tendinţelor de teoretizare excesivă, prin folosirea unei game variate de exerciţii aplicative.

Formarea unor deprinderi trainice de exprimare corectă orar şi în scris în limbile moderne, prin folosirea permanentă a conversaţiei, mijloc eficient de sudare a elementelor limbii însuşite disparat.

Confecţionarea cu participarea efectivă a tuturor membrilor colectivelor de catedră şi utilizarea pe scară largă a materialului didactic auxiliar ; exploatarea la fiecare lecţie a mijloacelor audio-vizuale existente în şcoli şi respectarea programului de folosire a acestora.

Orientarea activităţii colectivelor de catedră şi a cercurilor pedagogice către rezolvarea pe bază de dezbateri şi schimburi de experienţă a problemelor concrete puse de practica învăţămîntului limbii moderne.

Corectarea caietelor de teme şi de notiţe ale elevilor, depistarea şi evidenţa greşelilor tipice şi individuale în vederea discutării şi eliminării lor din exprimarea fiecărui elev.

Ridicarea permanentă a nivelului real de pregătire al tuturor elevilor, a lichidării rămînerii în urmă la învăţătură, în special în condiţiile generalizării predării primei limbi moderne de la clasa a II-a şi ale generalizării primei trepte a liceului.

LUCIAN RAŞCA
inspector general în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului

În şcoli au sosit manualele

În spiritul prevederilor programei

I. Principalele concluzii desprinse în anul şcolar 1976—1977 cu privire la rezultatele obţinute de profesorii de limba română.

1. Pregătirea profesorilor de limba şi literatura română în vederea realizării diferitelor tipuri de activităţi didactice şi metodologice (pregătire de specialitate ; documentare psiho-pedagogică şi metodică).

2. Pregătirea politico-ideologică ; aplicarea creatoare a documentelor de partid în studierea limbii şi literaturii române, în realizarea educaţiei moral-cetăţeneşti, patriotice şi estetice a elevilor.

— limba şi literatura română, factor esenţial de educare a tineretului în spirit militant-revoluţionar ;

— caracterul angajat al literaturii române, mijloc de cultivare a sentimentului mîndriei patriotice şi a conştiinţei revoluţionare a elevilor.

3. Cunoaşterea concepţiei şi a conţinutului programelor şi al manualelor şcolare.

— studierea limbii române concepută nu ca un scop în sine, ci ca un mijloc de formare a capacităţii de exprimare corectă, coerentă şi nuanţată, de cultivare a sensibilităţii estetice şi a gustului pentru lectură ;

— caracterul patriotic, militant-revoluţionar, al studiului literaturii române în şcoală ;

— fenomenul literar românesc, parte integrantă a literaturii universale ;

— noţiunea de teorie a literaturii, elemente subordonate cunoaşterii şi interpretării textului literar ;

— compunerea, formă de autocultivare a exprimării elevilor, a capacităţilor lor intelectuale, prin activizarea gîndirii, realizarea legăturilor interdisciplinare etc. ;

— pregătirea tinerei generaţii pentru muncă şi învăţătură pentru valorile morale şi cetăţeneşti promovate de societatea noastră socialistă.

4. Preocuparea profesorilor de limba şi literatura română pentru înnoirea procesului de predare-învăţare.

— folosirea, în funcţie de scopul didactic urmărit şi de particularităţile psiho-pedagogice şi de vîrstă ale elevilor, a unei metodologii adecvate ;

— atenţia acordată de profesori tratării diferenţiate a elevilor şi formării deprinderilor de muncă independentă ;

— utilizarea cabinetelor în vederea sporirii caracterului formativ al studierii limbii şi literaturii române ;

— înzestrarea şcolilor cu material didactic variat, audio-vizual şi întrebuinţarea acestuia pentru sporirea eficienţei lecţiilor ;

— organizarea activităţii colectivelor de catedră şi a cercurilor pedagogice în vederea realizării obiectivelor studiului limbii şi literaturii române.

II. Sarcinile ce revin profesorilor de limba şi literatura română în vederea perfecţionării procesului de predare-învăţare.

— însuşirea noii concepţii care a stat la baza elaborării programelor şcolare ; respectarea riguroasă a prevederilor programelor şi evitarea supraîncărcării elevilor ; urmărirea parcurgerii integrale a tuturor operelor literare prevăzute în programele şcolare ;

— o mai intensă preocupare pentru propria pregătire politico-ideologică, metodică şi de specialitate ;

— îmbunătăţirea deprinderilor de citire logică, corectă şi expresivă la elevi ;

— corectarea atentă şi sistematică a lucrărilor scrise şi a caietelor, în vederea înlăturării greşelilor din grafia şi exprimarea scrisă a elevilor ;

— folosirea cu precădere în studiul literaturii române a comentariului literar, prin care să se evidenţieze notele definitorii ale marilor creatori şi locul lor în peisajul literar românesc şi universal ;

— evitarea abuzului de informaţie istorico-literară şi a datelor bio-bibliografice nesemnificative ;

— formarea şi consolidarea deprinderilor elevilor de utilizare diferenţiată a resurselor lexicale, sintactice şi stilistice ale limbii române ; îmbogăţirea şi activizarea vocabularului elevilor ;

— formarea şi consolidarea abilităţilor de redactare a unor tipuri variate de compuneri orale şi scrise ; utilizarea orelor de compunere în vederea dezvoltării flexibilităţii gîndirii, a originalităţii, a cultivării unei exprimări corecte şi nuanţate, oral şi în scris ;

— acordarea unei atenţii sporite aspectului oral al limbii române actuale ;

— participarea mai activă a elevilor la comentarea textului literar şi, implicit, diminuarea cantităţii de informaţie nesemnificativă de istorie şi critică literară în desfăşurarea lecţiilor ;

— dezvoltarea capacităţilor intelectuale ale elevilor, a gîndirii independente, logice şi creatoare ;

— educarea elevilor în spiritul idealurilor societăţii socialiste, al dragostei pentru patrie, partid şi popor.

VASILE TEODORESCU,
inspector metodist la Institutul central pentru perfecţionarea personalului didactic
NICULINA JEMÂNEANU,
filolog la Institutul de cercetări pedagogice şi psihologice

PROGRAME ŞI MANUALE

Pentru clasele V—VIII, la limba şi literatura română, sînt valabile, în anul şcolar 1977—1978, **programele** ediţia 1977 şi aprobate cu nr. 33 107/1977, iar pentru învăţămîntul liceal (zi şi seral) la literatură română, literatură universală, limba română sînt valabile programele din 1977 aprobate cu nr. 044762/1977.

MANUALELE VALABILE ÎN ACEST AN ŞCOLAR :

Clasa a V-a : Citirea ; ediţiile : 1976, 1977.

Gramatica ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.

Clasa a VI-a : Citirea ; ediţiile : 1974, 1975, 1976, 1977.

Gramatica ; ediţiile : 1974, 1975.

Clasa a VII-a : Lecturi literare ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.

Gramatica ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.

Clasa a VIII-a : Lecturi literare ; ediţiile : 1975, 1976, 1977

Gramatica ; ediţiile : 1975, 1976, 1977

Sarcinile profesorilor de ştiinţe sociale în noul an şcolar

Una din pîrghiile principale ale procesului de învăţămînt prin care se formează la elevi spiritul revoluţionar, convingeri şi atitudini comuniste, caractere puternice, dotate cu un nivel ridicat de cultură şi cunoaştere, o constituie predarea disciplinelor social-politice în învăţămîntul de toate gradele.

Urmărind cu fermitate înfăptuirea sarcinilor cuprinse în Programul de măsuri pentru aplicarea hotărîrilor Congresului al XI-lea al P.C.R. şi ale Congresului educaţiei politice şi al culturii socialiste, Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului a acţionat în direcţia îmbunătăţirii conţinutului programelor şi manualelor şcolare de ştiinţe sociale, a sistemului de perfecţionare şi documentare pentru cadrele didactice care predau aceste discipline. În principal, s-a avut în vedere stabilirea unei asemenea tematici care să asigure însuşirea de către elevi a politicii partidului nostru şi, în acelaşi timp, formarea, la aceştia, a capacităţii de a aprecia, pe baza marxism-leninismului creator, fenomenele economice, politice şi cultural-ştiinţifice ale epocii contemporane.

Aceste perfecţionări aduse programelor şi manualelor presupun, însă, şi o acţiune fermă din partea cadrelor didactice care predau ştiinţele sociale în liceu, ştiut fiind că, oricît de bune ar fi manualele, programele, planurile de învăţămînt şi cursurile de perfecţionare, acestea sînt puse în valoare numai în măsura în care procesul de formare a conştiinţei politice a elevului porneşte de la educator. Profesorul de ştiinţe sociale trebuie să aibă permanent în vedere faptul că disciplinele pe care le predă pot şi trebuie să se integreze în mod armonios în ansamblul tuturor celorlalte discipline, ele permiţînd integrarea tuturor cunoştinţelor obţinute în şcoală în larga perspectivă ideologică oferită de teoria marxistă şi creînd, totodată, un sistem de principii şi categorii capabil să orienteze opţiunile valorice ale elevilor.

Un prim obiectiv, de o deosebită importanţă al activităţii profesorului de ştiinţe sociale este formarea şi dezvoltarea gîndirii politice a elevilor, însuşirea de către aceştia a liniei politice a partidului nostru, educarea lor în spiritul marxism-leninismului. Gîndirea şi convingerile marxiste trebuie să devină o dimensiune interioară a conştiinţei elevului, să îl integreze în societate, să facă din el un participant activ la opţiunile colectivităţii.

De asemenea, prin predarea ştiinţelor sociale profesorul trebuie să urmărească cultivarea sentimentelor de adînc patriotism şi internaţionalism socialist, a sentimentelor de mîndrie patriotică.

Totodată, profesorul de ştiinţe sociale are un rol însemnat în formarea profilului moral-cetăţenesc al elevilor, în asimilarea de către aceştia a valorilor moralei socialiste, ale eticii şi echităţii societăţii noastre. Aceasta, deoarece conştiinţa socialistă nu se reduce la sfera conştiinţei politice sau filozofice, ci cuprinde în mod necesar elemente ştiinţifice, etice profesionale, nivelul politic nu poate fi detaşat de formaţia cultural-ştiinţifică şi profesoinală, el aflîndu-se în concordanţă cu calităţile moral-politice înaintate. Valorile politice focalizează toate celelalte valori, dar, în acelaşi timp, pregătirea profesională, competenţa ştiinţifică şi profilul moral dau profunzimea conştiinţei politice a elevilor.

Pentru îndeplinirea acestor deziderate majore, profesorul de ştiinţe sociale trebuie să acţioneze mai stăruitor în direcţia formării la elevi a deprinderii de a studia sistematic documentele de partid, a corelării judicioase a cunoştinţelor teoretice cu aspectele practice din viaţa colectivelor de oameni ai muncii, a localităţii, oraşului şi judeţului respectiv. Pentru a asigura reflectarea în lecţii a realităţilor locale este necesar ca, în primul rînd, profesorii să cunoască aceste realităţi, să participe mai activ, în mod organizat, la soluţionarea unor sarcini economice şi social-politice care stau în faţa organelor locale de partid şi de stat.

Asigurarea creşterii eficienţei formative şi a rolului educativ al acestor discipline este condiţionată, într-o măsură tot mai mare, de cadrul didactic, activist-militant, om politic ce înfăptuieşte cu consecvenţă politica partidului nostru în domeniul educaţiei comuniste a tinerei generaţii.

De aceea, toţi cei care acţionează în domeniul acesta atît de complex şi de important în acelaşi timp, — de la profesorul de la catedră pînă la cei ce validează deciziile de îmbunătăţire a predării ştiinţelor sociale — trebuie să manifeste exigenţă faţă de abordarea problemelor de conţinut, în aşa fel încît ştiinţele sociale să-şi manifeste plenar rolul lor în formarea concepţiei ştiinţifice despre lume şi viaţă a tinerei generaţii, în educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist, revoluţionar.

Sub imperativul acestor exigenţe majore, consfătuirile judeţene ale profesorilor de ştiinţe sociale trebuie să evidenţieze maturitatea politică a acestora, faptul că ei reprezintă un detaşament activ al frontului nostru ideologic, al muncii de propagandă desfăşurată în rîndul elevilor şi al celorlalte categorii de oameni ai muncii.

Prof. MARIA DRUTĂ
inspector principal în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului
Prof. IOAN BONCOTĂ
inspector principal în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului

Rolul istoriei în educaţia comunistă a elevilor

Pentru învăţămîntul istoric anul şcolar încheiat a marcat o cotitură însemnată pe toate treptele sale de organizare. Aplicînd cu fermitate şi cu dăruire patriotică sarcinile cuprinse în Programul de măsuri pentru aplicarea hotărîrilor Congresului al XI-lea al P.C.R. şi ale Congresului educaţiei politice şi al culturii socialiste, privitoare la noua structură şi eşalonare a predării istoriei, indicaţiile cuprinse în cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu la Consfătuirea cu cadrele din domeniul ştiinţelor sociale din octombrie 1976, cadrele didactice, organele de învăţămînt, în colaborare cu organizaţiile de tineret au desfăşurat o amplă activitate instructiv-educativă în rîndul elevilor.

La deschiderea anului şcolar 1977/1978, în faţa şcolii a învăţătorilor şi profesorilor de istorie se conturează un larg evantai de modalităţi de valorificare superioară a multiplelor valenţe educative ale istoriei.

În scopul împlinirii rosturilor istoriei în şcoală şi pentru sprijinirea efortului generos al celor ce o slujesc, pentru anul şcolar care începe s-au elaborat noi programe analitice, pentru toate clasele în care se studiază istoria, iar pe baza lor s-a efectuat reviziurea ori elaborarea manualelor. Astfel au fost revizuite manualele de clasele a IV-a şi a VII-a. S-au elaborat manualele noi pentru clasele a VIII-a, a IX-a şi a XI-a. Sînt în curs de elaborare manualele pentru clasa a X-a, care vor fi introduse în anul şcolar 1978/1979 şi pentru clasa a XII-a, care vor fi introduse eşalonat, pe măsură ce elevii vor parcurge materia după noua structură de predare a istoriei. Pentru profesorii de istorie din liceele pedagogice s-a elaborat programa metodicii predării istoriei şi este în curs de elaborare manualul „Probleme fundamentale ale istoriei patriei şi a P.C.R.", care se va preda, în viitor, în anul terminal.

De asemenea, au apărut noi filme didactice, o lucrare metodică, „Cabinetul de istorie", şi este în curs de apariţie o culegere de documente şi texte pentru istoria României.

La consfătuirile de la începutul acestui an şcolar urmează să se realizeze o temeinică dezbatere a programelor şcolare cu prilejul căreia să se releve experienţa valoroasă din cursul anului trecut şi principalele direcţii care rezultă din noile programe. Acestea, prin organizarea şi structurarea materialului istoric, permit realizarea unei imagini de ansamblu asupra evoluţiei procesului istoric pe teritoriul patriei noastre, pentru ca elevii să înţeleagă mai bine caracterul unitar al acestui proces. În locul lecţiilor/oră s-au introdus teme mari, cărora li se afectează mai multe ore, pentru că împreună cu orele la dispoziţia profesorului să permită, în cadrul unităţii predării obiectului, particularizarea, în funcţie de clasă, de condiţiile didactico-materiale şi de experienţa profesorului.

Noile programe de istoria patriei solicită prezentarea evoluţiei economice, social-politice şi culturale a societăţii omeneşti, dintr-o perioadă sau alta prin relevarea trăsăturilor comune ţărilor române, precum şi cu particularităţile impuse de condiţiile specifice fiecăreia. Aceasta va permite înţelegerea logică a dezvoltării unitare a poporului nostru, chiar în condiţiile divizării politico-statale impuse de asuprirea străină, care a întîrziat dezvoltarea societăţii româneşti, dar nu a putut împiedica realizarea aspiraţiilor legitime ale poporului nostru — cucerirea libertăţii şi unităţii, asigurarea progresului social.

Noile programe îşi propun să demonstreze convingător începuturile îndepărtate ale istoriei pe teritoriul patriei noastre, ale vechimii poporului român, subliniind aspectele comune şi specifice, în concordanţă cu cele mai recente cuceriri ale istoriografiei româneşti şi din alte ţări. Insistîndu-se asupra procesului de formare şi dezvoltare a comunităţii nord-tracice, getodacii, asupra originalităţii, unităţii şi importanţei civilizaţiei materiale şi spirituale create de strămoşii noştri, asupra contactelor cu civilizaţiile avînsate ale antichităţii, se va trata cu deosebită atenţie procesul de formare a poporului român ca rezultat al contopirii dacilor cu romanii şi al împletirii acelor două civilizaţii, element ce a determinat o nouă înflorire a vieţii economico-sociale pe meleagurile noastre şi a pus amprenta asupra întregii evoluţii istorice ulterioare a societăţii din acest spaţiu geografic.

Se va pune accent pe prezentarea celor două mari coordonate ale istoriei poporului român : lupta pentru continuitate, neatîrnare şi independenţă, pentru apărarea fiinţei de neam şi a libertăţii naţionale şi lupta socială dusă de masele populare împotriva claselor exploatatoare. Subliniindu-se bogatele tradiţii revoluţionare ale poporului nostru, rolul de forţă motrice a ţărănimii şi a clasei muncitoare se va acorda o atenţie specială creării P.C.R. ca partid consecvent revoluţionar de avangardă a clasei muncitoare şi exponent fidel al intereselor vitale ale întregii naţiuni.

Programele de istorie universală au fost concepute astfel încît să releve aspectele esenţiale, fundamentale ale istoriei societăţii omeneşti din antichitate pînă azi, îmbinîndu-se sitemul tratării problematizate cu cel cronologic.

Urmărindu-se crearea unei imagini cuprinzătoare asupra evoluţiei societăţii omeneşti pe glob, programele reflectă trăsăturile generale care caracterizează structura societăţii în toate epocile istorice, vizînd aspectele dezvoltării economice, sociale, politice şi culturale. În acelaşi timp, se reliefează fizionomia propice a diferitelor civilizaţii ale lumii, particularităţile şi specificitatea fenomenului istoric pe glob.

De asemenea, se evidenţiază factorii de progres social, aspectele care apropie şi unesc popoarele în decursul istoriei, sentimentul de respect faţă de marile valori materiale şi spirituale ale umanităţii, se dezvăluie forta de afirmare a solidarităţii internaţionale.

Programele de istorie realizează o mai bună integrare a istoriei poporului român în contextul istoriei universale, în special în spaţiul sud-estic european, remarcînd, într-o mai mare măsură, contribuţia sa la evoluţia istoriei universale, la tezaurul civilizaţiei şi culturii mondiale.

Desigur, efortul însemnat în îmbunătăţirea programelor şi manualelor va fi valorificat doar în măsura în care învăţătorul şi profesorul vor face din datele şi faptele istorice, adevărate mesaje de cultură, vor actiona pentru transformarea cunoştinţelor în convingeri, în acte de conştiinţă patriotică, cetăţenească, socialistă. Prin aceasta se va proba calitatea lecţiei de istorie şi a dascălului şi se va concretiza contribuţia sa la educarea tineretului în spiritul înaltelor idealuri ale socialismului.

Prof. ELENA COJAN
inspector principal în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului

Predarea ştiinţelor sociale în ciclul primar, gimnazial şi liceal în anul şcolar 1977-1978

Clasa a IV-a — Istoria patriei (2 ore săptămînal).

Clasa a V-a — Istoria universală antică (2 ore săptămînal).

Clasa a VI-a — Istoria universală medie (2 ore săptămînal).

Clasa a VII-a — Istoria universală modernă şi contemporană (2 ore săptămînal).

— Noţiuni de drept şi constituţie (o oră săptămînal).

Clasa a VIII-a — Istoria antică şi medie a României (2 ore săptămînal).

Clasa a IX-a — Istoria modernă a României (2 ore săptămînal) la toate tipurile de licee.

— Cunoştinţe economice (1 oră săptămînal) la toate tipurile de licee.

Clasa a X-a — Cunoştinţe social-politice (1 oră săptămînal) toate tipurile de licee.

Clasa a XI-a — Economia politică (1 oră săptămînal) la liceele : industriale, agroindustriale, de matematică-fizică, de ştiinţe ale naturii, sanitare, pedagogice şi de artă.

— 2 ore săptămînal la liceele : filologie-istorie şi la profilul de alimentaţie publică.

— 4 ore săptămînal la profilele : contabilitate şi comerţ şi drept administrativ.

— Probleme fundamentale ale istoriei lumii antice, medii, moderne şi contemporane — 1 oră săptămînal la liceele : agro-industriale, economice şi de drept-administrativ, matematică-informatică.

— 2 ore săptămînal la liceele pedagogice.

— Probleme fundamentale ale istoriei lumii antice şi medii — 1 oră săptămînal la liceele : industriale şi sanitare.

— Probleme fundamentale ale istoriei lumii moderne şi contemporane — 2 ore săptămînal la liceele : de filologie-istorie, de artă.

— Filozofie — 2 ore săptămînal — la liceele de artă.

Clasa a XII-a — Filozofie — 1 oră săptămînal la liceele : industriale (cu excepţia claselor cu program de educaţie fizică de la profilul mecanică), agroindustriale, economice şi de drept administrativ, sanitare, matematică-fizică (profilul : matematică, informatică).

— 2 ore săptămînal la liceele : pedagogice, de filologie — istorie (inclusiv clasele cu program de educaţie fizică), de matematică-fizică (cu excepţia profilului de matematică-informatică, de ştiinţe ale naturii — inclusiv pentru clasele cu program de educaţie fizică), industriale (pentru clasele cu program de educaţie fizică de la profilul mecanică).

— Probleme fundamentale ale istoriei lumii moderne şi contemporane — 1 oră săptămînal la liceele : industriale şi sanitare.

— Istoria României, a mişcării muncitoreşti, democratice şi revoluţionare, a Partidului Comunist Român.

— 1 oră săptămînal la liceele : industriale şi sanitare.

— 2 ore săptămînal la liceele : agroindustriale, economice şi de drept administrativ, pedagogice şi profilul : matematică-informatică.

— 3 ore săptămînal la liceele : de matematică-fizică, de ştiinţe ale naturii, de filologie-istorie şi de artă.

— Estetică — 1 oră săptămînal la liceele de artă.

Însuşirea teoretică şi aplicativă a matematicii

Din analiza procesului însuşirii matematicii în şcoală în anul şcolar care s-a încheiat, se desprind o serie de aspecte pozitive legate de formarea la elevi a tehnicilor şi deprinderilor de calcul ; formarea şi aplicarea algoritmilor, de rezolvare a anumitor probleme la aritmetică, algebră şi analiză ; înţelegerea ideilor şi conceptelor matematice cu care se operează în anumite demonstraţii ; capacitatea de a transpune datele unei probleme în simboluri matematice, de a conduce raţionamente matematice şi de a formula şi enunţa regulile şi teoremele de bază în algebră, geometrie şi analiză, de a aplica în practică, în activitatea productivă cunoştinţele şi deprinderile dobîndite.

Ţinînd seama de liniile directoare de organizare şi dezvoltare care rezultă din documentele de partid şi de stat privitoare la învăţămînt, predarea matematicii în şcoală trebuie să dobîndească funcţii şi semnificaţii noi. Nu este suficient să urmărim prin predarea matematicii în şcoală numai transmiterea unui volum de cunoştinţe şi deprinderi în acord cu particularităţile psihice şi de vîrstă ale elevilor, ci este necesar să dezvoltăm independenţa, productivitatea, creativitatea gîndirii matematice, spiritul aplicativ, prin selectarea de exerciţii şi probleme care au un rol stimulativ în gîndirea elevilor. Se impune deci să se treacă de la tendinţa dominantă astăzi în anumite şcoli, de a acorda un rol primordial explicaţiei, intuiţiei şi reproducerii cunoştinţelor, la dezvoltarea capacităţii elevilor de a analiza şi interpreta problemele, de a desprinde esenţialul matematic, de a descoperi implicaţiile logice care nu apar la prima vedere. Explicaţiile profesorului trebuie îmbinate cu efortul de gîndire proprie al elevilor.

Tendinţa manifestată încă în anumite şcoli de a favoriza conformismul şi stereotipia gîndirii, prin memorizarea de reguli şi teoreme date de profesor şi însuşite uneori mecanic de către elevi, se datorează slabei preocupări a unor profesori de a selecta cu grijă materialul exemplificativ, de a găsi metode şi căi originale care să asigure succesul lecţiei. Aceasta limitează activitatea proprie de gîndire a elevilor, posibilitatea pe care ei o au de a formula propoziţiile matematice, în limbajul lor personal, în locul reproducerii mecanice a propoziţiilor enunţate de profesor.

Trebuie să se insiste mai mult asupra caracterului logic şi corect ştiinţific al însuşirii cunoştinţelor de către elevi. Elevii trebuie să dobîndească cunoştinţe clare şi precise în legătură cu condiţiile iniţiale de rezolvare a ecuaţiilor ; aplicarea raţională şi logică a metodelor de rezolvare a ecuaţiilor şi inecuaţiilor, în concordanţă cu condiţiile iniţiale ; transformarea ecuaţiilor şi inecuaţiilor pe baza conceptului de echivalenţă ; interpretarea şi generalizarea soluţiilor ; analiza şi verificarea soluţiilor ; înţelegerea corectă a conceptelor de bază ale matematicii, utilizînd modele accesibile fiecărei trepte de învăţămînt. Elevii trebuie să dobîndească cunoştinţe clare şi corecte în legătură cu toate conceptele numerice (conceptul de număr natural, întreg, raţional, real, complex) ; conceptul de ecuaţie şi funcţie atît în algebră cît şi în analiză ; să înţeleagă legătura lor cu celelalte noţiuni (raport, proporţie etc.). Înţelegerea ideilor a demonstraţiilor matematice din algebră, geometrie, analiză este de neconceput fără cunoaşterea temeinică a relaţiilor dintre teoremele directe, contrare, reciproce etc. utilizînd exemple şi contra exemple din matematica şcolară, prezentate ca un tot unitar. Raporturile dintre aceste teoreme, le dezvăluie mai clar elevilor esenţa relaţiilor logice dintre propoziţiile matematice. Problema raportului logic dintre axiome şi teoreme, precum şi dintre definiţii şi teoreme, trebuie rezolvată în mod specific, în cadrul fiecărei discipline matematice.

În geometrie, axiomele şi definiţiile au un suport intuitiv, de aceea sînt acceptate mult mai uşor de către elevi. Axiomele din algebră cît şi definiţiile din analiză, au nevoie de cele mai multe ori de o pregătire pedagogică, sprijinită pe o motivaţie interioară matematicii, care-şi are esenţa în problemele şi exerciţiile rezolvate anterior de către elevi. De aceea considerăm că este mai potrivit, din punct de vedere metodic, să practicăm la aceste discipline axiomatizarea, adică prin numeroase exemple şi analogii să facem pe elevi conştienţi de modul în care se folosesc axiomele în procesul demonstraţiei, pentru a se deduce noi proprietăţi. O problemă esenţială a predării matematicii în şcoală este aceea a separării uneori artificiale a esenţei teoriei de caracterul aplicaţiilor, ceea ce face ca unii profesori să neglijeze complet teoria, punînd un accent exagerat pe însuşirea de către elevi a unei mari varietăţi de algoritmi de rezolvare a exerciţiilor şi problemelor sub forma unor colecţii de reţete. Alţii, dimpotrivă, neglijează aspectul aplicativ, punînd uneori accent numai pe înţelegerea de către elevi a teoriei.

Este necesar să se evite o compartimentare prea exagerată în predarea disciplinelor matematice, separat algebră şi geometrie sau separat analiză şi algebră superioară, aceasta se poate realiza dacă profesorii de matematică vor folosi mai eficient procedee algebrice de rezolvare a problemelor de geometrie, vor interpreta geometric anumite probleme de algebră (ecuaţii, sisteme de inecuaţii etc.), punînd un accent mai mare pe dezvoltarea timpurie a calculului analitic, pe utilizarea aparaturii analitice şi vectoriale în rezolvarea problemelor de geometrie, pe utilizarea analizei matematice la rezolvarea unor probleme de algebră şi geometrie, pe interpretarea geometrică a unor probleme şi teoreme din analiză, pe îmbinarea aritmeticii şi algebrei în clasele gimnaziale, pe capacitatea elevilor de a folosi modele geometrice pentru a ilustra anumite principii de calcul sau pentru a verifica anumite teoreme din algebră.

Procesul de influenţare reciprocă a cunoştinţelor matematice este fundamental pentru dezvoltarea spiritului aplicativ, pentru realizarea transferului de cunoştinţe dintr-un domeniu de matematică în altul. Creşterea caracterului aplicativ al matematicii, în condiţiile procesului de maturizare tehnică a gîndirii elevilor are un rol determinant, deoarece aplicaţiile practice ale matematicii au o importanţă hotărîtoare pentru dezvoltarea interesului elevilor pentru acest obiect, întărindu-le convingerea că matematica le este utilă în viaţă.

Prin aplicarea cunoştinţelor matematice în practică se dezvoltă la elevi capacitatea de a elabora schema logică a unei probleme tehnice, de a desprinde esenţialul matematic, de a găsi dependenţele între mărimile date şi cele care trebuie deduse prin calcul ; de a formula o problemă tehnică în termeni matematici şi de a interpreta soluţiile ei în termeni tehnici.

Munca tehnică creatoare se poate desfăşura şi prin raportul pe care matematica îl are în soluţionarea unor multiple probleme ale tehnicii. Colaborarea strînsă a profesorului de matematică cu inginerii care predau obiectele de tehnologie şi cu maiştrii care conduc practica în producţie a elevilor, participarea nemijlocită la activitatea practică a elevilor pot să constituie pentru profesorul de matematică izvor de nepreţuit pentru aplicarea acesteia la problemele pe care le ridică practica, producţia. Caracterul utilitar al matematicii în diverse domenii de activitate trebuie să cuprindă, acolo unde este posibil, şi cunoaşterea de către elevi în cadrul laboratorului (cabinetului) de matematică a instrumentelor şi dispozitivelor matematice care sînt utilizate în producţie, ca, de exemplu : pantograful, compasul tehnic, sferometrul, vernierul, elicea cu pas variabil, compasul eliptic, inversorul lui Peaucelier, dispozitivul lui Călugăriţa, dispozitive simple de multiplicare, monograme şi abace etc.

Cunoaşterea şi folosirea dispozitivelor şi instrumentelor matematice au o valoare formativă, deoarece acestea sînt realizate în conformitate cu anumite teoreme matematice însuşite de elevi. Un rol important în legarea matematicii de viaţă îl au cunoaşterea de către elevi a dispozitivelor de calcul. Utilizarea calculului în cele mai diverse domenii ale activităţii practice trebuie armonios îmbinată cu formarea la elevi a deprinderilor de calcul, pe baza unei repartizări mai judicioase a materiei. Pe această linie de cerinţe se impune ca în etapa actuală să acordăm o atenţie sporită diferitelor tehnici de calcul şi aplicării lor în diferite probleme cu caracter practic.

Aspectele menţionate relevă doar parţial cerinţele de a pune de acord programa şcolară cu dezvoltarea gîndirii elevului şi cu formarea spiritului aplicativ. Folosirea în cadrul activităţilor matematice viitoare, a procedeelor şi metodelor mai sus-menţionate şi a altor procedee pe care profesorii noştri le practică cu succes trebuie să ofere un cadru optim pentru dezvoltarea continuă a capacităţii elevilor de a analiza diversele situaţii ce se ivesc în procesul învăţării şi de a integra diferite judecăţi particulare în raţionamente de sinteză.

ION MITRACHE
inspector general în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului
dr. VASILE ŞTEFĂNESCU
cercetător la Institutul de cercetări pedagogice şi psihologice

Programe şi manuale

Pentru clasele V—VIII, la matematică, este valabilă, în anul şcolar 1977—1978, **programa** din 1977, aprobată cu nr. 36 630.

MANUALELE VALABILE ÎN ACEST AN ŞCOLAR :

Clasa a V-a : Aritmetica ; ediţiile : 1974, 1975, 1976, 1977.

Clasa a VI-a : Aritmetica ; ediţiile : 1974, 1975, 1976, 1977 (Ediţiile 1974, 1975 sînt cuprinse în manualul apărut sub titlul „Matematică").

Clasa a VII-a : Algebra ; ediţiile : 1976, 1977 ; Geometria ; ediţiile : 1974, 1975, 1976, 1977 (Ediţiile 1974, 1975, sînt cuprinse în manualul apărut sub titlul „Matematica").

Clasa a VIII-a : Algebra ; ediţiile : 1976, 1977 ; Geometria ; ediţiile : 1976, 1977.

Perfecţionarea predării fizicii

1. Analiza rezultatelor obţinute de elevi în învăţarea fizicii

— Pentru o evaluare corectă a rezultatelor obţinute de elevi în învăţarea fizicii în anul şcolar trecut, se va analiza conţinutul probelor care s-au dat în şcoli pe tot parcursul anului şcolar şi mai ales al celor de la sfîrşitul trimestrelor. Se vor da exemple de probe judicios alcătuite, care au evaluat atingerea unor obiective precis formulate, precum şi de rezultate obţinute de elevi la acestea.

Numai prin corelarea conţinutului probelor cu rezultatele elevilor la acestea se va aprecia nivelul la învăţătură în fiecare şcoală, reflectat în mediile trimestriale şi finale.

— Se vor analiza apoi, în acelaşi mod, rezultatele elevilor care au dat probe de fizică la concursurile de admitere în clasa a VIII-a, respectiv a XI-a, şi se vor trage concluziile corespunzătoare necesare pregătirii elevilor în anul viitor.

— Analiza efectuată de inspectoratul şcolar va trebui să conţină şi exemple de carenţe în pregătirea elevilor, constatate cu ocazia controalelor efectuate, precum şi de performanţe deosebite atinse de unii elevi în învăţarea fizicii.

— Se vor prezenta rezultate obţinute de elevi la diferite concursuri şcolare, diversele producţii personale ale celor cu preocupări pentru fizică, se vor evidenţia cei care au activitate deosebită în cadrul revistei de fizică şi chimie.

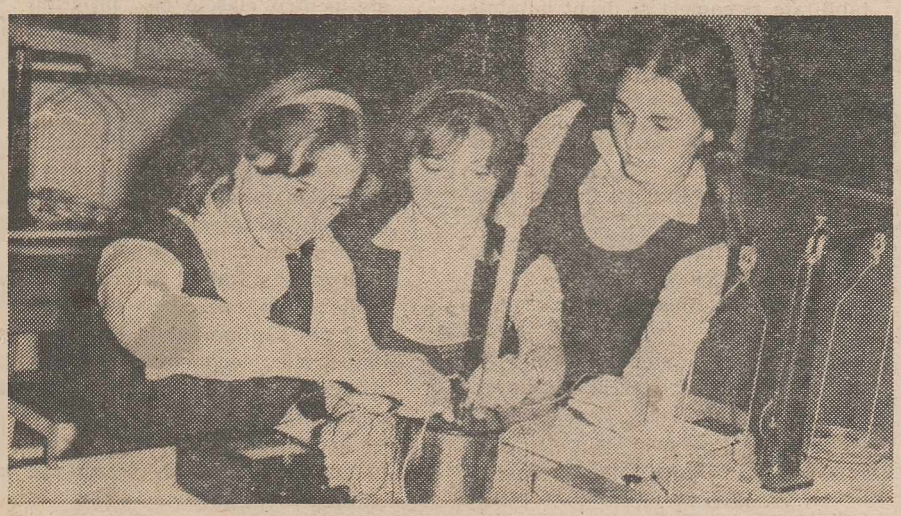

Lucrări practice în laboratorul de fizică

2. Analiza condiţiilor în care s-a desfăşurat învăţarea fizicii în şcolile din judeţ

— Se vor analiza mai întîi condiţiile materiale ale şcolilor reflectate în necesarul de laboratoare, în echiparea acestora cu instalaţiile necesare, în dotarea lor cu mijloace didactice şi în organizarea activităţii experimentale în laborator. Vor fi scoase în evidenţă rezultatele cele mai bune, sub acest aspect, şi rămînerile în urmă din unele şcoli şi se vor stabili măsurile necesare pentru anul şcolar viitor.

— Se vor prezenta apoi concluziile cu privire la modul în care au fost alcătuite catedrele de fizică de către conducerile şcolilor, cu privire la poziţia fizicii în orarele şcolilor, precum şi cu privire la pregătirea de specialitate şi didactică a cadrelor controlate în anul trecut.

3. Analiza activităţii colectivelor de catedră

— Se va scoate în evidenţă, în primul rînd, activitatea colectivelor de catedră cu privire la introducerea metodelor active în învăţare şi cu privire la integrarea experimentelor în lecţii. Sub aceste aspecte se va analiza şi modul în care s-au aplicat noile programe de fizică la ciclul gimnazial.

— Vor trebui să constituie obiect de analiză atît modalităţile de îndrumare diferenţiată a elevilor, de sprijinire a celor cu rezultate slabe şi a celor care ating performanţe superioare în învăţarea fizicii, cît şi modalităţile de evaluare, reflectate în sistemul de notare, folosite de profesori.

— Vor fi prezentate şi rezultatele deosebite obţinute de profesorii de la diferite şcoli, în dezvoltarea învăţămîntului ; rezultate prezentate în diverse articole, comunicări, referate ; rezultatele în amenajarea de noi laboratoare şi în producţia de noi mijloace de învăţămînt.

— Va fi analizată, de asemenea, eficienţa diverselor modalităţi de perfecţionare a cadrelor didactice iniţiate de inspectoratul şcolar sau organizate pe plan central, precum şi rezultatele în obţinerea gradelor didactice.

În încheierea analizei vor fi prezentate măsurile care decurg din aplicarea Decretului Consiliului de Stat nr. 207/1977 şi a noilor planuri de învăţămînt pentru învăţarea fizicii în anul şcolar viitor.

— Se va stabili modalitatea de studiere, de către profesori, a noii programe de fizică, care va fi difuzată inspectoratelor şcolare în cursul primului trimestru al anului şcolar viitor.

— Vor fi prezentate modificările aduse programei cu nr. 2264/1976 în vederea tranziţiei către noua programă în anul şcolar 1978/1979 la clasele a IX-a, a X-a şi a XI-a. În vederea realizării acestei tranziţii se va edita, pentru clasele a IX-a şi a X-a o broşură cu cunoştinţele de electricitate care va apărea în prima parte a trimestrului II al anului şcolar 1977/1978.

— Vor fi prezentate şi măsurile privind îmbunătăţirea învăţării fizicii în gimnaziu în legătură cu baza materială, pregătirea cadrelor, structura lecţiei şi alte aspecte care au ieşit în evidenţă în urma controalelor efectuate de inspectoratul şcolar sau de către Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului.

IUNIAN CHELU
inspector principal în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului

Formarea concepţiei ştiinţifice despre natură şi viaţă

Avînd în vedere sarcinile trasate şcolii de către documentele de partid şi de stat cu privire la perfecţionarea conţinutului învăţămîntului, a metodelor de transmitere şi însuşire a cunoştinţelor în ritmul impus de evoluţia ştiinţei, tehnicii şi culturii în vederea integrării rapide a tineretului în producţie, în activităţi social-utile şi ţinînd seama de realităţile constatate cu ocazia acţiunilor de îndrumare şi control propunem o tematică orientativă pentru consfătuirile din septembrie 1977 — secţia biologie. În cadrul fiecărei probleme se vor evidenţia aspectele pozitive şi cele negative, asigurîndu-se astfel o analiză temeinică a modului în care s-a desfăşurat activitatea inspectoratului şcolar, a profesorilor de biologie şi a elevilor.

ACTIVITATEA DE ÎNDRUMARE ŞI CONTROL DESFĂŞURATĂ DE INSPECTORATUL ŞCOLAR

ANALIZA CONŢINUTULUI ACTIVITĂŢII DESFĂŞURATE ÎN ANUL ŞCOLAR 1976—1977 DE CĂTRE PROFESORII DE BIOLOGIE

I. Organizarea activităţii didactice.

1. Baza didactico-materială, organizarea şi dotarea laboratoarelor de biologie conform normativelor în vigoare. Orientarea profesorilor în activitatea de dotare şi preocupări pentru autodotare. Biobaza şcolară.

2. Conţinutul activităţii metodice desfăşurate de profesorii de biologie.

II. Desfăşurarea procesului de învăţămînt.

1. Parcurgerea materiei prevăzute de programă :

— concordanţa cu eşalonarea temelor din programă ;

— efectuarea tuturor lucrărilor practice prevăzute de programă ;

— evitarea supraîncărcării elevilor.

2. Realizarea obiectivelor programei de biologie :

— asigurarea conţinutului ştiinţific al lecţiilor în vederea înarmării elevilor cu un sistem de cunoştinţe ştiinţifice, priceperi şi deprinderi de activitate intelectuală şi practică ;

— realizarea caracterului practic-aplicativ al cunoştinţelor de biologie prin activităţi cu caracter practic în cadrul lucrărilor de laborator, activităţilor pe lotul şcolar în natură sau ca punct de plecare în dobîndirea noilor cunoştinţe. De asemenea, urmărirea modului în care sînt prezentate problemele cu valoare practică şi folosirea acestora de către elevi în activităţi cu caracter practic ;

— realizarea caracterului educativ al lecţiilor prin înarmarea elevilor cu concepţia ştiinţifică materialist-dialectică despre lume şi viaţă prin însuşirea ideilor despre materialitatea lumii, unitatea şi diversitatea materiei şi prin formarea unor trăsături morale şi a convingerilor în legătură cu cognoscibilitatea legilor care acţionează în natură, a formelor de dezvoltare şi mişcare a materiei. Interpretarea dialectică a fenomenelor din natură (cauzalitatea, corelaţia dintre fenomene) ; realizarea educaţiei ateiste şi interpretarea ştiinţifică, deterministă a fenomenelor ; educaţia prin muncă şi pentru muncă ; educaţia în spiritul patriotismului socialist şi a atitudinii active de ocrotire a naturii patriei ; educaţia estetică ; educaţia pentru sănătate ;

— folosirea tehnologiei didactice moderne ; realizarea unui învăţămînt biologic formativ prin diminuarea expozitivismului şi folosirea pe scară largă a metodelor şi procedeelor active ca : redescoperirea, problematizarea ; lucrul în grup, tratarea diferenţiată a elevilor etc. Desfăşurarea lecţiilor pe baza noii relaţii profesor-elev ; folosirea mijloacelor de învăţămînt adecvate nivelului de cunoştinţe ale elevilor, obiectivelor pe care le urmăreşte profesorul în cadrul fiecărui tip de lecţie.

NIVELUL DE CUNOŞTINŢE ŞI DEPRINDERI ALE ELEVILOR

Înarmarea elevilor cu un sistem de cunoştinţe ştiinţifice despre organizarea generală şi procesele ce au loc în interiorul organismelor, despre corelaţiile cu mediul, procesul evoluţiei, precum şi însuşirea terminologiei ştiinţifice corespunzătoare ; însuşirea unor metode de achiziţionare de cunoştinţe (munca cu cartea, utilizarea mijloacelor audiovizuale, observaţia, experimentul) şi formarea unor capacităţi de cunoaştere (analiza, sinteza, comparaţia, clasificarea) ; însuşirea unor tehnici de lucru specifice biologiei, formarea la elevi a atitudinilor, convingerilor şi comportamentelor ; rezultatele obţinute de elevi la fazele concursului naţional de biologie „Emil Racoviţă".

SARCINI DE REALIZAT ÎN ANUL ŞCOLAR 1977—1978

Organizarea şi dotarea laboratoarelor de biologie în conformitate cu normativele în vigoare.

Aprofundarea conţinutului programelor şcolare şi realizarea acestora.

Accentuarea caracterului formativ, practic-aplicativ al lecţiilor de biologie ; efectuarea integrală a lucrărilor.

Evitarea supraîncărcării elevilor şi a însuşirii mecanice a cunoştinţelor prin renunţarea la datele nesemnificative şi prin diminuarea ponderii activităţilor expozitive în favoarea metodelor active.

Tratarea interdisciplinară a unor probleme folosind cunoştinţele însuşite de elevi la matematică, fizică sau chimie.

Pregătirea ştiinţifică şi metodică a profesorilor, grija acestora pentru promovarea tehnologiei didactice moderne.

MELANIA RĂDULESCU
inspector principal în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului

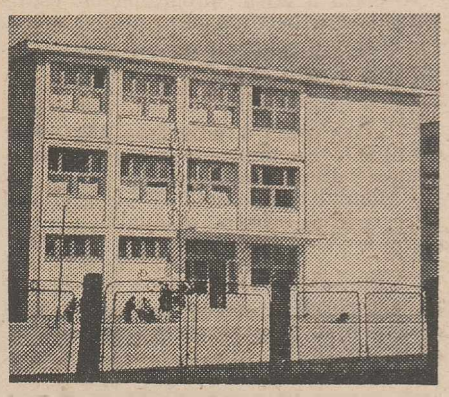

Noua clădire a Liceului economic din Tîrgu Jiu

Un aport deosebit în domeniul educaţiei

Contribuţia predării geografiei la traducerea în practica educaţională şcolară a principalelor sarcini puse în faţa învăţămîntului de către recentele documente de partid şi de stat : formarea concepţiei ştiinţifice despre lume şi viaţă, cultivarea dragostei faţă de Partidul Comunist Român, educaţia patriotică, internaţionalistă şi moral-civică a elevilor, dezvoltarea gîndirii, formarea deprinderilor practice.

Întărirea, accentuarea şi concretizarea în cadrul procesului de învăţămînt a acestor laturi educative, pe ansamblul predării pe clase, capitole şi lecţii, sarcină actuală de bază a studierii geografiei.

Sporirea caracterului educativ al predării

Integrarea şi utilizarea permanentă la lecţii a documentelor de partid şi de stat (direcţii actuale ale construcţiei societăţii socialiste multilateral dezvoltate, sarcini şi perspective, idei principale, grafice, lecţii cu teme).

Prezentarea principalelor aspecte actuale, pe lîngă cunoştinţele prevăzute în programe şi manuale, ale politicii internaţionale a partidului şi statului nostru, sublinierea necesităţii colaborării şi cooperării între state, în vederea realizării unei lumi mai drepte şi mai bune (posibilităţile oferite, mai ales de predarea geografiei continentelor la clasele VI—VIII).

Explicarea şi exemplificarea concretă a valorilor morale şi materiale ale societăţii socialiste, realizarea unor legături mai strînse cu istoria patriei, ştiinţele sociale şi politice, literatura, biologia, în vederea formării la elevi a atitudinilor şi convingerilor moral-civice înaintate.

Actualizarea permanentă a datelor (fără a-i supraîncărca pe elevi), legarea cunoştinţelor de practica social-umană, de noile realizări ale ştiinţei şi tehnicii. Documentarea profesorilor în acest sens, folosirea posibilităţilor oferite de programă, prin discutarea unor teme actuale.

Exersarea operaţiilor intelectuale de bază : însuşirea de către elevi a unei metodologii ştiinţifice de investigaţie, formarea unor metode de muncă intelectuală, de achiziţionare independentă a cunoştinţelor. Tehnici de lucru folosite în acest scop, observarea fenomenelor, experimentarea, selectarea informaţiilor, lucrul cu materialele bibliografice, interpretarea graficelor şi schiţelor de hărţi.

Sporirea caracterului educativ al predării geografiei prin organizarea şi desfăşurarea excursiilor geografice, vizitelor în întreprinderi.

Îmbunătăţirea procesului de învăţămînt geografic.

Deplasarea accentului, de la datele de informare, denumiri, cifre neesenţiale din domeniul conţinutului geografic, asupra relevării ideilor fundamentale, principiilor, legilor, specificului geografiei ca ştiinţă. Studierea relaţiilor dintre geosfere şi în special a mediului geografic (domeniul lor de interferenţă), în varietatea, complexitatea şi unitatea lui, inclusiv sub aspectul utilizării şi transformării acestuia de către om.

Aplicarea metodelor, procedeelor şi mijloacelor, în scopul ridicării randamentului lecţiilor de geografie.

Accentuarea modalităţilor de lucru care contribuie la o învăţare activă, temeinică, conştientă. Rolul sporit al metodelor euristice de predare-învăţare.

Dozarea optimă a metodelor folosite — expunerea sistematică, conversaţia, demonstraţia, lucrul cu harta, învăţarea prin descoperire, lucrul cu materialele intuitive etc. — în raport de conţinut şi obiectivele propuse.

Rezultatele obţinute prin folosirea (eventual), a fişelor de activitate independentă (modele de hărţi mute, cu sau fără text auxiliar), dovedite eficiente în practica învăţării geografiei prin folosirea materialelor didactice

Sporirea caracterului aplicativ al predării geografiei în şcoală.

Aprofundarea cunoştinţelor legate nemijlocit de viaţă şi practica socială : utilizarea raţională a resurselor, protecţia mediului înconjurător, organizarea raţională a spaţiului, transformarea naturii de către om etc. ; concretizarea acestor cunoştinţe la lecţiile despre glob, ţări, patrie şi orizontul înconjurător.

Formarea unor deprinderi practice utile : ridicarea unui plan, citirea hărţilor, folosirea aparatelor pentru observarea şi măsurarea fenomenelor geografice, executarea graficelor, desfăşurarea lucrărilor practice pentru cercetare mediului înconjurător (pe grupe de lucru : geomorfologi, hidrologi, meteorologi), pe terenul geografic, în cadrul cabinetului geografic, în clasă.

Realizarea unor investigaţii ştiinţifice prin alcătuirea de monografii, studii, analiza fenomenelor geografice care au şi valoare practică pentru activitatea social-economică.

Pregătirea geografică, diferenţiată şi aprofundată, în vederea însuşirii cunoştinţelor care pot facilita încadrarea elevilor într-o muncă utilă, după absolvire : agricultură, silvicultura, îmbunătăţiri funciare, turism etc.

Antrenarea elevilor la confecţionarea de materiale didactice, aparate, necesare predării geografiei în clasă şi în afară de clasă, în scopul dotării cabinetelor geografice, sporirii interesului pentru geografie şi ridicarea eficienţei acesteia ca obiect de predare.

Unele lipsuri constatate

Valorificarea insuficientă a posibilităţilor educative oferite de geografie ca obiect de predare.

Însuşirea mai slabă, de către unii elevi, a cunoştinţelor fundamentale, fenomenelor geografice prevăzute în programă şi manuale (spre exemplu, problemele de geografia mediului înconjurător, ale populaţiei) menţinerea tendinţei de supraîncărcare a lecţiilor cu date de informare, denumiri, cifre neesenţiale.

Exemplificarea lecţiilor, mai ales de geografie economică, cu date depăşite. neactualizate.

Insuficienta aplicare a principiilor interdisciplinarităţii

Folosirea unor modalităţi şi forme statice, greoaie, uniforme, de organizare a lecţiilor. Stimularea insuficientă a pasiunii elevilor pentru cunoaşterea geografiei patriei prin organizarea şi efectuarea excursiilor ; însuşirea dificilă a unor noţiuni şi cunoştinţe (mai ales la clasa a V-a).

Ponderea redusă în predare şi învăţare a formării priceperilor şi deprinderilor practice a metodelor de investigaţie, metodelor şi tehnicilor de muncă intelectuală.

Aplicarea noilor programe de geografie, avîndu-se în vedere rezolvarea sarcinilor specifice predării geografiei şi înlăturării lipsurilor semnalate.

Discutarea modalităţilor de aplicare a elementelor accentuate în noua programă de geografie pentru clasele V—VIII : indicaţiile din nota explicativă ; dezvoltarea educaţiei patriotice şi internaţionaliste a elevilor prin legarea cunoştinţelor prevăzute în programă de direcţiile actuale ale construcţiei societăţii socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră, prin concretizarea în cadrul studierii geografiei continentelor a politicii partidului şi statului nostru pentru realizarea unei noi ordini economice şi politice internaţionale şi a unei lumi mai drepte şi mai bune ; studiul principalelor probleme ale lumii contemporane ; eliminarea supraîncărcării şi accentuarea ideilor fundamentale ; rezolvarea aplicaţiilor practice prevăzute la lecţii sau capitole ; corelarea cu alte obiecte de studiu.

Pentru liceu, deoarece noile programe sînt diversificate în funcţie de profile şi specializare, se vor discuta spre exemplificare modalităţile de aplicare ale noii programe „Probleme fundamentale de geografia R.S.R.", pentru anul II, ţinîndu-se seama, în primul rînd de : reliefarea trăsăturilor de bază ale transformării peisajului patriei, a dezvoltării economiei, a perspectivelor prevăzute în documentele de partid şi de stat ; selectarea celor mai semnificative fenomene şi înlăturarea supraîncărcării elevilor.

Concluzii cu privire la posibilităţile locale de îmbunătăţire a predării geografiei în şcoala generală şi liceu.

VLADIMIR ONOFREI
inspector principal în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului

Programe şi manuale

Pentru clasele VII—VIII, la chimie, este valabilă, în acest an şcolar, **programa** din 1977, aprobată cu nr. 40 631/1977.

MANUALELE VALABILE ÎN ACEST AN ŞCOLAR :

Clasa a VII-a ; ediţiile : 1974, 1975, 1976, 1977.

Clasa a VIII-a ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.

★

Pentru clasele V—VIII, la biologie, este valabilă, în acest an şcolar, **programa** din 1977, aprobată cu nr. 38 202/1977.

MANUALELE VALABILE ÎN ACEST AN ŞCOLAR :

Clasa a V-a : Botanica ; ediţiile : 1974, 1975, 1976, 1977.

Agricultura ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.

Clasa a VI-a : Zoologia ; ediţiile : 1974, 1975, 1976, 1977.

Clasa a VII-a : Anatomia, fiziologia şi igiena omului ; ediţiile : 1974, 1976, 1977.

Agricultura ; ediţiile : 1976, 1977.

Clasa a VIII-a : Ecologia ; ediţiile : 1976, 1977.

Agricultura ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.

★

Pentru clasele V—VIII ale ciclului gimnazial, la geografie, este valabilă, în anul şcolar 1977—1978, **programa** din 1977, aprobată cu nr. 38 221.

MANUALELE VALABILE ÎN ACEST AN ŞCOLAR :

Clasa a V-a : Geografia ; ediţiile : 1974, 1975, 1976, 1977.

Clasa a VI-a : Geografia ; ediţiile : 1975, 1976, 1977.

Clasa a VII-a : Geografia ; ediţiile : 1972, 1974, 1975.

Clasa a VIII-a : Geografia ; ediţiile : 1974, 1975, 1976, 1977.

Pregătirea tehnico-practică în faţa unor cerinţe înnoitoare

În zilele de 15—16 august a.c. a avut loc, în municipiul Alba Iulia, Consfătuirea inspectorilor de specialitate care răspund de pregătirea tehnico-practică a elevilor din învăţămîntul gimnazial şi liceal, iniţiată de Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului şi de Uniunea Sindicatelor din Învăţămînt, Ştiinţă şi Cultură. Lucrările consfătuirii au fost conduse de ing. **Iosif Nicolae**, secretar de stat în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului. Au participat, din partea ministerului, prof. **Ion Rizescu**, director adjunct, ing. dr. **Mircea Vlăduţ**, inspector general, ing. **Nicolae Căpătoiu**, inspector general. Din partea Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt, Ştiinţă şi Cultură a participat prof. **Constantin Stăiculescu**, vicepreşedinte, iar din partea Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor, prof. **Ioana Tuţă**, cercetător.

Consfătuirea a avut ca obiectiv dezbaterea decretelor privind organizarea şi funcţionarea învăţămîntului liceal şi profesional, a normelor referitoare la organizarea şi desfăşurarea instruirii practice în învăţămîntul liceal şi profesional şi a stagiului de practicant pentru absolvenţii primei trepte a învăţămîntului liceal, precum şi pentru absolvenţii de liceu (norme care au fost date spre consultare, celor interesaţi, în judeţe, pentru a face propuneri în vederea definitivării) ; dezbaterea concluziilor desprinse din controlul efectuat de Comitetul Central al Partidului Comunist Român şi Consiliul central de contral muncitoresc, în şcoli şi a măsurilor aprobate de Secretariatul C.C. al P.C.R. cu privire la pregătirea tehnico-practică a elevilor din clasele V—VIII ale şcolii generale din mediul rural şi participarea acestora la activităţile din agricultură.

Au mai fost luate în discuţie măsuri pentru o mai bună dotare a atelierelor şi laboratoarelor şi de protecţia muncii în ateliere şi în timpul practicii productive efectuate în unităţile industriale şi agricole.

Corespunzător decretelor privind noua structură şi organizare a învăţămîntului liceal şi profesional, liceului îi revine sarcina — s-a precizat în cadrul consfătuirii — de a informa şi forma tineretul şcolar ţinînd seama de scopul pregătirii sale pentru muncă şi viaţă, asigurîndu-i-se pregătirea de specialitate şi calificarea într-o meserie (în vederea asigurării necesarului de forţă de muncă calificată), precum şi cunoştinţele necesare continuării studiilor în învăţămîntul superior.

În vederea împlinirii acestui scop, 2/3 din planul de învăţămînt sînt afectate pregătirii de specialitate şi tehnico-practice şi 1/3 pregătirii generale, ceea ce presupune acordarea unei atenţii deosebite modului de organizare şi desfăşurare a pregătirii practice a elevilor, atît în gimnaziu cît şi în liceu, sporirii caracterului practic-aplicativ al tuturor disciplinelor şi lecţiilor, la toate treptele de şcolarizare.

În legătură cu normele privind organizarea şi desfăşurarea instruirii practice în învăţămîntul liceal şi profesional (acestea se vor folosi, în continuare, în anul şcolar 1977—1978, cu caracter experimental) au fost dezbătute probleme referitoare la coordonarea şi organizarea instruirii practice, sarcinile personalului de conducere şi coordonare, planul de producţie şcolară, verificarea şi aprecierea pregătirii în meserie a elevilor, drepturile materiale ale elevilor la practică ş.a.

În ce priveşte organizarea practicii compacte şi comasate, s-a precizat că aceasta nu poate fi mai mică de o săptămînă. S-a desprins, ca soluţie nouă, organizarea practicii comasate (corespunzător profilului fiecărui liceu) pe două schimburi, astfel încît să nu se depăşească ora 21. Practica se poate desfăşura după regimul din anul şcolar precedent sau poate fi comasată cîte două săptămîni la intervale mai mari, astfel încît să se asigure o mai judicioasă alternare a perioadelor de studiu — practică, în funcţie, bineînţeles, de capacitatea de cuprindere a locurilor de muncă, de sarcinile nominalizate în plan, de particularităţile meseriilor care se învaţă.

Dintre precizările care s-au făcut cu privire la stabilirea profilelor de pregătire practică, menţionăm pe aceea că la liceele de biologie-chimie şi filologie-istorie este necesar să se considere cerinţele de forţă de muncă pe plan local şi posibilităţile de încadrare a absolvenţilor treptei I şi a II-a, ca şi asigurarea condiţiilor de continuitate în pregătire a elevilor : dacă factorii menţionaţi nu o cer, nu este necesară schimbarea profilului de instruire practică.

Referitor la normele privind organizarea şi desfăşurarea stagiului de practicant pentru absolvenţii primei trepte a învăţămîntului liceal, precum şi pentru absolvenţii de liceu, au fost dezbătute condiţiile în care se organizează stagiul, conţinutul şi încheierea acestuia, nomenclatorul meseriilor în care absolvenţii de liceu se încadrează ca muncitori calificaţi (după efectuarea stagiului). S-a făcut precizarea că, pentru absolvenţii acestui an, stagiul de practicant va fi efectuat corespunzător programului cursurilor de calificare (al întreprinderilor) existent.

Dezbaterile în legătură cu noile orientări privind pregătirea tehnico-practică a elevilor din clasele V—VIII au avut în vedere noile programe. S-a relevat, în discuţii, faptul că noile programe permit o mai mare diversificare a activităţii elevilor pe domenii ale producţiei de bunuri materiale şi pe ani de studii, asigurarea condiţiilor pentru dobîndirea cunoştinţelor şi formarea deprinderilor pe fondul însuşirii unor procedee şi procese tehnologice, cuprinderea de activităţi care au în vedere folosirea raţionamentelor economice de întrebuinţare a materialelor, sculelor şi uneltelor, precum şi crearea condiţiilor pentru atragerea grupelor de fete, la clasele VII-VIII, în activităţi cu profil mecanic şi electrotehnic. Programele oferă indicaţii pentru organizarea mai judicioasă a şedinţelor de lucru, ca şi pentru corelarea pregătirii practice cu activităţile desfăşurate în cercurile tehnico-aplicative şi cu cerinţele dezvoltării economico-sociale a localităţilor şi judeţelor.

Au avut loc, de asemenea, dezbateri în legătură cu programele de pregătire tehnico-practică agroindustrială a elevilor. Corespunzător indicaţiilor secretarului general al Partidului Comunist Român, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, privind integrarea pregătirii agroindustriale a elevilor în procesul producţiei agricole, au fost aprobate măsuri care să conducă la realizarea acestei cerinţe. Astfel, întreaga activitate practică a elevilor se va desfăşura pe baza unor programe întocmite de la începutul anului şcolar, sub îndrumarea comitetelor executive ale consiliilor populare comunale, de către conducerile şcolilor şi ale unităţilor agricole socialiste, iar în zonele necooperativizate, de către reprezentanţi ai altor unităţi economice.

Programul de pregătire tehnico-practică agroindustrială cuprinde studiul sistematic al agriculturii, efectuat prin cursuri şi lucrări de laborator, în mod comasat, pe perioada iernii, prin lucrări practice organizate cu elevii în condiţii de producţie care se desfăşoară potrivit calendarului lucrărilor agricole din perioadele de vegetaţie.

În programul de pregătire tehnico-practică agroindustrială a elevilor este prevăzută atragerea acestora în toate acţiunile cu caracter agrar, subliniindu-se necesitatea ca elevii să strîngă plante medicinale, flori de tei etc.

În cadrul consfătuirii, s-a insistat asupra problemelor legate de dotarea atelierelor şi laboratoarelor (inventarierea şi redistribuirea materialelor din dotare, întocmirea unor programe de dezvoltare a bazei materiale, constituirea unor comisii pentru verificarea şi punerea în funcţiune a utilajelor etc.). Atelierele şcolare vor funcţiona cu aviz de protecţia muncii, eliberat de către comisii special constituite. Este necesară o mai bună dirijare, în noul an şcolar, a planurilor de autodotare şi orientarea lor către necesităţile imediate. De asemenea, o extindere a centrelor de ateliere interşcolare şi orientarea investiţiilor în această direcţie.

Consfătuirea de la Alba Iulia, avînd un caracter de lucru, a prilejuit analizarea rezultatelor obţinute în pregătirea tehnico-practică a elevilor în anul precedent, un fructuos schimb de opinii şi de experienţă, totodată. Gazdele au oferit participanţilor ocazia de a vizita unităţi şcolare cu bune rezultate în acest domeniu, din judeţul Alba.

VALERIA BACIU

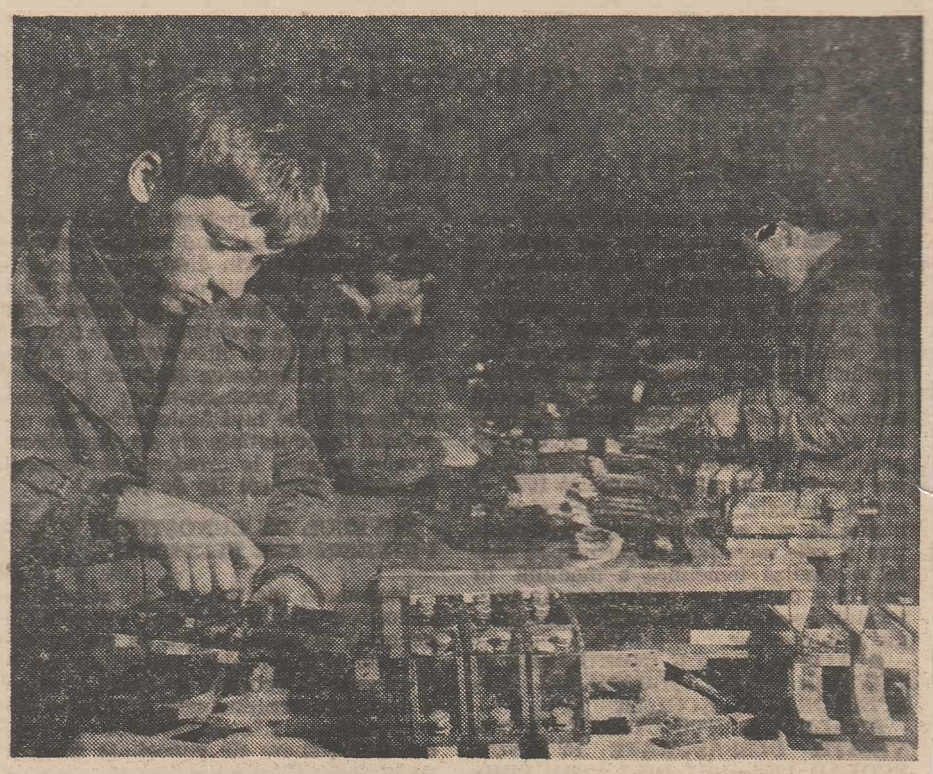

În atelierul de lăcătuşărie al Liceului „Mihail Sadoveanu" din Capitală

Programele şi manualele de ştiinţe sociale pentru învăţămîntul liceal valabile în anul şcolar 1977-1978

— Cunoştinţe economice. Pentru toate profilurile : clasa a IX- programa nr. 6797/1977. Manualele ediţiile 1976 şi 1977, clasa a IX-a.

— Cunoştinţe social-politice. Pentru toate profilurile : clasa a X-a programa nr. 6798/1977. Manual pentru clasa a X-a, ediţia 1977.

— Economie politică. Cu excepţia liceelor economice şi de drept administrativ, a liceelor de alimentaţie publică şi a liceelor de filologie-istorie : clasa a XI-a, programa nr. 6799/1977. Manual pentru anul III licee ediţia 1976 şi manualul pentru clasa a XI-a licee, ediţia 1977.

— clasa a XI-a programa nr. 6800/1977 pentru licee de filologie-istorie.

— Manual pentru anul III licee, ediţia 1976 şi manualul pentru clasa a XI-a licee, ediţia 1977.

— clasa a XI-a programa nr. 6801/1977 pentru licee de alimentaţie publică. Manual pentru anul IV licee economice, ediţia 1976 şi manualul pentru clasa a XI-a licee economice, ediţia 1977.

— clasa a XI-a programa 6802/1977, profilurile economic de contabilitate şi comerţ : drept administrativ.

— Manual pentru anul IV licee economice, ediţia 1976 şi manualul pentru clasa a XI-a licee economice, ediţia 1977.

— Filozofie. Clasa a XI-a, programa nr. 6803/1977 pentru licee de artă. Manual pentru licee (2 ore pe săptămînă, ediţia 1977).

— clasa a XII-a, programa nr. 6803/1977 pentru licee pedagogice, licee de filologie-istorie (inclusiv pentru clasele cu program de educaţie fizică), licee de matematică-fizică (cu excepţia profilului de matematică-informatică), licee de ştiinţe ale naturii (inclusiv pentru clasele cu program de educaţie fizică), licee industriale (pentru clasele cu program de educaţie fizică de la profilul mecanică). Manual pentru licee (2 ore pe săptămînă) ediţia 1977.

— clasa a XII-a, programa nr. 6803/1977 pentru licee industriale (cu excepţia claselor cu program de educaţie fizică de la profilul mecanică), licee agroindustriale, licee economice şi de drept administrativ, licee sanitare, licee de matematică-fizică (profilul : matematică-informatică). Manualul pentru clasa a XII-a, licee industriale ediţia 1977.

Estetica — clasa a XII-a, programa nr. 6805/1977, pentru liceele de artă. Manual : Estetica, ediţia 1977.

Istoria modernă a României, programa nr. 6647/1977 pentru clasa a IX-a, valabilă pentru toate profilele liceului. Manual : Istoria modernă a României — ediţia 1977

Probleme fundamentale ale istoriei lumii antice şi medievale nr. 6745, variantă pe 32 ore, pentru clasa a XI-a valabilă pentru liceele cu profil mecanic, electrotehnic, metalurgic, chimic, construcţii, materiale de construcţii, prelucrarea lemnului, industria alimentară, industria uşoară, poligrafie, marină, mine-petrol-geologie, fizică-electrotehnică. Manual : Probleme fundamentale ale istoriei lumii antice şi medievale, ediţia 1977.

Probleme fundamentale ale istoriei lumii moderne şi contemporane programa nr. 6746 pentru clasa a XI-a, valabilă pentru liceele cu profil filologie-istorie, istorie-geografie, filologie-istorie cu program de educaţie fizică. Manual : Istoria universală modernă şi contemporană, ediţia 1976.

Probleme fundamentale ale istoriei lumii antice, medii, moderne şi contemporane, pentru clasa a XI-a, valabilă pentru liceele cu profil agricol, mecanic-agricol, silvicultură şi exploatări forestiere, economic de contabilitate şi comerţ, alimentaţia publică, drept administrativ, matematică-informatică.

Probleme fundamentale ale istoriei lumii antice, medii, moderne, şi contemporane pentru clasa a XI-a, valabilă pentru liceele pedagogice.

Probleme fundamentale ale istoriei lumii moderne şi contemporane, programă nr. 6746 pentru clasa a XII-a variantă pe 30 de ore valabilă pentru liceele cu profil mecanic, electrotehnic, metalurgic, chimic, construcţii, materiale de construcţii, prelucrarea lemnului, industria alimentară, industria uşoară, poligrafie, marină, mine-petrol-geologie, fizică-electrotehnică. Manual Istoria universală, modernă şi contemporană, ediţia 1976.

Istoria României, a mişcării muncitoreşti şi democratice a Partidului Comunist Român programa nr. 6649, pentru clasa a XII-a valabilă pentru liceele cu profil agricol, mecanic-agricol, silvicultură şi exploatări forestiere, economic de contabilitate şi comerţ, alimentaţie publică, drept administrativ, matematică-informatică, pedagogie, fizică-chimie, chimie-biologie, matematică-fizică, matematică-mecanică, matematică-electrotehnică, matematică electronică, geologie-geografie, mecanică cu program de educaţie fizică, matematică-fizică cu program de educaţie fizică, matematică-mecanică cu program de educaţie fizică, chimie-biologie cu program de educaţie fizică, filologie-istorie, istorie-geografie, filologie-istorie cu program de educaţie fizică, muzică, arte plastice, coregrafie. Manual Istoria României, ediţia 1977.

Istoria României, a mişcării muncitoreşti şi democratice, a Partidului Comunist Român programa nr. 6649 variantă pe 30 de ore, clasa a XII-a valabilă pentru liceele cu profil mecanic, electrotehnic, metalurgic, chimie, construcţii, materiale de construcţii, prelucrarea lemnului, industria alimentară, industria uşoară, poligrafie, marină, mine-petrol-geologie, fizică electrotehnică, sanitar. Manual: Istoria României, ediţia 1977.

SUB SEMNUL „DACIADEI"

O vie activitate sportivă

Regulamentul „Daciadei", aprobat de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. în 8 august 1977 asigură condiţii necesare dezvoltării intense şi multilaterale a educaţiei fizice şi a sportului de masă în unităţile preşcolare, şcolare, universitare, militare, în întreprinderi şi în instituţii. S-a stabilit cadrul organizatoric al competiţiilor sportive într-un sistem unitar în toate domeniile activităţii sportive cum sînt educaţia fizică, sportul de masă şi sportul de performanţă.

Scopul acestor activităţi sportive este atragerea întregului tineret, a maselor largi de oameni ai muncii de la oraşe şi sate în practicarea sistematică a exerciţiilor fizice, a sportului şi a turismului, dar în acelaşi timp şi promovarea pe scară tot mai largă a talentelor în vederea afirmării lor în sportul de performanţă.

În organizarea şi desfăşurarea competiţiei sportive naţionale „Daciada", un rol deosebit îl are şcoala. Spre a afla amănunte în legătură cu organizarea sa ne-am adresat prof. **Grigore Noje**, inspector şcolar de educaţie fizică al Inspectoratului şcolar judeţean Maramureş, care a spus următoarele :

— Regulamentul competiţiei „Daciada" stabileşte încă o dată rolul hotărîtor al educaţiei fizice şi al sportului în formarea tineretului. Sîntem convinşi că aceste competiţii vor contribui la asigurarea dezvoltării calităţilor fizice, morale şi de voinţă ale tineretului, la formarea şi perfecţionarea deprinderilor de a practica sistematic exerciţiile fizice şi sportul în vederea sporirii capacităţii de muncă şi de creaţie, dezvoltării multilaterale a personalităţii umane. Va creşte, totodată, rolul profesorului de educaţie fizică, cel care este în permanent contact cu elevii, cu tinerii şi care va impune metode de lucru şi o disciplină menite să contribuie la formarea personalităţii elevului.

Municipiul Baia Mare se numără printre judeţele cu rezultate foarte bune în sportul de masă şi în sportul de performanţă. Numai în ultimii doi ani 10 000 de copii de vîrstă preşcolară şi şcolară mică din Baia Mare au învăţat să înoate. În vara acestui an, în cadrul întrecerilor „Daciadei", un număr mare de eleve şi tinere din şcoli profesionale au participat la finala „Cupei textilistului" la handbal feminin. Elevii Grupului şcolar minier au participat la „Cupa minerului" la cros. La „Cupa U.G.S.R." la popice juniori, au fost prezenţi şi elevii şcolilor generale şi ai liceelor din judeţ. În cadrul festivalului „Izvoarele", la concursul de orientare turistică, împreună cu tinerii din judeţ, au participat 42 de elevi din şcolile generale ale municipiului Baia Mare. Toate aceste activităţi s-au desfăşurat sub semnul complexului polisportiv „Sport şi sănătate".

Liviu Cimpianu, şeful comisiei Sport-Turism al Consiliului judeţean al Organizaţiei pionierilor, ne informează că, în vara acestui an, un număr de 76 de expediţii pioniereşti în cadrul acţiunii „Amicii drumeţiei" au fost în munţi. Un echipaj al Casei pionierilor din Baia Mare a activat în luna august într-o tabără în Retezat pentru ocrotirea monumentelor naturii.

Organele de resort au găsit forme adecvate pentru atragerea elevilor în activităţile sportive în timpul vacanţei. Au organizat Cupa speranţelor la minifotbal la oraşe şi la oină în mediul sătesc. Aceste întreceri au fost organizate la nivel de străzi, cartiere, localităţi şi judeţ. Aceste întreceri pasionante au adus 8 echipe în finala pe judeţ la fotbal. Cupa a fost cîştigată de echipa „Săgeata nordului" a Casei pionierilor din Baia Mare, care va participa la finala pe ţară organizată la Constanţa. La oină, la faza pe judeţ, au participat 5 echipe şi cupa a fost cîştigată de echipa „Spicul" din comuna Mocira, care a fost invitata taberei republicane la oină din Mediaş. În luna iulie, în cadrul „Daciadei" s-a desfăşurat Festivalul sportului sătesc la 12 ramuri de sport la care au participat 500 de sportivi între care şi numeroşi elevi.

Secretarul Consiliului pentru educaţie fizică şi sport al judeţului Maramureş, **Todor Ovidiu**, ne vorbeşte de o altă latură a competiţiei sportive „Daciada". În scopul creşterii activităţii sportive de performanţă — ne-a spus tov. T. Ovidiu — vom întări colaborarea între şcoli şi cluburile de specialitate. În judeţ avem un exemplu de colaborare rodnică între Şcoala generală nr. 1 — cu rezultate deosebite : locul III pe echipe la campionatele naţionale de gimnastică — şi clubul sportiv de specialitate al municipiului Baia Mare. Va trebui să cuprindem un număr mai mare de sportivi din asociaţii, cluburi pentru depistarea şi îndrumarea talentelor pe toate ramurile sportive. De exemplu, în cadrul activităţii „Înotul pentru toţi" care a antrenat şi pînă acum mii de copii va trebui să selectăm o echipă de înot de perspectivă.

Aspect de la crosul elevilor din municipiul Baia Mare

În cadrul şcolilor se preconizează ca în anul şcolar 1977—1978 un număr de 61 000 de elevi să îndeplinească normele unice de control la educaţie fizică, peste nota 8. Acest număr de elevi va fi de 80 000 în anul 1980. La nivelul şcolilor, întrecerile „Daciadei" vor cuprinde 90% din totalul elevilor din judeţ. Se va organiza mai eficient gimnastica zilnică în şcoli şi în internate. Pentru o mai bună desfăşurare a activităţilor sportive se vor organiza fazele întrecerii „Daciadei" pe 12 centre şcolare din judeţ. De asemenea, un campionat de handbal, atletism, gimnastică, volei şi fotbal, începînd din 15 septembrie. În perioada de iarnă vor avea loc campionatele de schi şi săniuţe. Talentele ce se vor afirma în cadrul acestor întreceri vor fi îndrumate spre centrele de specialitate din judeţ. Există două centre de gimnastică, 18 unităţi cu profil de fotbal, 15 clase de atletism şi clase speciale de schi în trei centre şcolare.

Dezvoltarea bazei materiale necesare educaţiei fizice şi sportului şcolar rămîne o preocupare permanentă. În anul şcolar 1977—1978, se vor construi încă 4 noi săli de gimnastică cu aparataj modern şi se vor amenaja un număr mare de terenuri de sport. Se cere o mai bună folosire a spaţiului aflat la dispoziţia şcolii. O atenţie deosebită se acordă, în acelaşi timp, perfecţionării învăţătorilor. Ei au participat în anul acesta la cursuri de reciclare pentru educaţie fizică, organizate de Inspectoratul şcolar judeţean împreună cu Consiliul judeţean pentru educaţie fizică şi sport.

Sîntem convinşi că toţi profesorii şcolilor generale şi liceelor vor participa efectiv la organizarea şi desfăşurarea competiţiei sportive naţionale „Daciada", pentru că această competiţie va constitui un mijloc important de educare a tineretului, a maselor largi de oameni şi va determina creşterea aportului social al educaţiei fizice şi sportului în dezvoltarea multilaterală a personalităţii umane.

JENŐ FARKAŞ

NOTE TEMATICE

Direcţia ştiinţe sociale, activităţi educative şi sportive din Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului propune profesorilor de educaţie fizică următoarele teme pentru consfătuirile cadrelor didactice, ce vor avea loc în zilele de 9 şi 10 septembrie a.c.

1. Sarcinile ce revin cadrelor didactice, în noul an şcolar din măsurile ce decurg din politica Partidului Comunist Român în domeniul învăţămîntului :

— pe linia educaţiei fizice şi sportului ca proces de învăţămînt ;

— pe linia activităţii sportive de masă ;

— pe linia activităţii sportive de performanţă.

2. Metode şi tehnici de îmbunătăţire a conţinutului lecţiilor de educaţie fizică în scopul sporirii gradului de pregătire fizică a elevilor.

3. Prezentarea graficului calendarului sportiv şcolar, integrat în programul „Daciadei".

4. Măsuri pentru îmbunătăţirea sistemului de selecţie a elevilor pentru unităţile şcolare cu profil sportiv.

5. Forme şi metode de perfecţionare în specialitate, pedagogică şi politică a profesorilor de educaţie fizică.

„ŞAH MAT... ematica"

de Ştefan Fătulescu

Iniţiativa profesorului de matematici Ştefan Fătulescu şi a venerabilului prof. univ. emerit dr. ing. Ion Gujdu, preşedinte de onoare al Federaţiei Române de şah de a introduce şahul în mod experimental în grădiniţă şi în şcoală, a fost însoţită şi de editarea unei cărţi de iniţiere elementară în domeniul şahului, adresîndu-se celor mai mici şahişti. „Şah-mat... ematica" semnată de prof. Ştefan Fătulescu. Aşa cum arată Acad. Gh. Mihoc în prefaţa acestei lucrări „În cadrul laboratorului de matematică jocurile cu caracter matematic trebuie să ocupe o pondere însemnată. Se leagă probabil, ambiţii mari de laboratoarele de matematici, încît există primejdia ca acestea să se transforme în săli de cursuri, în loc să rămînă locul unde matematica devine plăcută şi atractivă prin rezolvarea unor probleme simple, ingenioase, la îndemîna tuturor elevilor. Acestui scop îi pot servi problemele prezentate în partea a doua a acestei cărţi, «Matematica pe tabla de şah». Cine a rezolvat o singură problemă de şah îşi dă seama de frumuseţea şi ingeniozitatea acestor probleme. Căile de rezolvare sînt extrem de simple. Totuşi numai cel care are răbdare şi ştie să judece obţine marea satisfacţie de a găsi soluţia. Se ştie că şahul nu se reduce numai la probleme şi studiu. Practicarea jocului dă cele mai mari satisfacţii şi bucurii. Dintr-o experienţă îndelungată am constatat că elevii şi studenţii, buni jucători de şah, sînt buni şi la învăţătură. Această observaţie pe care au făcut-o, dealtminteri, mulţi profesori şi şahişti, poate singură să justifice utilitatea introducerii şahului în şcoli. Este o observaţie care nu trebuie să ne mire, pentru că şahul cere gîndire logică, imaginaţie, studiu individual, tenacitate, răbdare etc. adică tocmai calităţile muncii intelectuale. Cartea profesorului Ştefan Fătulescu este de nivelul cursului elementar, adresîndu-se celor mai mici şahişti. Ea răspunde consideraţiilor mai sus analizate, precum şi unor recente măsuri organizatorice privind răspîndirea şahului în rîndul copiilor. Începutul a fost făcut prin înfiinţarea primului cerc de şah al organizaţiei «Şoimii patriei», din iniţiativa şi sub conducerea prof. univ. emerit Ion Gujdu şi prof. Ştefan Fătulescu. Îi urăm succes deplin".

Reţinem totodată şi aprecierea pe care o face prof. Grigore Nicola, doctor în psihologie : „Ideea introducerii jocului de şah în şcoală, ca activitate cu rol formativ, poate fi sprijinită cu argumente psihologice, chiar înainte de realizarea unor experimente didactice. În studiul proceselor intelectuale, şahul este adesea folosit în calitate de activitate-model, activitate tipică de rezolvare a problemelor. Jocul de şah reprezintă un autentic laborator pentru urmărirea proceselor de gîndire, de la formele lor elementare, cum sînt identificarea şi diferenţierea unor elemente, pînă la elaborarea de strategii originale de rezolvare."

V. O.

DIN SCRISORILE SOSITE LA REDACŢIE

Procurarea şi revizuirea mijloacelor didactice

Perioada care s-a scurs din vacanţa de vară, a fost una de acumulări în sfera mijloacelor didactice, pentru viitorul an şcolar. Au fost instalate cinci noi televizoare, în laboratoare şi cabinete. Cabinetul de ştiinţe sociale, în care am reactualizat punctul de documentare politico-ideologică, a fost dotat cu magnetofon, picup, diascol şi diaclar. S-a pus în funcţiune maşina de multiplicat a şcolii, de multă vreme rivniţă. Toate laboratoarele şi cabinetele au în momentul de faţă, aspectomat

În şcoală s-au realizat, cu ajutorul elevilor, planşe pe folie transparentă pentru folosirea retro-proiectorului (la fizică şi chimie).

Ni s-a repartizat, de către Inspectoratul şcolar al sectorului 5, un microscop tip „Învăţămînt", cu putere de mărire sporită.

Totodată, au fost revizuite alimentatoarele didactice, a fost verificată trusa de stereometrie şi instalaţiile electrice de la mesele din laboratoare.

Pregătirea şi revizuirea mijloacelor şi a materialelor didactice s-au desfăşurat simultan, fiind antrenate în această importantă acţiune toate cadrele didactice ale şcolii.

Prof. PIA MAMARA,
directoarea Şcolii generale nr. 99 din Bucureşti

Şcoală pentru... dascăli

Bogat şi divers, programul Casei corpului didactic din Piteşti cuprinde activităţi ce interesează toate cadrele didactice, această instituţie devenind o adevărată şcoală a dascălilor. Spicuim din planul ei de activitate cîteva din cele mai importante acţiuni : cursurile „Orientări noi în didactică" şi „Teorii ale învăţării" ; cursul de pregătire la limba română, matematică şi socialism ştiinţific, pentru învăţătorii înscrişi la examenele de obţinere a gradelor didactice ; organizarea de schimburi de experienţă între cadrele didactice din judeţ ; cursul de pedagogie pentru diriginţi şi pentru pedagogii din internate ; dezbateri ; mese rotunde, simpozioane pe teme de istorie, economie politică, biologie, politică internaţională ş.a.

Personalităţi de primă mărime ale şcolii şi culturii româneşti, ca : acad. Eugen Macovschi, prof. univ. dr. doc. P. Raicu, prof. univ. V. Bunescu, conf. univ. C. Păunescu ş.a. vin lunar la Piteşti şi în alte localităţi din judeţ pentru a înfăţişa dascălilor problemele cele mai actuale din domeniul pedagogiei, psihologiei, istoriei, biologiei etc.

Cu o astfel de activitate, Casa corpului didactic din Piteşti, în colaborare cu Inspectoratul şcolar judeţean, contribuie substanţial la acţiunea de modernizare a şcolii argeşene.

Prof. CONSTANTIN C. POPESCU
Piteşti

Tehnologia procesului de învățămînt

— Orșova, 8-13 august 1977 —

Organziată la Orșova, sub egida Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură și a Ministerului Educației și Învățămîntului, în perioada 8—13 august a.c., tabăra de vară „Tehnologia procesului de învățămînt" a reunit peste o sută de reprezentanți ai caselor corpului didactic din întreaga țară. Pe parcursul unei săptămîni, această întîlnire de lucru s-a desfășurat sub semnul generoasei idei desprinse din Cuvîntarea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la recenta Plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, din 28—29 iunie 1977 : „Să asigurăm ca predarea disciplinelor pentru fiecare ramură să corespundă celor mai moderne cuceriri ale științei și tehnicii, să permită formarea unor cadre cu înalt nivel de cunoștințe".

Salutat de reprezentanți ai forurilor organizatoare, acest schimb de experiență s-a bucurat de prezenta a numeroși specialiști. Participanții au audiat o gamă variată de expuneri, însoțite de exemplificări pe discipline, dezbateri, demonstrații, aplicații, o gală de filme didactice. Conf. univ. Virgiliu Radulian, rector al Institutului central de perfecționare a personalului didactic, a vorbit despre „Conceptul de tehnologia procesului de învățămînt", iar prof. Teodor Mucică, director adjunct al Oficiului central pentru mijloace de învățămînt, despre „Mijloacele de învățămînt în cincinalul revoluției științifico-tehnice". Minodora Perovici, Pompilian Gavriliță, Rodica Constantinescu, Florian Olteanu, Elisabeta Vescu (inspectori principali de specialitate, la O.C.M.I.) au prezentat legătura indisolubilă dintre metodele active și mijloacele moderne de învățămînt, experimentul de laborator în procesul de învățămînt și rolul mijloacelor audiovizuale în lărgirea orizontului de cunoaștere al elevilor. Două expuneri s-au referit la filmul didactic (concepții, orientări, metodologie de integrare în lecție) și filmoteca didactică. În final, dr. Al. Gheorghiu sef al laboratorului de mijloace de învățămînt, a conferențiat despre „Complexele multimedia în procesul de învățămînt", iar Valentina Filipescu, șef de sector la Institutul central de perfecționare a personalului didactic, despre „Tehnologia de evaluare a eficienței pedagogice a randamentului școlar".

Concluziile acestei manifestări științifice i-au relevat utilitatea, rezultînd din conținutul, tematica și modalitățile de desfășurare a programului. Ele au oferit prilejul familiarizării mai adînci a profesorilor, cu problemele specifice ale folosirii mijloacelor de învățămînt în activitatea didactică (de exemplu, modul de folosire a retro-proiectorului, prezentat în cele mai fine detalii). De asemenea, au accentuat corelația existentă între diferitele componente ale tehnologiei didactice : metode și procedee, forme de organizare, mijloace propriu-zise și metodologie de evaluare.

Propunerii ca instruirea în domeniul tehnologiei mijloacelor de învățămînt să înceapă încă de pe băncile facultății i s-a alăturat, în cadrul dezbaterilor și concluziilor, valoroasa sugestie — pentru casele corpului didactic și, deopotrivă, pentru comitetele sindicale ale învățămîntului — de a-și asuma rolul de activizatori ai cabinetelor de tehnologie a procesului de învățămînt, pînă la a le face să devină nuclee — cu caracter metodologic — de informare, îndrumare și perfecționare, pe plan local, a cadrelor didactice în acest domeniu.

Găsind soluții pentru organizarea și dotarea, prin forțe locale, a acestor cabinete — care să fie funcționale, nu simple „expoziții de aparate" — casele corpului didactic, comitetele sindicale vor avea misiunea de a atrage în conducerea acestor cabinete pe cele mai valoroase cadre didactice, în vederea generalizării experienței lor pozitive, stimulînd creativitatea lor, ca și a grupurilor de creatori de mijloace de învățămînt în vederea promovării unei tehnologii perfecționate a procesului de învățămînt.

Incluzînd în programele centrelor metodologice **activități metodice concrete**, care să fie ilustrarea ideilor novatoare existente în domeniul folosirii mijloacelor de învățămînt, profesorii, pedagogi ai specialității lor, vor putea oferi, pe această cale, **modele de activitate, pe discipline școlare**, din perspectiva abordării laturii metodice a activității didactice, care își dovedește încă o dată, și în cadrul problemelor tehnologiei didactice moderne, importanța sa fundamentală.

DOINA STERESCU

Simpozionul național al cadrelor didactice

Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură, împreună cu Ministerul Educației și Învățămîntului organizează cea de-a V-a ediție a Simpozionului național al cadrelor didactice, avînd ca perioadă de desfășurare doi ani școlari — din toamna anului 1977 pînă în primăvara anului 1979.

Simpozionul național are ca temă **„Integrarea învățămîntului cu cercetarea, producția și practica social-politică"**. Prin tematica sa, Simpozionul se adresează tuturor cadrelor didactice, din toate nivelurile și profilele de învățămînt, deschizînd ample posibilități de valorificare a experienței dobîndite la catedră în înfăptuirea politicii Partidului Comunist Romă în domeniul învățămîntului.

Simpozionul va avea o fază de sesiuni de comunicări la nivelul școlilor, în cadrul colectivelor didactice ale acestora, în perioada septembrie 1977 — iunie 1978. Va urma o fază la nivelul județelor în perioada septembrie — decembrie 1978 și o sesiune la nivel național în perioada vacanței de primăvară a anului 1979.

În numerele următoare ale revistei, pentru a veni în sprijinul participanților la lucrările din diferite faze ale Simpozionului, vom publica adnotări tematice și liste de recomandare bibliografică.

Un mediu interesant și atractiv

Activitatea laboratorului de chimie al școlii noaste a continuat, în perioada vacanței, prin aprovizionarea lui cu substanțe chimice, mai greu de procurat în cursul anului școlar, cînd numărul solicitărilor este mai mare.

În decurs de o lună, de la încheierea cursurilor, am obținut, deja, prin comenzi făcute la Întreprinderea „Didactica", toți reactivii chimici (acizi, oxizi, baze) necesari pentru demonstrațiile și experiențele de laborator, în noul an școlar.

Colective formate din membrii cercului de chimie și alți elevi, prin rotație, au contribuit la repararea materialului didactic deteriorat, la alcătuirea unor planșe noi, la prepararea substanțelor. Unele planșe depășite, ca „Instalațiile de obținere" a acidului sulfuric, a acidului clorhidric, metalurgia fierului ș.a. au fost înlăturate din laborator și înlocuite cu altele noi, corespunzătoare, între care aș menționa pe cea mai recentă, „obținerea aluminiului" (proces tehnologic).

Am efectuat, cu un grup de elevi, o vizită de documentare la Uzina de utilaj chimic „Grivița roșie", în vederea orientării lor școlare și profesionale. Ca urmare, în prima ședință de lucru din viitorul an școlar, elevii care au vizitat uzina, vor prezenta colegilor materiale vizuale (inclusiv diapozitive, pe care le lucrăm, în prezent), însoțite de explicații referitoare la cele văzute în uzină.

Laboratorul își va aștepta elevii într-o nouă formulă de organizare (concepută de noi în vacanță), care facilitează efectuarea lucrărilor frontale, în așa fel încît, în prima zi de școală, laboratorul nu se va afla în stadiul de organizare sau amenajare, ci se va înfățișa elevilor ca o lume bine organizată, pe cît de interesantă, pe atît de atractivă.

Prof. MIHAELA POPA,
Școala generală nr. 3, București

ÎN DEZBATEREA FORUMULUI NAȚIONAL AL PIONIERILOR:

Obiectivele muncii pentru noul an școlar

În prima jumătate a lunii august, a avut loc, la Pitești, cel de al VI-lea Forum Național al pionierilor, desfășurat sub deviza „SPRE COMUNISM PĂȘIM CUTEZĂTORI". Reunind 450 de reprezentanți ai celor peste două milioane de purtători ai cravatelor roșii cu tricolor din întreaga țară, forumul a prilejuit un bilanț al acțiunilor politico-educative întreprinse de consiliile și comandamentele pionierești în anul școlar 1976/1977 și, prin multiple activități politico-educative, a evidențiat sarcinile ce revin Organizației pionierilor în educarea politică, revoluționară a pionierilor și școlarilor pentru îndeplinirea hotărîrilor Congresului al XI-lea al P.C.R. și ale Congresului educației politice și al culturii socialiste, a indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu date Organizației pionierilor la ședința festivă de deschidere a lucrărilor Forumului tineretului.

Din desfășurarea întregului program al Forumului Național reiese necesitatea intensificării activității de cunoaștere și înțelegere, în forme adecvate, a politicii partidului și statului nostru, perspectivele construirii societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism. În acest cadru, adîncirea înțelegerii de către pionieri a semnificațiilor hotărîrilor Congresului al XI-lea al P.C.R., pentru viitorul luminos al țării și dezvoltarea tinerei generații, pentru formarea și creșterea ei în spiritul eticii și echității socialiste, reprezintă conținutul principal al muncii politico-educative desfășurate de Organizația pionierilor și în anul viitor școlar. În acest context, se va intensifica activitatea de educare a tuturor pionierilor în spiritul înaltelor exigențe morale și politice, ale viitorilor constructori ai comunismului, de promovare în viața și activitatea pionierească a spiritului revoluționar, a atașamentului profund față de patrie, partid și popor. Se va acorda o mai mare atenție organizării informărilor politice, dezbaterii și explicării principiilor politicii interne și externe a partidului, necesității unei angajări mai active a tuturor pionierilor în transpunerea în viață a programului partidului.

În cadrul dezbaterilor, cu titlul sugestiv „Nici muncă fără pîine, nici pîine fără muncă", s-a reliefat necesitatea ca Organizația pionierilor să acționeze și în viitor cu toate puterile sale pentru a-și spori neîntrerupt contribuția la educarea prin muncă și pentru muncă, la formarea unei atitudini înaintate față de învățătură în rîndul pionierilor și școlarilor, pentru asigurarea înfăptuirii integrale și în cele mai bune condiții a politicii partidului, în domeniul dezvoltării și perfecționării învățămîntului.

Anul școlar 1977/1978 va marca angajarea mai fermă a Organizației pionierilor în sprijinirea școlii în domeniul legării învățămîntului de practică, de producție, în ridicarea neîntreruptă a nivelului general de pregătire a elevilor. Participanții la Forum au subliniat sarcina consiliilor și comandamentelor pionierești de a sprijini în permanență școlarizarea și menținerea la cursuri a tuturor copiilor, respectarea ordinei și disciplinei, studierea și generalizarea experienței pozitive în domeniul muncii de combatere și lichidare a rămînerii în urmă la învățătură. Antrenarea pionierilor și școlarilor la numeroasele activități tehnico-aplicative în cadrul cercurilor, pe șantierele de construcții, în unitățile socialiste, cu sprijinul cadrelor didactice, al unor specialiști din industrie și agricultură, vor reprezenta și în continuare modalități deosebit de eficiente prin care organizațiile de pionieri vor contribui la educarea prin muncă și pentru muncă a copiilor. Conținutul acestor forme de activitate se va elabora în strînsă concordanță cu dezvoltarea economică actuală și de perspectivă a localităților țării.

Din dezbateri s-a desprins că un mijloc important de educare politică, patriotică, revoluționară, a pionierilor și școlarilor, l-au constituit și-l va constitui și în viitor activitatea cultural-artistică, menită să contribuie, totodată, la organizarea în mod plăcut a timpului liber, la formarea unei personalități creatoare, armonios dezvoltate. S-a reliefat necesitatea unei preocupări constante în ceea ce privește asigurarea unui conținut militant, revoluționar, tuturor manifestărilor cultural-artistice pionierești, creații artistice ale copiilor și pentru copii, promovării prin intermediul acestora a modelului și idealului de viață comunist, de a face cunoscute tradițiile progresiste ale culturii noastre, valorile artei și literaturii contemporane. Se va continua, pe linia unei prezențe active și bogate în conținut, participarea Organizației pionierilor la Festivalul Național „Cîntarea României".

Aceeași importanță au acordat participanții la Forumul Național analizării vieții interne de organizație. Ca urmare a transpunerii în viață a indicațiilor tovarășului Nicolae Ceausescu cu privire la dezvoltarea democratiei, la stimularea participării nemijlocite a pionierilor la conducerea organizației, s-a activizat și s-a dinamizat viata organizației, s-a îmbogătit continutul ei politic. Dezbaterile au evidentiat faptul ca, în continuare, să se promoveze principiul conducerii muncii colective, cultivarea răspunderii fată de sarcinile încredintate, spiritul combativ, disciplina de organizatie.

În ansamblul activitătii pionierestl se va pune un mai mare accent pe pregătirea și primirea scolarilor în organizație, pe îmbunătătirea continutului adunărilor pionieresti, pe trăirea complexă a vietii pionieresti în cadrul grupei, detasamentului, structuri de bază, unde copilul poate cu adevărat și plenar să-si formeze si să-si pună în valoare constiinta pionierească, să-si manifeste spiritul de initiativă, să fie initiatorul și organizatorul propriei activitati.

Participantii la Forumul Național, pionieri și instructori-uteciști, au propus, în cadrul dezbaterilor și al celorlalte activitati politico-educative, forme și modalitati concrete de întărire și îmbunătătire a conlucrării dintre Organizatia pionierilor și Uniunea Tineretului Comunist.

De asemenea, s-a subliniat necesitatea cresterii preocupărilor consiliilor și comandamentelor pionieresti pentru îndrumarea și sprijinirea activitătii din cadrul organizatiei „Soimii patriei", atragerii tuturor copiilor din grădinite și din clasele I la multiple actiuni politico-educative corespunzătoare vîrstei lor.

Avînd în vedere sarcinile izvorîte din Congresul educatiei politice și al culturii socialiste, pe linia dezvoltării personalitătii umane, se impune creșterea preocupărilor pentru desfășurarea la un nivel calitativ superior a tuturor manifestărilor organizate pentru pionieri și de către pionieri, astfel încît ele să ducă la valorificarea deplină a aptitudinilor și înclinatiilor, la dezvoltarea plenară a capacitătii lor creatoare.

Fundamental în realizarea acestui obiectiv este obișnuirea, încă de la această vîrstă a copiilor, cu organizarea judicioasă a timpului liber, cultivîndule inițiativa și responsabilitatea, pentru valorificarea propriilor posibilități în formarea și dezvoltarea responsabilității.

Desigur că toate acestea, pionierii le vor îndeplini cu sprijinul nemijlocit al comandantilor-instructori, militanți neobosiți pentru înfăptuirea sarcinilor trasate de partid în domeniul educatiei comuniste, revoluționare a tinerei generații.

ELENA SEBEȘAN
activist, Consiliul Național al Organizației Pionierilor

„Istoria învăţămîntului din Oltenia"

Pe linia unor îndelungate şi rodnice preocupări privind istoria învăţămîntului românesc, dar şi perfecţionarea activităţii didactice din şcoala zilelor noastre, prof. Nicolae Andrei şi Gh. Pârnuţă au realizat cel mai cuprinzător şi mai complet studiu despre învăţămîntul din Oltenia („Istoria învăţămîntului din Oltenia" vol. I, Scrisul românesc, Craiova, 1977, 516 pagini) de la primele şi îndepărtatele forme de învăţătură atestate arheologic şi pînă la participarea dascălilor de şcoală, în evenimentul revoluţionar al anului 1848.

Acest prim volum, sprijinit pe mai bine de o mie de note infrapaginale (adnotări şi surse bibliografice), izvorăşte dintr-o stăruitoare şi pasionantă muncă de cercetare — aşa cum menţionează şi autorii — prin documentele şi materialele arhivistice din Arhiva istorică centrală, din arhivele judeţelor Olteniei, diferite manuscrise elaborate de copiştii mînăstirilor oltene, mii de file îngălbenite de vreme. Este un merit al autorilor de a fi realizat nu numai imaginea dezvoltării şcolii pe dimensiunile a peste un mileniu, dar şi de a fi integrat această imagine în contextul climatului cultural al veacurilor trecute, din viaţă, prin graiul documentelor, unei impresionante galerii de figuri luminoase de înaintaşi ai şcolii româneşti.

Volumul se adresează cu precădere cadrelor didactice şi studenţilor care se pregătesc pentru muncă didactică, dar şi tuturor celor interesaţi în creşterea şcolii româneşti de-a lungul vremurilor.

„Metode de învăţămînt"

Dezbătînd conceptul de „metodă în sistemul activităţii didactice", conf. univ. dr. Ioan Cerghit defineşte de pe poziţii metodologice adecvarea metodei de predare-învăţare la cerinţele şi structura acţiunii didactice (în vol. „Metode de învăţămînt", Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1976, 194 pag.). Prin această abordare, autorul descoperă atît căile alegerii metodelor în practica didactică şi caracterul lor („ştiinţă", „tehnică" şi „artă"), cît şi limitele şi disponibilităţile acestora.

Pentru autor, metodele de învăţămînt se înscriu — pe bună dreptate — în centrul preocupărilor de perfecţionare şi modernizare a învăţămîntului în cadrul unei strategii a legării mai strînse a şcolii de practică, de producţie.

Semnalăm categoriile metodologice propuse de autor: metode de comunicare orală (expozitive, interogative, dezbateri, problematizare), metode de comunicare scrisă, metode bazate pe contactul cu realitatea şi cu substitutele realităţii (experimentale, demonstrative, modelare), metode bazate pe acţiune şi instruirea programată. O carte, aşadar, despre modernizarea metodelor de predare-învăţare, scrisă în spiritul modern şi înnoitor al învăţămîntului românesc.

„Probleme actuale de psihopedagogie şcolară"

Noua culegere de materiale metodico-ştiinţifice apărută sub redacţia prof. univ. dr. doc. Anatolie Chircev, Voicu Lăscuş şi Teodor Fodor („Probleme actuale de psihopedagogie şcolară" — culegere de materiale metodico-ştiinţifice, Cluj-Napoca, f. ed., 1976. 462 pag. sub egida Inspectoratului şcolar judeţean Cluj, Comitetului sindicatului învăţămînt din Cluj-Napoca şi Casei corpului didactic a judeţului Cluj), cuprinde nouă studii şi cercetări, nouă referate ştiinţifice cuprinzînd probleme de psihopedagogie preşcolară, şapte referate de prezentare a unor activităţi şcolare în laboratoare, cabinete şi ateliere de pregătire practică a elevilor, patru studii despre predarea disciplinelor umaniste, cinci referate privind unele modalităţi de modernizare a predării ştiinţelor naturii şi încă patru referate de îndrumare metodică privind predarea chimiei, fizicii şi matematicii.

Lucrările cuprinse în volum, elaborate de cadre didactice universitare şi din toate celelalte niveluri şi profile de învăţămînt, sînt — aşa cum apreciază prof. univ. dr. doc. A. Chircev — rod al unor intense căutări şi experienţe didactice, consemnînd o schimbare novatoare în modul de a realiza relaţiile interpersonale, de natură cognitiv-informaţională, motivaţională şi acţională, dintre profesor şi elevii săi.

Apreciem în mod deosebit continuitatea şi creşterea neîntreruptă a eforturilor pe care le depun autorii studiilor, precum şi grija forurilor mai sus-menţionate de a populariza cît mai larg rezultatele valoroase ale acestor strădanii.

„Randamentul şcolar"

Volumul — subintitulat „Metodici şi tehnici de obiectivizare a notării" (Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1976, 188 pag.) — cuprinde rezultatele unei cercetări docimologice pe care dr. Teodora Simionescu a efectuat-o în perioada 1969—1974 în unele şcoli generale şi licee din oraşul Galaţi. După o analiză critică a sistemului de notare folosit în şcoala noastră (cu aprecieri asupra atitudinii şi reacţiei profesorilor şi elevilor faţă de notă, asupra contribuţiei notei la ierarhizarea grupului şcolar ş.a.), autoarea dezbate unele tendinţe de modernizare a tehnicilor şi metodelor de apreciere şi de notare a elevilor, experimentînd, în acest cadru, cîteva teste docimologice atît la mai multe discipline şcolare cît şi la diferite nivele de învăţămînt.

Cuprinzînd testele şi alte instrumente experimentate, volumul constituie o bogată sursă de informare în preocupările docimologice moderne şi, totodată, de orientare în cercetarea docimologică.

Pregătiri pentru noul an şcolar — animaţie la librăria „Mihai Eminescu" din Bucureşti

„Tradiţiile revoluţionare ale Organizaţiei pionierilor"

Editat sub egida Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor, volumul elaborat de dr. Mircea Ştefan înfăţişează — în perspectiva secolului care a trecut de la naşterea organizaţiei „Micii dorobanţi" şi pînă la educaţia revoluţionară pionierească a zilelor noastre — atît organizaţiile, formaţiunile şi acţiunile revoluţionare ale copiilor, cît şi cadrul social-istoric în care s-au afirmat organizaţiile şi formaţiunile respective.

Volumul (apărut în Editura politică, Bucureşti, 1977, 280 pag.) este realizat pe baza unei atente investigări a unui mare număr de surse documentare şi reprezintă o autentică deschidere a cărţii trecutului pentru a ne îndrepta mai puternici spre viitor.

Autorul — aşa cum şi menţionează — a preluat cu dragoste şi respect, firul vechilor tradiţii pionereşti, însufleţit de convingerea că a continua şi a depăşi trecutul este cel mai bun mijloc de a-l cinsti.

Lucrarea, valoroasă prin tematica ei şi prin nivelul la care a fost realizată constituie o lectură utilă pentru cadrele didactice şi pentru membrii comandamentelor pioniereşti, putînd fi larg folosită în munca educativă a pionierilor.

„Sociologia educaţiei şi învăţămîntului"

Antologia de texte contemporane de peste hotare — alcătuită de Fred Mahler, care a elaborat şi un important studiu introductiv despre „Educaţia şi învăţămîntul în focarul sociologiei" — reuneşte studii, referate, articole şi fragmente din alte lucrări ştiinţifice care relevă atît dimensiunile bogate ale abordării sociologice a educaţiei şi învăţămîntului, cît şi performanţa remarcabilă a autorului antologiei şi a Editurii didactice şi pedagogice de a oferi cititorului unele dintre cele mai reprezentative texte contemporane pentru cercetarea educaţiei ca fenomen social şi a şcolii ca societate dată.

Consemnînd că lucrarea este structurată pe patru teme de bază („Sociologia educaţiei şi învăţămîntului; obiect şi interferenţă"; „Sociologia învăţămîntului şi structura sistemului şcolar"; „Sociologia învăţămîntului şi funcţiile sistemului şcolar"; „Sociologia educaţiei şi alternativele şcolii viitoare") vom stărui asupra celui de-al doilea grup tematic în care sînt abordate din perspectiva acestei sociologii de ramură „Profesorul", „Clasa", „Elevul", „Relaţia educator-educat", „Şcoala şi mediul social" şi „Sistemul de învăţămînt şi societate" — toate în măsură să suscite viu interesul cadrelor didactice şi al tuturor celor preocupaţi de aspectele sociologice ale educaţiei şi şcolii.

„Sociologia contemporană"

Subintitulată „Teorii şi curente", prodigioasa cercetare bibliografică realizată de Biblioteca centrală universitară din Bucureşti şi editată prin multiplicare într-un amplu volum de circa 500 de pagini, lucrarea beneficiază de un cuvînt introductiv despre „Utilitatea şi utilizarea textelor sociologice" de prof. univ. dr. docent Constantin Nicuţă şi de o prezentare intitulată „O sociologie a sociologiei contemporane" de conf. univ. dr. Gitta Tulea.

Referatele — alcătuite pentru 106 volume de sociologie contemporană din mai multe ţări ale lumii — reuşesc să evidenţieze teorii şi orientări sociologice dintre cele mai recente, aspecte fundamentale şi metodologice ale gîndirii sociologice din diferite ţări, sociologii de ramură şi alte teme de mare actualitate: în volum a fost inclusă o „Bibliografie suplimentară" cuprinzînd 488 de titluri (cărţi şi articole din literatura românească de specialitate, dar şi de peste hotare), precum şi o listă a periodicelor consultate.

Volumul „Sociologia contemporană" constituie nu numai un ghid de lectură, ci şi un studiu util pentru cercetarea sociologică concretă a mediului educativ şcolar.

Editor: Casa corpului didactic

Casele corpului didactic desfăşoară în întreaga ţară o rodnică activitate publicistică, editînd, pe lîngă buletinele curente, diverse volume tematice, culegeri şi broşuri destinate informării şi perfecţionării cadrelor didactice. Au dobîndit, astfel în ultima vreme, un binemeritat prestigiu, ca urmare a activităţii publicistice, case ale corpului didactic ca cele din judeţele Hunedoara (apreciabile rîvna susţinută şi entuziasmul profesorului Alec Şerbănescu), Sălaj, Suceava, Vîlcea ş.a.

De curînd, ne-a sosit la redacţie un substanţial volum editat de Inspectoratul şcolar al judeţului Alba — Casa corpului didactic, sub titlul: „Dezvoltarea creativităţii şi formarea spiritului ştiinţific, tehnic aplicativ la elevi". Volumul se bucură de un „Cuvînt înainte" semnat de prof. George Homoştean, prim secretar al Comitetului judeţean Alba al P.C.R., preşedintele Comitetului executiv al Consiliului popular judeţean.

Inspectorul şcolar general, prof. Titu Bogdan, descrie, într-un articol, principalele „Forme ale activităţii tehnico-productive în judeţul Alba". Cele patru compartimente ale volumului (Învăţămînt preşcolar; Învăţămînt primar; Discipline umaniste; Discipline realiste şi cultură tehnică) totalizează patruzeci de articole cu caracter preponderent practic, în care se relatează experienţe interesante şi modalităţi proprii de lucru la catedră, se fac propuneri concrete de utilizare a metodelor moderne de predare.

Casa corpului didactic a judeţului Dîmboviţa (director prof. Nicolae Oprea) a editat, recent, două publicaţii: „Din viaţa şcolii dîmboviţene" şi „Coloane în timp". Prima publicaţie are un conţinut variat, alcătuit din articole pe teme de educaţie, legislaţie şcolară, orientare şcolară şi profesională, din relatări ale unor rezultate, opinii, puncte de vedere, investigaţii în istoria învăţămîntului din judeţ.

„Coloane în timp" este o interesantă culegere de proză şi versuri patriotice ale profesorilor şi elevilor din judeţ.

„Revista de pedagogie" — nr. 8 (august), 1977

Semnalăm din sumar articolele: „Solicitare şi angajare în dialogul educaţional" de Dumitru Salade, „Şcoala românească şi războiul pentru independenţă" de Ştefan Bârsănescu, precum şi articolele privind lecţia de ştiinţe sociale, lecţiile de ecologie ş.a.

În revistă mai sînt prezentate rubricile: Învăţămîntul în clasele I—IV; Puncte de vedere; Profiluri; Fişier pentru dicţionar pedagogic; Cărţi-idei.

Un număr deos şi variat ca tematică, de mare utilitate cadrelor didactice acum, în preajma deschiderii noului an şcolar.

„Forum" — nr. 7 (iulie), 1977

Revista se deschide cu editorialul „Anul universitar 1976/1977 — o etapă importantă în aplicarea politicii partidului privind integrarea învăţămîntului cu cercetarea şi producţia" de Gheorghe Tache, adjunct al ministrului educaţiei şi învăţămîntului. În cuprinsul numărului sînt inserate articole de specialitate, dezbateri — la care participă specialişti din mai multe centre universitare din ţară — medalioane, cronici şi recenzii, grupate la rubricile: Orizonturi turistice; Opinii; Idei în acţiune; Miscelanee; Retrospective; Cărţi şi idei ş.a.

Pagină realizată de RODICA GÂRLEANU cercetător ştiinţific

SESIUNEA NAȚIONALĂ DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR

Recent, o nouă acțiune de prestigiu — **Sesiunea științifică de comunicări de etnografie și folclor** — care a avut loc la Constanța timp de o săptămînă, în contextul celei de-a VIII-a ediții a Serbărilor Mării din cadrul Festivalului național „Cîntarea României", s-a înscris cu rezultate remarcabile în rîndul manifestărilor științifico-culturale cu caracter educativ ale școlarilor și pionierilor, ea constituind de fapt o veritabilă premieră în viața și activitatea pionierilor și școlarilor din țara noastră. Sesiunea de comunicări la care ne referim este **prima** acțiune de acest fel la scară națională și a fost organizată de Ministerul Educației și Învățămîntului, Comitetul Central al U.T.C. și Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

Sesiunea de comunicări a fost însoțită de o altă acțiune, de asemenea, în premieră pentru elevi și școlari — **Expoziția de artă populară**, deschisă în sălile primitoare ale Secției de etnografie a Muzeului județean, alcătuită din obiecte de artă populară și artizanat confecționate de elevi din aproape toate județele țării, precum și din piese etnografice de tradiție locală adunate de către elevi, anume pentru această expoziție. Remarcăm cu îndreptățită satisfacție și faptul că tot pentru prima oară a fost organizată în cadrul unei asemenea expoziții și o întîlnire a școlarilor și pionierilor cu doi renumiți creatori populari contemporani — cu binecunoscuta țesătoare și cusătoare Maria Spiridon din comuna Avrig, județul Sibiu, și cu talentatul făuritor de broderii pe piele, Constantin Bănacu, din comuna Bărbătești, județul Vîlcea ; acești creatori populari le-au povestit copiilor din trecutul meșteșugului pe care îl practică, demonstrîndu-le și ce rezultate deosebite se pot obține de către copiii care învață la clasele de artă populară pe care acești creatori le-au condus sau le conduc în satele lor de baștină și arătîndu-le celor prezenți cum pot învăța copiii să prețuiască frumosul și autenticul în arta și creația populară contemporană.

Se cuvine să amintim în rîndul acestor premiere și schimbul de experiență realizat în cadrul Sesiunii științifice între cele două echipaje „Cutezătorii" a două școli generale — una din satul Boroteşti, județul Iași, și a doua din comuna Chendrea, județul Sălaj ; prin acest schimb de experiență s-a dat posibilitatea școlarilor **din întreaga țară** prezenți la sesiune să cunoască modul în care au lucrat aceste echipaje, felul în care au efectuat cercetarea zonelor străbătute și au obținut rezultatele care le-au adus trofeul „Miorița" ce se acordă pentru domeniul etnografiei și folclorului.

Sesiunea științifică a prilejuit, de asemenea, o întîlnire la nivel republican a școlarilor și pionierilor cu reputați specialiști în domeniul etnografiei și folclorului : prof. dr. doc. Augustin Z. N. Pop care le-a vorbit despre simboluri în folclorul românesc, prof. dr. R. Vulcănescu, despre simboluri în etnografie și artă populară, dr. Ion Meițoiu, membru al Uniunii scriitorilor, despre copiii și folclorul, Vasile Savonea, membru al Uniunii artiștilor plastici, despre valori contemporane de artă populară.

Această primă întîlnire a școlarilor și pionierilor din toate județele țării pentru a-și prezenta roadele muncii în cercetarea culturii populare a constituit, după opinia mea, un admirabil prilej de îmbogățire a informației proprii a fiecărui participant, de cunoaștere a problematicii și preocupărilor de etnografie și folclor la scară națională, de cunoaștere a metodelor și procedeelor aplicate în cercetare, firește cu laturile pozitive și negative ale acestora, în ultimă instanță un admirabil prilej de învățăminte. Sînt bucuros să pot afirma că pe parcursul acestei Sesiuni științifice au fost multe momentele în care s-a realizat un adevărat dialog pe marginea temelor expuse în comunicări, referate sau filme prezentate, că dezbaterile au fost vii, că ele s-ar fi purtat cu și mai multă amploare dacă s-ar fi putut dispune de mai mult timp. Am convingerea că în fața celor prezenți a fost ridicată o largă gamă de probleme asupra căreia vor medita și după reîntoarcerea acasă atît școlarii cît și profesorii care i-au însoțit.

Bilanțul Sesiunii științifice se dovedește a fi deosebit de rodnic : au fost expuse în total 135 de comunicări și referate din care 80 de către elevii de liceu. Din aceste 80 de comunicări și referate 48 au fost distinse de către juriu cu premii și mențiuni. Din cele 55 de referate ale pionierilor un mare număr au primit, de asemenea, premii și mențiuni. Un Premiu special a fost acordat Casei pionierilor din Focșani, județul Vrancea, pentru nivelul și calitatea filmului prezentat. Juriul a acordat, de asemenea, premii pentru autenticitate și tradiție, pentru creație contemporană pieselor din Expoziția de artă populară, numărul lor ridicîndu-se la 55.

Tematica și nivelul comunicărilor prezentate de școlari și pionieri au demonstrat interesul mare pe care tinerii din școli îl manifestă pentru valorile de civilizație și cultura populară românească, precum și pasiunea în descoperirea și descifrarea acestor valori. Sesiunea științifică a dovedit, de asemenea, că acolo unde există o îndrumare permanentă și competentă din partea cadrelor didactice elevii reușesc să obțină rezultate de-a dreptul remarcabile. Ne-au reținut atenția mai multe comunicări și referate axate pe variate teme de etnografie sau folclor — de la legende istorice, obiceiuri de nuntă, obiceiuri calendaristice, obiceiuri sociale, sau folclor literar la teme de etnobotanică, obiceiuri agrare, arhitectură populară, interior popular tradițional, creație contemporană în domeniul meșteșugurilor artistice, cum ar fi prelucrarea lemnului de pildă, sau teme privind ocupații tradiționale ale poporului nostru, cum sînt agricultura sau creșterea animalelor. Au fost unele comunicări în care autorii au încercat să dea o interpretare mai amplă fenomenelor luate în discuție, folosindu-se și de o bibliografie corespunzătoare. Desigur că în această privință mai sînt multe de făcut, dar începutul este foarte promițător și rămîne ca la sesiunea viitoare să nădăjduim a asculta un număr mult mai mare de comunicări în care încercările de interpretare a faptelor și fenomenelor expuse să prevaleze în mare măsură simpla descriere.

Apreciind această Sesiune științifică în ansamblul ei, se poate afirma că ea constituie un început deosebit de promițător, că se impune, prin rezultatele primei ediții, ca o acțiune ce se cere continuată cu regularitate an de an, iar rezultatele cele mai semnificative se cer a fi publicate. Un prim volum s-ar putea realiza din comunicările și referatele prezentate la această Sesiune de la Constanța. Este evident că se cere intensificată încă de pe acum munca de pregătire pentru ediția din anul următor acordîndu-se multă atenție atît alegerii temelor de studiu, cît și metodei de investigare și elaborare a comunicărilor. Se impune în mod evident lărgirea sferei tematice a preocupărilor, aceasta lărgindu-se mai ales prin cuprinderea unor teme de cultură materială, precum și a unor teme privind desfășurarea fenomenului etnografic contemporan. Credem că o atentă îndrumare încă de pe acum din partea profesorilor este nu numai necesară, ci se impune atît în școlile și liceele unde s-au obținut rezultate bune la această sesiune, cît și la cele care doresc și intenționează să participe la cea de-a doua ediție a acestei acțiuni.

Prof. dr. ION VLĂDUȚIU

Activități metodice pentru directori

Inspectoratul școlar județean Mureș a elaborat un sistem de acțiuni menite să conducă la îmbunătățirea stilului de muncă al conducerilor de școli, să imprime un caracter științific activității de conducere. Luîndu-se în considerare realitățile concrete ale învățămîntului din județ, pe baza analizei eficienței diferitelor acțiuni de perfecționare organizate anterior, s-a conceput sistemul de perfecționare a directorilor de școli. Acesta a cuprins acțiuni în cadrul cercurilor pedagogice, dezbateri, schimburi de experiență, expuneri etc.

În anul școlar 1976/1977 s-au stabilit ca teme de dezbatere pentru cercurile pedagogice ale directorilor : sarcinile colectivului de conducere în planificarea, organizarea, îndrumarea și controlul activității din școală (pentru directorii de licee) ; evaluarea rezultatelor activității școlare și urmărirea integrării socio-profesionale a tineretului școlar — criteriu fundamental de apreciere a muncii cadrelor didactice (pentru directori de școli generale) ; stilul și metodele de muncă ale colectivului de conducere a școlii pentru înfăptuirea sarcinilor ce revin învățămîntului din documentele de partid și de stat, pentru coordonarea unitară a activității de învățămînt din școală și la nivelul comunei ; aplicarea celor mai importante acte de legislație școlară în unitățile de învățămînt.

Activitățile s-au desfășurat pe centre metodice, delimitate pe zone teritoriale, diferențiate după tipuri de școli (școală generală, liceu). Această organizare a permis antrenarea eficientă (în condiții de participare a cel mult 25 de directori la un centru) a tuturor directorilor la dezbaterea problemelor, precum și o localizare a problematicii cercurilor cu accentul pe problemele specifice sectorului sau tipului de școală reprezentat.

Pentru a asigura o eficiență sporită activității, în prealabil, inspectoratul școlar a indicat tematica cercului împreună cu o notă bibliografică selectivă pe baza cărora fiecare director a avut posibilitatea să se pregătească temeinic pentru dezbateri, să-și formuleze problemele propuse pentru a fi clarificate. Au fost desemnate din timp colective de directori care au avut sarcina de a elabora referate și coreferate axate pe abordarea problematicii cuprinse în temă. Prin inspectorii școlari, s-a păstrat o legătură permanentă cu aceste colective, realizîndu-se astfel o orientare unitară în conținut și structură a materialelor elaborate, fără a împiedica spiritul de inițiativă și experiența proprie din fiecare școală. La ședințele cercului pedagogic au participat conducerea inspectoratului și inspectori școlari.

Materialele au fost bine concepute, documentate, și au prezentat realitățile concrete ale școlilor, experiența nemijlocită a colectivelor de cadre didactice și elevi.

Dezbaterile au fost orientate spre abordarea unor aspecte practice ale muncii colectivelor de conducere ale școlilor pentru îmbunătățirea stilului și metodelor de conducere, pentru cunoașterea și aplicarea întocmai a prevederilor legislației școlare actuale, ca și pentru exercitarea competentă și autoritară a unor atribuții esențiale ale conducerii științifice. În cadrul dezbaterilor s-a discutat despre planificarea activității școlare în toate compartimentele ei, îndrumarea și controlul muncii colectivului didactic, evaluarea progresului școlar realizat de elevi și aprecierea activității cadrelor didactice în funcție de rezultatele concrete obținute în procesul instructiv-educativ, în activitatea social-obștească.

La fiecare din temele puse în dezbatere s-au purtat ample discuții, s-a realizat un util schimb de experiență, toate acestea în lumina celor mai noi orientări privind dezvoltarea învățămîntului, potrivit hotărîrilor de partid și de stat. Schimbul de experiență a cuprins și asistențe la ore, în vederea evidențierii elementelor din tematică și a modului concret în care directorii de școli analizează, apreciază și îndrumă activitatea la lecții a cadrelor didactice, precum și vizitarea școlii și urmărirea felului în care se realizează propaganda vizuală, amenajarea atelierelor, laboratoarelor, cabinetelor și sălilor de clasă, activitatea în cadrul cercurilor de elevi, probleme legate de gospodărirea școlii.

Cercurile au fost programate prin rotație în școli diferite — atît la orașe cît și în comune — aceasta constituind pentru ele un stimulent în mai buna organizare a muncii, în autogospodărirea lor.

Concluziile desprinse în urma discuțiilor au fost transmise ca sarcini tuturor unităților școlare, pentru îmbunătățirea activității consiliilor de conducere ale școlilor, și folosirea unor metode moderne, eficiente, în vederea obținerii unor rezultate superioare în toate domeniile activității școlare.

Apreciem că schimbul de experiență sub această formă are o deosebită eficiență și de aceea ne propunem să continuăm în anul școlar viitor și să perfecționăm astfel de activități metodice cu participarea directorilor de școli.

Prof. ȘTEFAN BENȚA
Inspector școlar general adjunct al Inspectoratului școlar județean Mureș

Definitivatul — legat de activitatea la catedră

Cu privire la pregătirea candidaților profesori de limba și literatura română din municipiul București, care s-au prezentat la examenul de definitivare în învățămînt în această sesiune aș remarca, mai întîi, o mai atentă pregătire de specialitate a profesorilor de categoria a II-a. Explicația, cred, este aceea că aceștia predau efectiv la catedră, pe cînd cei mai mulți dintre cei de categoria I nu-și desfășoară activitatea în specialitate, respectiv, suplinesc posturi de învățători sau de educatoare. Încă se mai reproduc formule și citate din manualele de liceu de către mulți dintre candidații prezenți. Asta nu înseamnă, desigur, că nu s-au prezentat și profesori bine pregătiți, oameni care au dovedit prin răspunsurile date că citesc presa literară, se informează în specialitate, au un limbaj adecvat.

Evident, definitivarea în învățămînt ar trebui să fie mai întîi legată de predarea limbii și literaturii române în școala de cultură generală și liceu, în așa fel încît să marcheze un moment în perfecționarea profesorului, poate cel mai important, în care cunoștințele acumulate în facultate să fuzioneze cu experiența la catedră. Este necesar ca examenul de definitivare, ca și cele de grade didactice să înceapă încă de la inspecția specială, care nu trebuie să se facă sumar într-o zi, ci să fie mai riguroasă, permițînd, astfel, o primă selecție. După părerea mea, în locul lucrărilor scrise ar fi utile niște teste, iar la oral se impune, de asemenea, regîndită întreaga desfășurare a examenului, în așa fel încît un loc deosebit să-l ocupe în verificare cunoștințele profesorilor referitoare la metodica predării limbii și literaturii române.

De asemenea, pentru unitatea aprecierii (cu toate greutățile organizării) ar fi necesar ca examenul să fie susținut în cel mult două centre, iar ca profesori examinatori să fie invitați cei mai buni specialiști.

Programele, bibliografiile se cer permanent revizuite și aduse la zi, selectîndu-se cele mai valoroase lucrări ale literaturii noastre și incluzînd îndrumări și orientări pentru pregătirea candidaților și nu prezentîndu-se ca simple inventare de titluri, așa cum sînt în prezent.

Lector univ. dr. OCTAV PĂUN
președintele Comisiei nr. 17 din București de definitivare în învățămînt la limba și literatura română

Informația la zi — latură esențială a perfecționării

Am făcut parte pentru prima dată dintr-o comisie de examen pentru definitivarea în învățămînt a profesorilor de fizică și mărturisesc că această participare a fost o instruire plăcută și o experiență folositoare. Ca o primă remarcă cu privire la pregătirea profesorilor de fizică aș sublinia realismul cu care aceștia privesc activitățile practice, dorința lor și efortul de a căuta soluții pentru participarea la procesul de integrare în activitatea direct productivă.

Apreciez în general pregătirea candidaților cu calificativul de bună și nu foarte bună, deoarece cei mai mulți dintre aceștia au dovedit că sînt deficitari la capitolul noutăților în specialitate. Pentru profesorul de fizică, pus în situația să se confrunte permanent cu o generație de elevi inteligenți și curioși, receptivi la tot ce înseamnă tehnică, noutate științifică, dornici să li se explice în școală tot ce află pe alte căi, informația la zi este un lucru indispensabil, altfel riscă să fie pus în situații neplăcute și nedorite, mînîndu-și prestigiul în fața clasei. Se observă lipsa informației de cînd candidații au terminat facultatea și pînă în prezent. În acest sens, publicațiile de specialitate (revistele Societăților științifice ale cadrelor didactice, lucrările apărute în Editura didactică și pedagogică) ar putea veni în ajutorul profesorilor cu mai multe informații în ceea ce privește noul în specialitate.

Desigur, nu toți profesorii își desfășoară activitatea în școli cu laboratoare de fizică bine puse la punct. Se observă, în această direcție, preocuparea lor de a căuta soluții, iar experiența multora dintre ei poate avea, fără rezerve, valoare de cercetare, dovedind preocupare pentru autoperfecționare continuă, pentru aplicarea creatoare a directivelor de partid, pentru sporirea aportului fizicii la integrarea elevului într-o activitate socială utilă, productivă.

În altă ordine de idei, vreau să critic modul cum au fost alese subiectele la lucrarea scrisă pentru profesorii de categoria I. Subiectele ar trebui să fie selectate în așa fel, încît tratarea lor să permită examinatorului să-și formeze o imagine de ansamblu asupra orientării generale a profesorului, atît în ceea ce privește cunoștințele de specialitate, cît și plusul de experiență de la catedră a candidatului și nu să fie probleme mărunte, de amănunt. Recomand, în acest sens, alegerea unor subiecte adecvate cu privire la orientarea în fizica modernă, în problemele ei de perspectivă, a căror dezvoltare să dovedească în ce măsură candidatul este la curent cu transformările din acest domeniu.

Prof. univ. dr. CĂLIN BEȘLIU
presedintele Comisiei nr. 45 din București de definitivare în învățămînt la fizică

Caracterul aplicativ al perfecționării

În comisiile pentru examenele de definitivare în învățămînt, pentru profesorii de limbă și literatură franceză și pentru profesorii de matematică prezenți la Filiala I.C.P.P.D. din Craiova, am avut prilejul să apreciez preocupările profesorilor respectivi pentru o informare cît mai completă atît din punct de vedere teoretic, cît și practic-aplicativ. Am apreciat în mod deosebit faptul că majoritatea candidaților la acest examen au abordat de pe poziții creatoare și aplicativă teoriile și principiile psiho și socio-pedagogice, evidențiind cu claritate semnificațiile fenomenelor și proceselor educative ce au loc în prezent în școala noastră socialistă.

În același timp, însă, am reținut și faptul că unii dintre candidați nu stăpînesc îndeajuns unele noțiuni de psihologie (cum sînt de pildă, temperament, caracter, stări afective ș.a.), fapt care le creează dificultăți atît în tratarea unor probleme de pedagogie, cît și în explicarea unor fenomene educative.

Aș sugera ca, pentru viitor, să se extindă în cadrul formelor de perfecționare, cît și în cadrul muncii de autoperfecționare, studiul lucrărilor de pedagogie modernă care apar (atît lucrări originale, cît și traducerile cum sînt cele din colecția „Pedagogia secolului XX"), precum și lectura continuă a publicațiilor de specialitate.

Sînt convinsă că această modalitate de perfecționare profesională a cadrelor didactice corespunde însușirii aplicative a cunoștințelor de pedagogie și spiritului în care se desfășoară în țara noastră perfecționarea personalului didactic.

Lector univ. dr.
TEODORA SIMIONESCU
Universitatea din Galați

Coordonatele perfecționării cadrelor didactice

(Urmare din pag. 1)

pectelor funcționale a activității sale, a efectelor reale ale acțiunii de învățămînt, urmărind punerea în valoare a tuturor resurselor intelectuale, morale și afective, didactice și de cercetare ale personalului didactic.

Prin realizarea unor astfel de obiective, perfecționarea va aduce contribuții nemijlocite la ridicarea calității și eficienței procesului instructiv-educativ. Firește, la baza întregii acțiuni de îmbunătățire și perfecționare a pregătirii și formării cadrelor didactice, vor sta obiectivele și orientările cuprinse în Programul Partidului Comunist Român privind edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră, obiectivele prevăzute în Plenara C.C. al P.C.R. din iunie 1973 și iunie 1977, în documentele Congresului educației politice și al culturii socialiste, precum și a altor documente de partid care fac referiri importante cu privire la orientarea învățămîntului în noua sa etapă de dezvoltare.

Avem în vedere în acest sens preocupări cum sînt perfecționarea programelor de perfecționare, grade didactice și definitivare în învățămînt, punînd accent pe ideile mai noi preconizate în documentele de partid, cum ar fi : pregătirea temeinică pentru muncă și viață a tinerei generații ; formarea și educarea acesteia în spiritul patriotismului revoluționar și al atașamentului profund față de patrie, partid și popor ; formarea tineretului în spiritul eticii și echității socialiste ; însușirea principiilor și valorilor politice, morale și spirituale ale societății noastre ș.a.

Care apreciați că sînt principalele aspecte ale conținutului ce se cere în prezent pentru perfecționarea cadrelor didactice și — mai ales — cum apreciați însușirea acestui nou conținut în spirit practic, aplicativ ?

Prin promovarea mai accentuată a spiritului științific, transformînd procesul didactic însuși într-o variantă a investigației științifice, iar pe elev în subiect activ al propriei sale formări, înarmînd pentru aceasta cadrele didactice cu competență privind îndrumarea elevilor pe bazele cuceririlor psihologiei și pedagogiei moderne ale învățării și ale educației.

Este de mare importanță ca prin perfecționare să obținem înarmarea cadrelor didactice cu cunoștințe și priceperi privind crearea unor motivații intrinseci ale învățării, cultivarea la elevi a unor atitudini înaintate față de muncă, cultură și viață în societatea noastră socialistă, pentru menținerea și dezvoltarea entuziasmului față de știință, față de tehnică și cultură, a spiritului de răspundere, perseverență și tenacitate în gîndire și acțiune; cu alte cuvinte, să cultivăm comportamentul social socialist la tinerele generații, comportament care nu poate fi cultivat decît prin modelarea comportamentului cadrului didactic însuși, ca model de conduită socialistă, de activitate și gîndire revoluționară.

Sînt necesare accentuarea caracterului aplicativ, formativ și creativ al activității de perfecționare prin introducerea noilor metodologii de integrare a învățămîntului cu cercetarea și producția; cunoașterea fundamentului teoretic și a aspectelor practice ale utilizării metodelor active euristice de problematizare complexă în învățare ; stimularea inițiativei, inventivității și spiritului novator atît în rîndurile cadrelor didactice cît și ale elevilor, organizarea învățămîntului în laboratoare, cabinete etc. Pentru aceasta sînt necesare individualizarea procesului de perfecționare a personalului didactic, adaptarea acestui proces la particularitățile contextelor școlare concrete, ale personalității cadrelor didactice, înarmarea acestora cu priceperi de elaborare a unor strategii pedagogice diferențiate de definire și precizare a obiectivelor imediate și pe termen lung ale activității lor instructiv-educative, de alegere și discernere a celor mai potrivite mijloace, tehnici și căi de acțiune, adaptate situațiilor în care activează, statornicirea unui stil de muncă eficient și rodnic în rîndurile tuturor educatoarelor, învățătorilor și profesorilor.

În mod practic, cum apreciați că se vor putea desfășura acțiunile de perfecționare a personalului didactic spre a obține rezultate la nivelul obiectivelor pe care le propuneți ?

În cadrul acțiunii de perfecționare se va pune un accent deosebit pe adîncirea aspectelor formative ale pregătirii și perfecționării cadrelor didactice. De asemenea, pe deplasarea centrului de greutate spre școală, spre realizarea perfecționării la locul de muncă a cadrelor didactice, în condițiile concrete ale activității lor, potrivit cu nevoile reale ale muncii în școala în care activează cadrele ce participă la acțiunea de perfecționare.

Firește, se va pune, în același timp, un accent doesebit pe integrarea fiecărui educator în echipa didactică, pe înțelegerea sensului muncii comune, a cerințelor și modalităților înfăptuirii caracterului unitar și convergent al acțiunii instructiv-educative.

Întreaga activitate va avea ca obiectiv pirmordial de a îndruma cadrele didactice să știe să conceapă modalități de acțiune și cooperare eficientă, să-și diversifice mijloacele, să înțeleagă faptul că actul pedagogic reprezintă o multitudine de ipostaze și modalități de realizare a obiectivelor, să știe să aleagă — în cunoștință de cauză — cele mai potrivite metode și mijloace pentru realizarea scopurilor urmărite în funcție de posibilități, de scopuri, de personalitatea însăși a cadrelor didactice respective.

Pentru realizarea acestui program de măsuri ne gîndim să diversificăm însesi programele de perfecționare în funcție de tipurile de școli în care funcționează cadrele didactice, de vechimea în învățămînt a acestora și de alte situații care diferențiază cadrele ce participă la cursurile de pregătire și perfecționare, dînd un caracter modular cursurilor în cadrul acțiunii de perfecționare a cadrelor didactice, asigurînd o adaptare mai concretă a conținutului și programelor de perfecționare la situațiile în care își desfășoară activitatea cadrele didactice.

În prezent au fost elaborate programe pentru acțiunile de reprofilare a cadrelor didactice care trec cu predarea, spre exemplu, de la învățămîntul liceal, în învățămîntul primar-gimnazial sau de la o disciplină la alta înrudită, ca urmare a reorganizării învățămîntului liceal. Actualele programe pentru examenele de definitivare și grade didactice sînt valabile și pentru perioada septembrie 1977 — august 1978.

Această idee de integrare a perfecționării în contextul social-profesional va aduce după sine și o perfecționare organizatorică a actualului sistem de perfecționare ?

Da. Ne gîndim la o organizare mai largă a sistemului de perfecționare, prin diversificarea diferitelor tipuri și cursuri de pregătire și perfecționare. Pe de altă parte, dorim apropierea acțiunii de perfecționare de locul de muncă al cadrelor didactice și o conștientizare a implicării cadrelor didactice în rezolvarea problemelor școlilor în care activează și creșterea caracterului aplicativ al acțiunii de perfecționare. Fără a ignora cerințele de a-și lărgi și ridica nivelul de cultură generală și pregătire filozofică, politică-ideologică și psihopedagogică a candidaților, perfecționarea trebuie, în mai mare măsură decît pînă acum, să le înarmeze cu tehnici precise de muncă, cu un evantai cît mai larg de metodologii și tehnici, strategii de educație din care elevul să poată să-și găsească metodele lui proprii și cele mai potrivite personalității și posibilităților sale. Esențial este ca sistemul de perfecționare să stimuleze creșterea calitativă a pregătirii cadrelor didactice, ridicarea lor la nivelul sarcinilor trasate școlii românești de partidul nostru.

Muncă patriotică a elevilor din Timișoara pentru înfrumusețarea orașului și amenajarea parcurilor de agrement

PERFECŢIONAREA

Aproape 600 de profesori — de engleză, franceză, germană şi rusă — din şcolile noastre au beneficiat, în cadrul celei de a 16-a ediţii a cursurilor centrale de perfecţionare, ce s-a desfăşurat la Braşov, de sprijinul autorizat al unor specialişti din ţară şi de peste hotare. Obiectivele urmărite prin organizarea acestor cursuri de către I.C.P.P.D. au fost dintre cele mai utile îmbunătăţirii muncii la catedră a profesorilor de limbi străine : îmbogăţirea şi aprofundarea cunoştinţelor de limbă, cu deosebită atenţie pentru forma ei contemporană, însuşirea cunoştinţelor de metodologie în lumina ultimelor cercetări, folosirea sistematică şi eficientă a mijloacelor tehnice audio-vizuale şi asimilarea unor noi asemenea unelte ale activităţii didactice, ridicarea nivelului ştiinţific-educativ al procesului de învăţămînt. „Aceste obiective — ne-a declarat **prof. univ. Constantin Drăgulescu**, responsabilul organizatoric al cursurilor — au fost înfăptuite atît de către lectorii străini, prin conferinţe pe teme de metodologie modernă, literatură, cultură şi, în general, civilizaţia ţărilor respective, prin lucrări practice de perfecţionare în însuşirea limbii străine — cît şi de către lectorii români, care au organizat dezbateri asupra problemelor de metodică a specialităţii şi au valorificat, adaptînd la condiţiile predării în şcoala noastră, informaţiile furnizate de lectorii străini. La activităţile ce au fost cuprinse în programul obligatoriu s-au adăugat acţiunile facultative, ca filme, prezentarea unor cărţi de actualitate, vizite, excursii în colectiv — care au oferit numeroase prilejuri de dezbatere a problemelor specialităţii şi au contribuit la dezvoltarea vorbirii, la îmbogăţirea cunoştinţelor despre viaţa şi munca popoarelor respective".

Folosindu-ne de prezenţa la aceste cursuri a celor peste 30 de specialişti din Anglia, Franţa, R.D. Germană, R.F. Germania, S.U.A. şi U.R.S.S. — cunoscuţi pentru experienţa lor acumulată la catedră pe trepte superioare de învăţămînt, pentru munca desfăşurată în alte ţări în cadrul unor acţiuni similare de perfecţionare — ne-am adresat unora dintre oaspeţi cu următoarele întrebări :

1. Din contactul cu profesorii români prezenţi la sesiunea 1977 sau la alte sesiuni ale cursurilor noastre de perfecţionare, din informaţia dv. asupra problematicii predării limbii dv. în şcolile româneşti, care sînt domeniile în care consideraţi că este necesar să se depună un efort mai susţinut pentru învăţarea şi predarea acestor limbi ?

2. Ce aspecte ale limbii şi literaturii ţării dv., ale predării acestor discipline aţi abordat cu prioritate la cursul de la Braşov ?

3. Care este părerea dv. despre nivelul de pregătire al cursanţilor ?

4. Ce aveţi de spus despre felul în care a fost organizată ediţia din acest an a cursurilor centrale de perfecţionare a profesorilor de limbi moderne ?

Publicăm mai jos răspunsurile interlocutorilor noştri.

Josep Valls, profesor (de limba franceză) la Universitatea din Barcelona :

1. Predarea limbii franceze în ţara dumneavoastră ridică o serie de probleme specifice, mai ales în domeniul pronunţiei şi intonaţiei, dar şi al celorlalte niveluri lingvistice. Dat fiind că limba română şi limba franceză sînt înrudite prin însăşi originea lor, etimologia comună poate facilita învăţarea limbii franceze de către un vorbitor român, dar în acelaşi timp ea poate da loc la interferenţe şi transferuri de lexic şi chiar de elemente de natură sintactică.

2. În cadrul cursului, am acordat o atenţie deosebită aspectelor specifice limbii franceze, cum ar fi problema nivelurilor de limbă, a limbajului ştiinţific şi tehnic, abordînd totodată zonele de mare interes ale literaturii secolului XX (care s-a bucurat de o deosebită audienţă la stagiarii români), precum şi tendinţele moderne, de ultimă oră, ale criticii literare.

În acelaşi timp, am insistat, pentru corectarea deficienţelor de pronunţare, asupra noilor metode, cum ar fi folosirea de benzi desenate care introduc structuri noi, în vederea dezvoltării capacităţilor conversaţionale şi a imaginaţiei elevilor.

În privinţa limbajului ştiinţific, s-a demonstrat eficienţa analizei pe text nu numai din punctul de vedere al strictei specializări, ci şi ca punct de plecare al cunoaşterii de ansamblu a limbii.

3. Lectorii francezi sînt unanimi în aprecierea că pregătirea profesorilor români este foarte bună, atît din punctul de vedere al cunoştinţelor de limbă şi literatură, cît şi al stăpînirii metodicii moderne de predare.

4. Ca şi în alţi ani, modul de organizare a stagiului de perfecţionare ne-a lăsat o impresie bună. Am apreciat organizarea pe grupe a stagiarilor, desfăşurarea dinamică a după-amiezelor de activitate culturală, care au exploatat la maximum posibilităţile audio-vizuale ale aparatajului didactic. De asemenea, am apreciat condiţiile de documentare oferite de către bibliotecă.

Iurii Petrovici Zaiuncikovschi, profesor la Universitatea „Lomonosov" şi Mihail Semionovici Skorohodov, lector-metodist la „Universitatea prieteniei popoarelor" din Moscova :

1. 2. Una dintre problemele care se pun în faţa lectorilor străini este cunoaşterea greşelilor şi dificultăţilor cu care se vor întîlni în activitatea cu grupele de cursanţi. Deci se cere ca ei să cunoască, în prealabil, metodele de predare ce se folosesc în învăţămîntul românesc de limbi străine ; să cunoască bine literatura de specialitate ce se publică în România (pentru predarea limbilor străine, în general, şi a limbii ruse, în particular). Noi am cercetat şi studiat un număr important de lucrări ale autorilor români în aceste domenii. În plus, mulţi dintre lectorii sovietici ai cursului de perfecţionare de la Braşov nu lucrează pentru prima oară în cadrul unor astfel de cursuri în România, ci pentru a 3-a sau a 4-a oară.

După aprecierea noastră, în cazul profesorilor de rusă, cele mai multe dificultăţi le produc problemele de lingvistică. De altfel, cursanţii au arătat mult interes pentru fonetică, dorind să se perfecţioneze cît mai bine pe această linie. În consecinţă, noi ne-am preocupat de corectarea pronunţiilor imperfecte şi am insistat asupra intonaţiei, pronunţiei sunetului **l**, a lui **ş** şi **j**, a consoanelor înmuiate.

De asemenea, am insistat pentru îmbogăţirea vocabularului cu ceea ce a adus nou viaţa. Aici trebuie spus că temele pentru conversaţie au fost bine alese, ele punînd pe cursanţi în contact cu variatele aspecte ale culturii şi civilizaţiei societăţii noastre, cu instituţiile ei noi, care, firesc, au generat o terminologie nouă. Am înţeles că toţi cursanţii au fost mulţumiţi pentru faptul că au avut prilejul să vină în contact cu astfel de lucruri noi. Pe viitor, poate ar fi bine să se introducă, între temele cursului de perfecţionare la limba rusă, şi probleme de stil gazetăresc pentru că mulţi profesori citesc ziarele noastre.

Considerăm că este foarte binevenită introducerea lexicului tehnic, iar noi ne-am străduit să tratăm această temă într-un mod cît mai diversificat. Vizitarea unei uzine constructoare de maşini a constituit un foarte bun prilej de legare a conversaţiei şi de îmbogăţire, de actualizare a vocabularului cursanţilor.

O altă problemă asupra căreia am stăruit a fost aspectul verbelor şi verbele de mişcare. Din practică se cunoaşte că persistenţa greşelilor la acest capitol se datoreşte faptului că nu s-a insistat, de la început, pe însuşirea corectă a cunoştinţelor. În acest domeniu, pe plan mondial, se consideră că este necesar să se facă foarte multe exerciţii orale. Mai există şi un punct de vedere conform căruia exerciţiile scrise trebuie să prevaleze. Noi credem că nu strică să se aplice şi una şi cealaltă metodă.

3. Nivelul cursanţilor este foarte bun şi nu ne-a solicitat un efort deosebit.

4. Cursurile au fost bine organizate şi au avut un pronunţat caracter ştiinţific.

Dr. doc. Hans Joachim Siebert, Institutul pedagogic din Erfurt — R. D. Germană :

2. La limba germană, în cadrul cursurilor de lingvistică am insistat asupra formării cuvintelor, asupra lexicului de specialitate, analizelor stilistice şi problemelor socio-lingvistice. La literatură am căutat să prezentăm literatura contemporană a ţării noastre, problemele moştenirii culturale, ale valorificării literaturii clasice conform cerinţelor actuale. În ceea ce priveşte metodica predării limbii germane, am căutat să aducem în atenţia cursanţilor o serie de posibilităţi eficiente de lucru cu clasa.

4. Organizare perfectă. Cursanţii au fost receptivi şi doritori să-şi perfecţioneze pregătirea. Credem că s-ar putea realiza o pregătire şi mai diferenţiată dacă programa detaliată a cursului ar fi cunoscută din vreme de către fiecare cursant.

Ute Pender, lector de germană la filiala din Glasgow, — Anglia a Institutului „Goethe" din R. F. Germania :

2. Participanţii la cursul de perfecţionare au arătat mult interes pentru temele ce le-au fost prezentate, îndeosebi pentru cele privind metodele practice de predare, îmbogăţirea propriilor cunoştinţe de germană, ca şi pentru informaţiile despre ţările în care se vorbeşte limba germană. Cu deosebită atenţie au fost urmărite aspectele privind literatura nouă din R.F. Germania, Elveţia şi Austria.

4. Munca noastră s-a desfăşurat în bune condiţii, datorită amabilităţii şi receptivităţii gazdelor, a organizării eficiente a cursului.

Mary Finocchiaro, profesor emerit, Universitatea din New-York.

1. Principalele dificultăţi întîlnite în predarea limbii engleze sînt : a) De a clarifica şi a face înţelese toate cuvintele şi structurile de limbă. b) De a găsi momentul în care e necesar să fie folosită limba maternă în cadrul predării limbii engleze. c) De a ordona, prezenta şi exersa materialul de limbă într-o succesiune logică şi la locul potrivit. d) Aplicarea în mod gradat a materialului însuşit, în propoziţii tot mai complexe şi în situaţii socio-culturale variate. e) Ajutarea celui ce studiază limba să transforme problemele de pronunţie, morfologie şi sintaxă în deprinderi, ajutîndu-l să dobîndească putinţa reală de a comunica.

2. a) Relaţia profesor-elev ; b) Predarea vocabularului şi a gramaticii ; c) Limba — cod şi idiolect.

3. Foarte, foarte bun.

4. Organizarea a fost excelentă.

Blair Rudes, asistent la Universitatea din Buffalo, statul New-York.

1. Problema cea mai dificilă la limba engleză se pare a fi contracararea noţiunilor greşite pe care cursanţii şi le-au însuşit fie de la alţi profesori, fie, în mod obişnuit, din cărţi care îşi asumă calificativul de „autoritate necontestată" în materie.

2. Pronunţia, corectarea greşelilor şi traducerea.

3. Excelent. Nivelul este atît de ridicat încît poate fi comparat cu cel al olandezilor care sînt consideraţi cei mai buni vorbitori de limbă engleză din Europa.

4. Organizarea satisfăcătoare, deşi cred că programul a fost, pentru unii, puţin cam încărcat.

Chrisopher Brumfit, lector la Universitatea din Londra.

1. Aceasta este o problemă prea largă pentru a putea răspunde pe scurt. Totuşi pot să spun că lucrul cel mai important pentru profesorul de limbi străine este acela de a-şi putea da seama cînd limba învăţată de elevii lui devine instrument de comunicare efectivă (chiar dacă, din punct de vedere gramatical, ea nu este pe deplin corectă) şi cînd nu a devenit un astfel de instrument.

2. Cum să organizăm şi să antrenăm clasa astfel încît comunicarea să aibă loc cu cea mai mare viteză şi eficienţă pentru toate domeniile activităţii privind însuşirea limbii.

3. La engleză, cel mai înalt nivel pe care l-am întîlnit (am predat la asemenea cursuri în 14 ţări).

4. Toţi cursanţii au fost încîntători şi receptivi. Bunătatea şi generozitatea gazdelor noastre au fost impresionante.

STELA PREDESCU

Învăţămîntul bulgar în continuă dezvoltare

Fiecare cincinal din Republica Populară Bulgaria a înregistrat şi în domeniul învăţămîntului succese impuse de construirea societăţii socialiste dezvoltate, de cerinţele revoluţiei tehnico-ştiinţifice, de aportul pe care şi-l aduce şcoala — în contextul eforturilor întregului popor — la ridicarea nivelului cultural al naţiunii, la situarea Bulgariei în rîndul ţărilor care progresează continuu în toate domeniile de activitate.

O succintă comparaţie a cifrelor prezentului cincinal cu cele ale trecutului oferă, încă o dată, o imagine a avansului şcolii din ţara vecină şi prietenă care aniversează, acum, la 9 septembrie, 33 de ani de la victoria revoluţiei socialiste. În acest sens, noul an şcolar se va deschide sub semnul recentelor hotărîri ale Congresului al XI-lea al Partidului Comunist Bulgar, precum şi ale Plenarei Comitetului Central al partidului din iulie cu privire la dezvoltarea şi modernizarea învăţămîntului. În concordanţă cu celelalte sectoare economice, învăţămîntul se cere permanent modernizat, trebuind să asigure necesarul de specialişti în toate domeniile economice, sociale şi culturale. Astfel, cel de al şaptelea cincinal prevede calificarea a 490 000 de specialişti cu pregătire medie, care se vor califica, în primul rînd, în şcoli medii profesional-tehnice. În actualul an şcolar, 1977-1978, vor intra în anul I 58 500 de elevi, cu 1 500 mai mulţi decît în anul şcolar precedent. În prezent, în Bulgaria funcţionează aproximativ 4 800 de şcoli, în care învaţă circa un milion şi jumătate de elevi. Totodată, în cele 24 de instituţii de învăţămînt superior ale ţării (cu 19 mai multe decît în anul şcolar 1939—1940) se pregătesc, pentru a deveni specialişti în diferite domenii, 106 000 de studenţi.

Modernizarea învăţămîntului, principala sarcină care stă în faţa şcolii bulgare în acest cincinal, vizează atît perfecţionarea conţinutului acestuia cît şi a mijloacelor materiale. Au fost elaborate programe noi de învăţămînt, au fost editate noi manuale. Cu privire la modernizarea bazei tehnico-materiale se prevede ca pînă în anul 1980 mobilierul şcolilor să fie înlocuit aproape integral, materialul didactic într-o mare proporţie, iar mijloacele tehnice de predare se vor înnoi la toate clasele. Pentru dotarea şcolilor cu mobilier şi material didactic modern, în actualul cincinal, se vor cheltui aproximativ 150 de milioane leva. Se va înmulţi numărul cabinetelor, laboratoarelor şi al atelierelor şcolare. Dacă pînă în anul trecut, primeau gratuit manuale şi caiete elevii din primii cinci ani de şcoală, începînd cu noul an şcolar, 1977-1978, acestea li se vor repartiza gratuit tuturor elevilor de la şcolile de cultură generală pînă în clasa a IX-a (inclusiv) şi celor de la şcolile medii tehnice pînă în anul I (inclusiv).

De o atenţie deosebită se bucură învăţămîntul preşcolar, chemat să contribuie la pregătirea copiilor pentru şcoală. În prezent, în Bulgaria 76 la sută dintre copiii de vîrstă preşcolară (3—7 ani) şi 90 la sută dintre copiii de 6—7 ani sînt cuprinşi într-una din formele învăţămîntului preşcolar.

În sfîrşit, una dintre cele mai importante sarcini care stau în faţa învăţămîntului este creşterea nivelului educaţiei politico-ideologice a elevilor, educarea acestora în spiritul celor mai înalte idealuri ale omenirii, ale păcii şi progresului.

În realizarea acestor obiective, puse în faţa şcolii de către Partidul Comunist Bulgar, un rol deosebit revine educatorilor, fără a căror perfecţionare nu este posibil progresul şcolii. Sînt prevăzute, şi în acest sens, măsuri care să asigure permanente condiţii pentru înnoirea cunoştinţelor acestora.

Toate aceste prevederi vor contribui, desigur, la înscrierea unui nou pas pe care-l va înregistra învăţămîntul din Bulgaria într-un permanent efort de modernizare, de progres.

CORNELIA GÎRMACEA

Redacţia şi administraţia : Piaţa Scînteii nr. 1 Bucureşti, telefon : 17 60 10

Tiparul : Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"